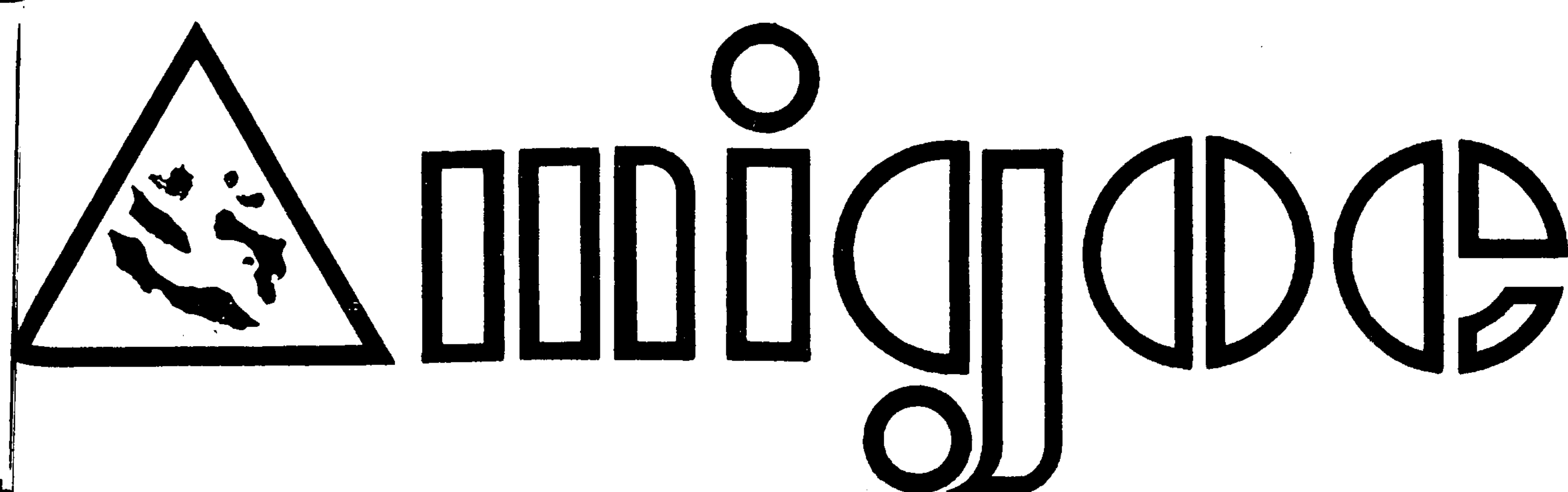

DESI BOUTERSE
.....onomwonden.....

Vandaag

100STE JAARGANG – No.: 46 VRIJDAG 25 FEBRUARI 1983

UITENLANDSE SCHULD NEEMT ALMAAR TOE

Gevolgen: inflatie en werkloosheid

Naar grotere armoe in Latijns-Amerika

BRASILIA – Financiele experts in de Braziliaanse hoofdstad zijn in mening, dat een volledige instorting van de economie ophanden is, tenzij op zeer korte termijn gigantische leningen in het buitenland kunnen worden aangegaan. Hierdoor zou de buitenlandse schuld weliswaar toenemen, maar zou Brazilië tenminste in staat zijn aan zijn schuldverplichtingen voor dit jaar te voldoen.

Volgens de regering in Brasilia bedraagt de buitenlandse schuld in totaal 83 miljard dollar (145 miljard Antilliaans). In diverse kringen wordt dit bedrag echter veel hoger geschat. Schuldeisers zijn met name Amerikaanse bankinstellingen die 25 miljard dollar opeisen uit de totale buitenlandse schuld van Brazilie.

De president van de Centrale Bank van Brazilie, Carlos Langoni, meent dat het land dit jaar zeker 16 miljard dollar nodig heeft om aan zijn meest dringende verplichtingen te kunnen voldoen. Een delegatie onder leiding van minister Antonio Delfim is naar New York afgereisd in een poging een multimiljarden lening te verkrijgen.

Maar niet alleen Brazilie, ook vele andere Latijnsamerikaanse landen hebben grote, misschien zelf onoverkomelijke financiele problemen. Premier Fernando Schwalb van Perú maakte vandaag bekend, dat hij hoogst persoonlijk naar de Verenigde Staten zal afreizen om oplossingen te zoeken voor de economische problemen van zijn land. De buitenlandse schuld van Perú bedraagt 11,2 miljard dollars (bijna 20 miljard Antilliaans).

Mexico slaagde erin vandaag een krediet te krijgen van vijf miljard dollar. Dit geld is geleend door een totaal van 530 bankinstellingen in de Verenigde Staten. Hoezeer Mexico in de moeilijkheden zit, wordt bewezen door het feit dat de regering van het geleende bedrag onmiddellijk ongeveer 440 miljoen opnam om zijn directe behoefte aan deviezen te dekken. Evenals Brazilie, bedraagt de externe schuld van Mexico 83 miljard dollar. Na deze twee landen heeft Argentinie de grootste buitenlandse schuld. Maar ook kleinere landen zitten in de zorgen. Ecuador heeft vandaag verstrekkende versoberingen aangekondigd, ook al vanwege een enorme buitenlandse schuldenlast. Die bedraagt voor dit land 1,1 miljard, gering vergeleken bij die van Brazilie en Mexico, maar van gigantische proporties voor zulk een kleine natie met geringe economische mogelijkheden. De olie, die wat inkomsten binnenbracht (Ecuador is de minst producerende natie binnen de OPEC) staat nu slecht geprijsd op de internationale markt, waardoor de ontvangsten zijn achteruitgegaan en de financiele situatie nog verder is verslechterd. Een totaal van vier miljoen vaten olie staat in opslagplaatsen onverkoopbaar opgeslagen.

KENMERKEND

De gebeurtenissen van de laatste dagen hebben onverbloemd de problemen geetaleerd, waar een land als Venezuela zich voor gesteld ziet. Minister Arturo Sosa van Financien gaat dit weekeinde naar New York, waar hij uitstel van betaling wil bewerkstelligen voor een deel van de 24,3 miljard dollar aan buitenlandse schuld. Venezuela wil alvast uitstel van betaling voor negen miljard dollar aan kortlopende schulden tot het jaar 1985. Venezuela wil wel de rente op alle leningen gewoon voldoen.

Minister Sosa komt voor geen gemakkelijke taak te staan. Juist nu is het Brusselse kantoor van de European Banking Corporation een geding begonnen, waarbij de Banco Indus-

(Vervolg op pag. 4, kol 3)

WILLEMSTAD – De Venezolaanse president zette vanochtend rond negen uur voet op Curaçaose bodem voor een officieel bezoek dat vandaag en morgen duurt. Na hem stapten uit de Airbus van de Venezolaanse luchtmacht zijn echtgenote en de Venezolaanse consul-generaal Getulio Carvallo, die hem was komen afhalen.

Vervolging geeist oud-president Bolivia

LA PAZ – Een Boliviaanse regeringscommissie heeft oud-president generaal Hugo Banzer ervan beschuldigd verantwoordelijk te zijn voor de verdwijning tijdens zijn bewind van 14 mensen. De commissie van onderzoek eist de vervolging van Banzer. De lijken van de 14 mensen werden dezer dagen teruggevonden op een kerkhof in La Paz nadat de commissie bekend had gemaakt dat ze zijn omgebracht door veiligheidstroepen. Bolivia heeft sinds vier maanden een linkse regering na 18 jaar militair bewind. Onder de 11 verdwenen personen bevindt zich een Jezuieten-pater.

ÑAPA

Deze week

WILLEMSTAD — Na de eerste begroeting op Curaçao, gaat de Venezolaanse president samen met gouverneur drs Ben Leito naar de aankomsthal op het vliegveld.

Regio wil werken aan vrede Midden-Amerika

CARTAGENA – De ministers van Costa Rica, Honduras en El Salvador hebben besloten gezamenlijk bijeen te komen op een nog nader te bepalen plaats en datum, om besprekingen te voeren over de vrede en de democratie in Centraal-Amerika. Tegelijkertijd vergaderden de ministers van Buitenlandse Zaken van Venezuela, Panama, Colombia en Mexico over wat zij noemden "de kritieke situatie in Midden-Amerika".

De ministers woonden allen de conferentie bij van het Coordinatie-Comité, dat voor Latijns-Amerika een gezamenlijk standpunt moet opstellen, in verband met de in juni in Belgrado te houden, zesde UNCTAD-conferentie. Die zal opnieuw gaan over de wereldhandel en de economische ontwikkeling.

Beide groepen bewindslieden waren het erover eens, dat gezamenlijke stappen moeten worden ondernomen om de vrede te herstellen in Midden-Amerika en de economische ontwikkeling van dit deel van het continent eindelijk op gang moet worden gebracht. De direct bij de situatie in Centraal-Amerika betrokken landen, El Salvador, Honduras en Costa Rica, hebben verklaard spoedig bijeen te zullen komen in elk land, dat hun vredespoging steunt. Waarschijnlijk zal de conferentie in de Dominicaanse Republiek plaatsvinden. De ministers van Panama, Venezuela, Mexico en Colombia spraken drie uur lang met elkaar. Verwacht wordt, dat verder overleg zal plaatsvinden gedurende de komende dagen, waarop het Coordinatie-Comité op ministerieel niveau verder vergadert. De in Cartagena aanwezige landen zijn het erover eens, dat in gemeenschappelijk overleg moet worden gewerkt aan het vestigen van een duurzame vrede in Centraal-Amerika.

VS leveren voedsel aan Mexico

WASHINGTON – De Verenigde Staten zullen Mexico meer dan 30.000 ton melkprodukten leveren uit regeringsvoorraad. De meeste van deze produkten zullen gebruikt worden bij schoolvoeding, aanvullende voeding van zwangere vrouwen en zuigelingen, ouden van dagen en lichamelijk en geestelijk gehandicapten. Met de levering, die tussen maart en december zal geschieden, is een bedrag gemoeid van tachtig miljoen dollar.

Naaste buur op bezoek

25 FEBRUARI 1983 IS een datum die al rap zal worden aangemerkt als de dag waarop het officiele staatsbezoek begint van president Luis Herrera Campins aan de Nederlandse Antillen, de Benedenwindse eilanden meer specifiek. Toch is dat ook de dag dat wordt teruggekeken naar de gevolgen van wat drie jaar daarvoor plaats had in de Surinaamse hoofdstad Paramaribo. Een actie van militairen, die niet tevreden waren met het toen zittende, democratisch gekozen kabinet van Arron en anderen, liep verrassenderwijs – ook voor de betrokkenen zelf – uit op een ware staatsgreep. Hetgeen daarna allemaal volgde in het land, dat tot 1975 rijkspartner was voor de Nederlandse Antillen, geeft aan hoe fragiel de parlementaire democratie is als hij niet goed wordt gekweekt en beschermd.
(Voor stof ter bezinning hierover wordt verwezen naar de Ñapa van vandaag).

HET PRESIDENTIELE bezoek staat evenwel vandaag en morgen centraal in het lokale nieuws. Het Venezolaanse staatshoofd arriveert een luttele week vóór de aanvang van een Ronde Tafel Conferentie waar principe-besluiten zullen (moeten) vallen over de staatkundige toekomst van Aruba, het eiland dat het dichtst bij de Venezolaanse kust ligt en dat met Venezuela een deel van het continentaal plat deelt. De Venezolanen hebben altijd grote interesse getoond in het wel en wee op de ABC-eilanden, eerst en vooral uit lijfsbehoud. De vrees in Caracas is aanwezig dat deze eilanden of één ervan al te licht ten prooi valt van andere mogendheden, waaronder Cuba. De mogelijkheid van aanwezigheid van aardolie onder de zeebodem in de directe omgeving is ook van belang. De drie eilanden liggen bij één van de hoofdslagaders van de Venezolaanse economie: Maracaibo. Ziedaar enkele hoofdmotieven voor een grote interesse in wat er staat te gebeuren met deze eilanden.

Twee jaar geleden zou de president al komen. Zijn bezoek werd toen, op verzoek van Willemstad, aangehouden aangezien toen een tweede RTC-ronde voor de deur leek te staan. Ditmaal is de aanstaande RTC geen beletsel gebleken voor het burenbezoek.

DE ARGWAAN VOOR wat in Venezuela gedacht wordt ten aanzien van de toekomst van de eiland, is aanwezig. Voer daarvoor wordt niet in het minst verstrekt door Venezolaanse diplomaten zelf. Nog niet zo lang geleden heeft de vandaag hier aanwezige minister José Alberto Zambrano Velasco voor het internationale forum laten weten dat de resten van koloniale aanwezigheid in het Caribisch gebied opgeruimd moeten worden. Dat lokte een kritische kanttekening uit van toenmalig premier Dries van Agt van Nederland namens het Koninkrijk der Nederlanden. Dat is misschien één van de meeste recente voorbeelden, maar er zijn er meer.

Dan schuilt er heel wat in opmerkingen die in meer informele zin worden geplaatst als de toekomstbepaling van de eilanden aan de orde komt. Wat te zeggen bijvoorbeeld van een terloopse uitspraak in Caracas genoteerd in de trant van "als wij Aruba waren, zouden wij het niet in ons hoofd halen om ons los te maken van de rest van de Antillen".

Evenzeer kan enkele maanden terug worden gedacht aan publieke uitspraken van de toenmalige Venezolaanse consul-generaal José Angel Oropeza-Ciliberto als zou het Engelse vliegdekschip Hermes, beschadigd tijdens de Falkland-strijd, op weg zijn voor reparatie in het Curaçaose dok. Deze volkomen uit de lucht gegrepen mededeling, zorgde wel voor de nodige beroering in Latijns-Amerika. Terecht dat de Antilliaanse regering via Den Haag liet weten aan Caracas geen prijs meer te stellen op de aanwezigheid van Oropeza-Ciliberto op de Antillen.

Zijn persoonlijke vriend Herrera Campins heeft nagelaten met voortvarendheid en tijdig zijn zwaar uitgegleden diplomaat terug te halen. De man is na enige tijd om allerlei voorwendsels toch overgeplaatst, maar een inhoudelijke veroordeling van zijn laakbaar optreden is nimmer afgekomen. Den Haag en Willemstad hebben die zaak niet op de spits gedreven, maar helemaal correct kan de handelwijze van de regering Campins toch niet genoemd worden in deze.

HET OPRAKELEN VAN deze feiten is niet bedoeld om een donkere schaduw te werpen over het presidentiele bezoek. Er zal daarom ook niet uitgeweid worden over andere probleemgebieden met Venezuela, zoals op het terrein van de luchtvaart; of over de rol van "cultuur-agenten" uit het buurland; of over de voorwaarden verbonden aan energiehulpprogramma's die de Antillen sterk van de olie-producerende landen Mexico en Venezuela afhankelijk maakt; noch over de vele grootse beloften van eerdere presidenten, als Rafael Caldera en Carlos Andres Perez aan de Antilliaanse samenleving over allerlei hulpprojecten in het kader van de gevleugelde uitspraak "somos hermanos', waar in werkelijkheid weinig van terecht gekomen is. De Antilliaan heeft dat allemaal nuchter leren doorzien en de relativiteit ervan via de praktijk leren onderkennen.

Dit bezoek is niettemin juist een zeer goede gelegenheid om daar iets tegenover te stellen. Namelijk dat deze groep van qua grondoppervlakte betrekkelijk kleine eilanden, ondanks eventuele bittere ervaringen in de onderlinge betrekkingen, als het er op aankomt, in staat is op gepaste wijze, met de vereiste eerbied en in alle oprechtheid de regeringsleider van het veel grotere buurland Venezuela te ontvangen. Bon biní!

Bij derde jaardag staatsgreep

Surinaams volk boycot feesten

WILLEMSTAD – Uit protest tegen het regiem-Bouterse heeft het Surinaamse volk verstek laten gaan bij de festiviteiten, die vandaag zijn georganiseerd ter gelegenheid van de derde verjaardag van de staatsgreep. De diverse aktiviteiten, op touw gezet door de Volksmobilisatie, de politieke burger-arm van het legerbewind, werden vrijwel alleen bijgewoond door het handjevol aanhangers van de militaire leiders. De meer dan drieduizend manschappen van het leger was opgedragen de festiviteiten bij te wonen. Slechts een gering aantal gaf hieraan gevolg.

In een rede, die hij gistermiddag hield, zette Bouterse tegenover de leger-manschappen de rol uiteen, die zij dienen te spelen. Bouterse vond, dat de militairen ook buiten de kazerne actief moeten zijn en in hun woonwijken de bevolking motiveren voor de revolutie. Bouterse gaf onomwonden toe, dat de bevolking nu niet meer achter de revolutie staat. Hij zei, dat onderzocht moet worden wat de redenen hiervan zijn. Opvallend was, dat Bouterse met geen woord repte over de verhouding met Nederland. Gedurende de laatste maanden is hij fel naar Den Haag uitgevaren naar aanleiding van de beslissing tot opschorting van de ontwikkelingshulp. De Surinaamse legerleider hield gisteren ook een afscheidsbijeenkomst voor het kabinet-Nijhorst. Hij maakte toen bekend, dat de nieuwe regering maandag aanstaande bekend zal worden gemaakt. Er is nog niet veel uitgelekt over de samenstelling ervan. Wel wordt als vaststaand aangenomen, dat de militair Sital en de burger Sankatsing van de linkse Revolutionaire Partij in het kabinet zullen terugkeren. Premier wordt zeer vermoedelijk Errol Alibux. Die is in feite al bezig een aantal regeringsdaden te verrichten. Zo heeft hij in een schrijven aan de Beweging van Niet-Gebonden Landen gevraagd de komende bijeenkomst in New Delhi te mogen bijwonen. De toestemming zal ongetwijfeld worden gegeven. Suriname schijnt er behoefte aan te hebben vooral in deze internationale groep aanhang te zoeken, gezien de afwijzing van het regime-Bouterse door landen uit de regio en het Westen.

Intussen is op initiatief van Bouterse begonnen met het mobiliseren van de bevolking. Maar ook deze activiteit verloopt stroef. Een anti-huurlingenmars, die door scholieren zou worden gehouden, ging niet door vanwege te geringe belangstelling. De Internationale Commissie van Juristen in Geneve heeft besloten een delegatie van twee personen naar Suriname te sturen om te bekijken hoe het rechtssysteem daar functioneert, vooral na de gebeurtenissen van 8 december j.l. Twee jaar geleden had de Internationale Commissie van Juristen al een afvaardiging naar Paramaribo gezonden. De delegatie kwam toen al tot de slotsom, dat er een sfeer van "vogelvrijheid en onveiligheid" heerste.

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curacao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek.: nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank n.v.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen): 672000
Directie: F. H. Oduber
Namens Antillean News Holding n.v.: R.F. Snow.
Hoofdredacteur:
Frans Heiligers
Overige leden Redaktie:
Oswald Chatlein, Toon van Dongen, Paul Comenencia, Caroline Thodé, Ronnie Rens, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse).
ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 7.30 - 16.00 uur;
Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie): Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.
ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30 - 16.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alléén zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Gouv. N. Debrotweg z/n, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, kantoor; **tel.**: 2283 - 3040; huis, **tel.**: 3072.

SABA:
Correspondente: Eleonora Piers, tel.: 3288 (kantoor) en 3245 (huis);
Fotografe: Eline Drieze.

ST EUSTATIUS:
Correspondente: Anna Hofstee, tel: 2222

DEN HAAG:
Correspondent: Jan Schinkelshoek, Dr R.J. Fruinplantsoen 30, 2552 LH Den Haag, Nederland, tel.: 070-975886.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curacao: Districo n.v. tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze **nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 208.000 Maduro's bank rek. nr. 286.330.08 en ABN rek. nr. 11.15.626.**

Aruba, Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: Entrejol 153-A, tel.: **4222.**

Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NA fl. 80,15 per maand (luchtpost) of NA fl. 24,00 per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

ALM'S CATERING had het zoals te doen gebruikelijk is in december weer druk. In totaal verzorgde men toen 8400 ontbijten, 11.850 koude lunches, 10.750 warme lunches en diners, 250 lunchboxes, 12.800 snacks, 6600 patties en 6600 cakes. In vergelijking met december 1981 betekende dit een productieverhoging met zes procent. Zo meldt het personeelsorgaan Intercom.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

BONAIRE MUSEUM: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur; zaterdag 09.00-13.00 uur. Radiomuseum RNWO na afspraak, tel.: 8472.

OPENBARE BIBLIOTHEEK: dagelijks van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag van 08.00-21.00 uur; zaterdag gesloten.

POSTSLUITING (maandag t/m vrijdag): aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur-Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand-Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag-Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.
Coromotokerk Antriol
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk Rincon
dagelijks, ook zondag 19.30 uur.

Elias Bernabela: er komt met POB nieuw tijdperk

KRALENDIJK — De algemeen secretaris van de Partido Obrero Bonairiano (POB), Elias Bernabela legt er in een verklaring weer de nadruk op, dat wil men van de familieregering af (PDB en UPB — RED) dat er een alternatief moet zijn. Er zijn jongeren geweest, aldus Bernabela, die dat wel ingezien hebben en ook inderdaad een nieuwe partij oprichtten. De partij MAS van Semeleer bijvoorbeeld deed tenslotte geen verdere pogingen om alleen te gaan en Semeleer sloot zich aan bij de POB. Een tweede groep jongeren die een nieuwe partij wilden oprichten (PAN van Nicolaas — RED) sloot zich ook aan bij de blauwe POB, maar toen bleek dat men niet wilde accepteren dat ook de ouderen van de POB op de eerste plaatsen van de lijst zouden verschijnen, brak men alweer met de partij. Nu hebben wij pas in de gaten, aldus Elias Bernabela, dat wij in een duivelse val zijn gelopen net als indertijd toen de POB samen met ADEN de ABO ging vormen. Papa Statia en Ramoncito Booi hebben een plan geprobeerd uit te voeren dat de POB in zijn strijd zou verstoren. Die laatste jongeren, aldus Elias Bernabela als lijstvoerder van de POB, hebben voorkomen dat wij een fonds konden creeren, zij hebben onze stencilmachine kapotgemaakt en zij verklapten alles over onze lijstbezetting aan Booi die alles deed om hen weer weg te halen bij de POB. Toch, aldus Elias Bernabela, komt er een nieuw tijdperk waarvan de POB het enige alternatief is.

Stoffelijk overschot op Sint Maarten geidentificeerd

WILLEMSTAD — Het onlangs op Sint Maarten gevonden stoffelijk overschot van een dame is geidentificeerd. Het lichaam werd bij de Brouwer road in de mondi gevonden. Aanvankelijk werd meegedeeld dat er niemand vermist werd.

Aan het licht is ondertussen gekomen, aldus een bericht in het SM weekblad Clarion, dat men de 68 jarige Mary Elizabeth heeft gevonden die daar in de buurt woonde. Zij was afkomstig van St Kitts maar op Sint Maarten opgegroeid. Zij woonde daar al veel jaren op haar eentje. Zij leed aan toevallen. Ongeveer drie maanden geleden heeft men haar voor het laatste gezien.

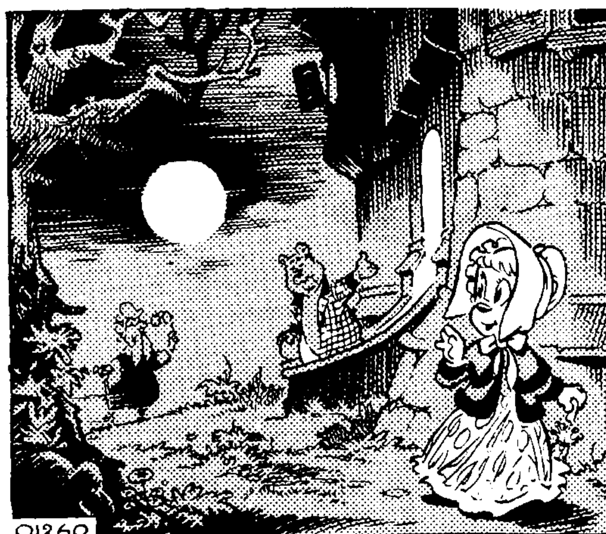
WILLEMSTAD – Het initiatief van de oprichters van Antillian Brakes is des te meer toe te juichen, omdat zij geen enkele hulp van de overheid hebben gevraagd bij de oprichting van het bedrijf en zelfs niet om protectie hebben gevraagd waar ze recht op hebben. Dit verklaarde minister van Economische Zaken, mevrouw Maria Liberia-Peters gisteren bij de officiële opening van de remschoenenfabriek Antillian Brakes op Brievengat. Na haar toespraak, waarin de bewindsvrouwe vroeg om meer aandacht voor de positieve gebeurtenissen in de gemeenschap naast het toch al overwildigende aantal negatieve berichten, opende zij de fabriek officieel door een van de machines in de fabriekshal in werking te stellen.

KRALENDIJK — Woensdag bezocht de directeur van het departement van Landbouw uit de Dominicaanse Republiek, ing Manuel Serrata, Bonaire. Dit bezoek was in het kader van de administratieve samenwerking tussen de beide landen en dat houdt ook in, dat zowel van de Antillen als van de Dominicaanse Republiek deskundigen uitgewisseld zullen worden die hun sporen verdiend hebben op het gebied van de Landbouw, Visserij of Veeteelt. Serrata is expert bij ziektebestrijding van planten en zal op Curaçao, Aruba en Bonaire als zodanig adviezen geven. De heer Serrata werd op Bonaire ontvangen door gedeputeerde Jules Angela en diensthoofd Michel Fowler in bijzijn van Luis de Palm, chef protocol. Volgens ing Manuel Serrata is de mogelijkheid voor Bonaire om iets te presteren op het gebied van groenten momenteel behoorlijk groot, en de deskundige is er dan ook van overtuigd, dat Bonaire niet alleen voor eigen gebruik, maar zelfs voor uitvoer naar de andere eilanden genoeg kan kweken. Dat kan volgens de expert echter allen bereikt worden met behulp van deskundigen als er tenminste van de zijde van het BC een behoorlijke investering zal worden gedaan. Bij de foto: vlnr ged Jules Angela, ing Manuel Serrata en chef-protocol Luis de Palm.

Heer Bommel en de Spalt

01260 — Heer Bommel's verzekering maakte een grote indruk op juffrouw Doddel, en toen hij beschreven had hoe hij de vijand met bebloede koppen op de loop zou jagen, nadat hij hem in de pan had gehakt, nam ze getroost afscheid.

"Wat ben je toch moedig, Ollie!" riep ze, terwijl ze de heuvel afliep. "Als je altijd bij me was zou ik nooit bang zijn."

Heer Bommel zwaaide haar zwijgend na, want hij kon zo gauw geen woorden vinden. Hij kreeg trouwens geen tijd om ze te verzinnen, want er naderde opnieuw een bezoeker. Het was de markies de Cantecler, die met een frons voor het bordes halt hield.

"Goed, dat ik u tref, amice, sprak hij. "Ik heb vernomen, dat het repalje van Akel ons wil annexeren. Tiens, de overheid denkt tuurlijk weer liever aan het pacificerend grauw, dan aan onze veiligheid. Maar ik verzeker u, dat ik iedereen aan de degen zal rijgen die een hand naar mijn gedichten uitsteekt. Parbleu! En gij, Bommel? Wat doet gij?"

Hij zweeg, en wachtte met opgetrokken wenkbrauwen op een passend antwoord.

"Ik?" vroeg heer Ollie. De ernst van de toestand drong nu pas tot hem door, zodat het koude zweet hem uitbrak. "Wat ik doe? In de pan jagen, zei ik daarnet tegen...... Maar dat doet er nu niet toe. Ik eh... Ik sta pal, als heer zijnde. Tot de laatste man, als het moet."

"Eh bien," zei de edelman. "Ik reken op u."

Prognose wordt link geacht

Amstel-winst enige mate teruggelopen

WILLEMSTAD — De Amstel Brouwerij heeft in het laatste boekjaar een winst geboekt die 1,7 procent lager ligt dan die van het boekjaar daarvoor. De winst van Amstel over de periode van october 1981 tot en met september verleden jaar bedraagt 1.296.364 gulden, zo blijkt uit het verslag dat gisteren aan de pers werd verstrekt. De directie van de brouwerij waagt het niet onder de huidige onzekere omstandigheden een prognose te doen voor het lopende boekjaar.

De totale omzet van de brouwerij nam toe in geld uitgedrukt met 2,8 procent. Maar in dat verband moet gemeld worden dat de kosten toenamen met maar liefst 9,6% ten opzichte van het jaar ervoor. De grootste kostenstijgingen zijn te noteren geweest bij personeel, verkoop en grondstoffen. De kosten van water en energie bleven nagenoeg gelijk. Wat toch voor een aardig eindresultaat zorgde - ondanks het feit dat de kostenstijging de toename in de omzet teboven ging - is de meer dan verdubbelde rente-opbrengst.

Voor het eerst in veel jaren, zo meldt de brouwerij, kon de stijgende lijn in de verkoop van bier niet doorgezet worden. De totale afzet nam zelfs met 2,4% af tot 3277 hectoliter af. Als oorzaken hiervan worden genoemd een vorm van bezadiging van de bier-markt en de grotere concurrentie van andere (Amerikaanse) biermerken.

De aandeelhouders weten zich verzekerd van een uitkering van 14,50 gulden aan dividend per aandeel. De algemene vergadering van aandeelhouders om het verslag te behandelen, vindt plaats op 15 maart.

Uit dat verslag valt op te maken dat de brouwerij over de betrokken periode tien miljoen gulden heeft betaald aan de overheid voor accijns en winstbelasting.

De directie van Amstel liet via directeur Haim da Costa Gomez weten dat de wereldrecessie ook in die sector voelbaar is. In de eerste maanden van het lopende boekjaar, dat in october vorig jaar van start ging, is een lichte daling in de bedrijfsresultaten geconstateerd in vergelijking met dezelfde periode van een jaar eerder. De brouwerij is al bezig om die trend om te buigen via een verhevigde commerciele campagne. Verwacht wordt dat de kosten in bedwang gehouden kunnen worden vanwege een gunstige valutakoers, een lage inflatie en min of meer stabiele energie-prijzen. Daar kan wel een dalende rentestand roet in het "drinken" gooien. Zo reeel is die dreiging dat de directie besluit met de opmerking: "Onder deze omstandigheden en vanwege de voortdurende wereldrecessie meent de directie zich te moeten onthouden van een prognose voor het lopende boekjaar.

Zakenvaria

DE RAAD VAN Commissarissen van de Amstel Brouwerij op Curacao heeft de heren G. Habbershaw en mr P. Kamphuisen voorgedragen als nieuwe leden in dat orgaan. Zij komen dan in de plaats van de aftredende commissarissen drs B. Sarphati (vice-voorzitter) en drs J. van Oordt. De overige commissarissen van Amstel zijn Juan Isa (voorzitter), dr Kiki Monte en mr Miguel Pourier.

Theemiddag dames-club La Rosa

WILLEMSTAD — De damesclub La Rosa houdt op zondag 6 maart een theemiddag in Hoffi Liverpool. Er zijn optredens van dansgroepen en toneelgroepen, terwijl ook een mariachi groep de middag zal opluisteren. De middag begint om twee uur en duurt tot zes uur. Kaarten zijn tegen betaling van tien gulden per persoon te verkrijgen bij de gezinnen Rafaela Weto 335 telefoon 674756, Martina Sta Rosa 224, telefoon 674014 en Martis, Zuid Sta Rosa 219, telefoon 671681.

New Age twaalf jaar

WILLEMSTAD — Eerder deze maand herdacht het Sintmaartense weekblad New Age, dat men twaalf jaar bestond. Het ligt in de bedoeling nog vele malen twaalf jaar actief te blijven. Daarbij, aldus New Age heeft men de hulp van de lezers en de gehele gemeenschap nodig.

WILLEMSTAD — De Venezolaanse president begroet PNP-lijstaanvoerster mevrouw Maria Liberia-Peters, minister van Economische Zaken.

AFBW: we steunen Bopec-werknemers

KRALENDIJK — In een verklaring heeft de voorzitter van de grootste vakbond van Bonaire de AFBW verklaard, dat de strijd die de BPWU voerde bij de Bopec om diverse redenen een grote schok was. Dit, aldus AFBW-voorzitter Juan Jacobs, drukte ons met de neus op het feit hoe ernstig de economische situatie op Bonaire is. Immers Bopec is een maatschappij waarvan iedereen denkt dat daar in ieder geval weinig financiele problemen zijn.

De AFBW die meer dan de helft van de Bonaireaanse werknemers vertegenwoordigt, heeft trouwens zelf ook meer moeilijkheden bij het afsluiten van cao's geconstateerd. Een zodanig drastische maatregel als de Bopec wilde nemen, vraagt natuurlijk om een reactie, aldus Jacobs, en nu zullen meer firma's over de rug van de werknemers een reorganisatie willen doorvoeren. Deze reorganisaties, aldus Juan Jacobs, zijn altijd in de eerste plaats uit economische overwegingen en op de twijfelachtige tweede plaats volgt dan meestal de sociale waarde. Dat is dan ook de reden, aldus AFBW-voorzitter, dat de strijd van de BPWU gesteund werd om te zorgen dat het werk, de salarissen en de verdere condities conform de gesloten cao zullen blijven. Het is een strijd die op sociale grondslag wordt gevoerd. Maar dat neemt overigens niet weg, volgens Jacobs, dat het in moet houden dat de AFBW ook gebonden is aan de manier waarop de BPWU die strijd voert. Dat, aldus de AFBW-voorzitter, is de verantwoordelijkheid van elke vakbond apart. Ook al zouden wij de manier van aanpak veroordelen, dan blijven we nog solidair voor de werknemer en niet voor de interne beslissingen die het bestuur denkt te nemen. Dit wil de AFBW met nadruk stellen, omdat deze vakbond de komende maanden zelf voor cao-onderhandelingen staat met de Aisco, de RNWO, Texport (Cambes) en Kralendijk Supermarket. De steun, aldus Jacobs, aan de BPWU was de steun aan de werknemer in zijn algemeenheid.

De AFBW echter zal zijn strijd voeren, gebaseerd op werkelijkheidszin en daarvoor de wapens gebruiken die de situatie vereist. Niemand behoeft daarbij te menen, dat er nu links en rechts gestaakt zal gaan worden.

De Kamer van Vakbonden, die kortelings op Bonaire werd geïntroduceerd, aldus Juan Jacobs, is helemaal geen officieel orgaan, maar gewoon een bijeenkomst van de voorzitters van de verschillende vakbonden. Het is volgens de AFBW-voorzitter dan ook onjuist als instanties zich richten tot de Kamer van Vakbonden en dan denken dat daarmee alle vakbonden bereikt zijn. Als het zo ver is dan zal dat volgens Jacobs wel officieel meegedeeld worden. Tenslotte stelt Jacobs, dat het optreden van Statenlid Humphry Wout weer ontzag heeft afgedwongen bij de situatie van de Bopec-werknemers.

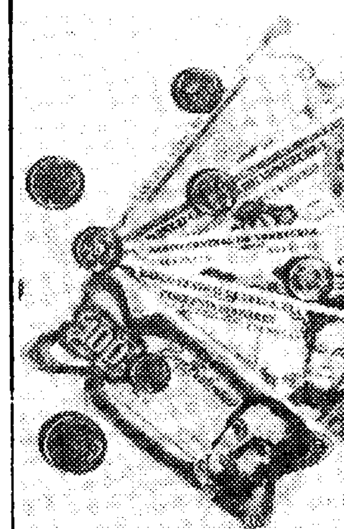
Eens te meer, aldus Jacobs, was weer te zien, dat Wout een pur sang vakbondsman is (Wout was vroeger voorzitter van de AFBW — RED) die een enorme steun heeft gegeven aan het beëindigen van de staking. Dat is trouwens een mening, aldus Jacobs, die door de andere vakbondsleiders ook gedeeld wordt.

Tien gewonden in donderdagverkeer

WILLEMSTAD — Tien gewonden vielen er gisteren te betreuren in het verkeer op Curaçao, uit een totaal van 15 aanrijdingen. De totale materiele schade bedraagt 23.000 gulden.

De zwaarste aanrijding vond plaats omstreeks elf uur 's morgens op de kruising Jan Noorduynweg/Rooseveltweg, waarbij twee vrachtwagens en twee auto's betrokken waren. De materiele schade bedroeg 10.000 terwijl zes personen gewond raakten, waarvan één voor observatie in het ziekenhuis opgenomen is.

Zakgeld

WILLEMSTAD — In Venezuela geldt momenteel een strikte controle op de uitvoer van deviezen. Tijdelijk is er zelfs een absolute stop afgekondigd door president Luis Herrera Campins in afwachting van de maatregelen die worden voorbereid en in het weekeinde worden afgekondigd.

De Venezolaanse president verscheen gisteravond voor radio en tv om uit te leggen dat zijn officieel bezoek aan Aruba, Bonaire en Curaçao verband houdt met het Venezolaanse overheidsbeleid de banden aan te halen met de regio. Daarmee rechtvaardigde hij het feit dat hij met een flink gevolg voor ongeveer veertig uur op stap zal zijn op het moment dat het land moeilijke tijden doormaakt.

De president gaf niet te kennen of de deviezenstop ook voor de delegatie van kracht is. Gespeculeerd wordt over het bedrag dat de president zelf aan bolivars op zak heeft. Zijn voordeel is natuurlijk dat hij te gast is en bij gevolg geen uitgaven hoeft te doen.

Drie inbrekers aangehouden

WILLEMSTAD — In de afgelopen dagen zijn weer verschillende personen aangehouden om uiteenlopende redenen. De recherche hield een 22-jarige S.W. aan, die bouwmaterialen gestolen had vanuit een terrein aan de Punta Cardonweg. Ook de 26-jarige C.P. is opgesloten, nadat bleek dat hij enkele weken geleden juwelen gestolen heeft uit een huis aan de Elmerstraat.

In verband met de recente schietpartij aan de Rotterdamweg, waarbij een kogel bijna een moeder en kind raakte, is de 22-jarige E.E. aangehouden. Het onderzoek wordt voortgezet.

DE VIJF VERLATEN EERDERE POSITIE

Stuk al getekend door koningin

Bezwaar politici tegen inhoud KB

WILLEMSTAD — De Antilliaanse politici zijn niet gelukkig met enkele punten uit het deze week al door koningin Beatrix getekende Koninklijke Besluit (KB) voor het houden van de Ronde Tafel Conferentie (RTC) de volgende week. Ondermeer wordt het idee verworpen als wordt oud-voorzitter Barend Biesheuvel van de Koninkrijkswerkgroep en de Commissie van Zeven algemeen secretaris zijn van de hele RTC.

Uit gesprekken met politici die hebben deelgenomen aan de beraadslagingen in de werkgroep-RTC (uitgezonderd slechts de MEP van Aruba — RED), is gebleken dat verzet bestaat tegen het voorstel gedaan door Nederland om oud-premier Biesheuvel algemeen RTC-secretaris te maken. Hiertegen was in eerste instantie alleen verzet gerezen binnen de Curaçaose raad. De politici hebben niets tegen de aanstelling van Biesheuvel als (Nederlands) lid van de RTC-delegatie, maar wel tegen diens specifieke functie als "algemeen" secretaris. "Wij nemen wel onze eigen secretarissen mee", verklaarde AVP-er Bob Lopez Henriquez gistermiddag desgevraagd.

Toch bevestigde hij dat het KB met de aanstelling van Biesheuvel als zodanig al door het staatshoofd is getekend. Niet duidelijk werd uit de gesprekken met de politici of deze aanmerkingen op de inhoud ervan zijn doorgespeeld aan de Koninkrijksministerraad via de Antilliaanse ministerraad, noch of de Rijksministerraad eventuele op- en aanmerkingen in de wind heeft geslagen.

PRESIDIUM

Een tweede algemeen levende opmerking die groeide in de RTC-werkgroep was de keus uit twee mogelijkheden voor wat betreft het presidum van de RTC. In de eerste zou de Nederlandse premier slechts voorzitter zijn, geassisteerd door zijn vice-premier; beiden als Rijksministers overigens. Het tweede voorstel behelsde naast de Nederlandse premier (Ruud Lubbers) en vice-premier (Gijs van Aardenne), de Antilliaanse premier Don Martina en vice-premier Gilbert de Paula als leden van het presidium te benoemen. Aan Antilliaanse kant bestond bezwaar tegen het passeren van de minister van Staatkundige Structuur (mr Mito Croes) als presidium-lid, naar analogie van de wijze waarop op de RTC van februari twee jaar geleden premier Martina en minister mr Hendrik Croes van Staatkundige Structuur de twee Antilliaanse leden van het presidium vormden. Toch is het KB niet aangepast aan de wensen van de Antilliaanse politici, naar de heer Lopez Henriquez wist mee te delen.

VOORZITTERSHAMER

Nu werd tegelijkertijd opgemerkt dat broodnodige wijzigingen in zo'n Koninklijk Besluit mogelijk zijn. Dat is wel gebleken bij de vorige RTC, toen de formulering zodanig gewijzigd moest worden dat sommige delegatie-leden uit de Antillen konden worden toegelaten tot het politieke overleg als waarnemers. In een redelijk korte tijd werd dat voor elkaar gekregen.

De heer Lopez Henriquez vertelde voorts dat er geen onoverkomenlijke problemen worden verwacht overigens op het punt van de samenstelling van het presidium. Naar zijn informatie heeft premier Lubbers een hele week uitgetrokken voor de RTC, daarmee accentuerend hoe belangrijk hij deze bijeenkomst acht. Dat betekent dat Lubbers zelf de RTC geheel zal voorzitten, zodat er zelfs geen vervangers nodig zijn. Hij denkt dan ook dat Lubbers niets aan het toeval wil overlaten en de voorzittershamer zelf hanteren zal.

PROTOCOL

De deelnemers aan de RTC kunnen na ondertekening gisteren van het protocol van de RTC-werkgroep worden opgedeeld in drie kampen: Nederland, Aruba's delegatie onder leiding van MEP-leider Betico Croes en de overige partijen (oppositie Aruba, Bonaire, Curaçao, Saba, Sint Eustatius en Sint Maarten, aangevuld met het Land), zo verklaarde de heer Lopez Henriquez. Gisteravond heeft de RTC-werkgroep een gesprek gehad met een MEP-afvaardiging over de inhoud van het rapport. Er bleken geen wezenlijke verschilpunten meer te zijn tussen de Arubaanse meerderheidspartij en de overige Antilliaanse politici. Toch is het (nog ?) niet zover gekomen dat het MEP het protocol mede heeft ondertekend.

De Arubaanse politici van AVP en PPA stellen dat de RTC-werkgroep verder is gegaan dan het Arubaanse lid mr Hendrik Croes van de Commissie van Zeven. Croes had het over een "monetaire unie". Daarvoor is vereist dat er een munteenheid geldt. De werkgroep heeft deskundigen aangetrokken om op dit specifieke punt nader onderzoek te verrichten. De uitkomst daarvan was dat een monetaire eenheid te weinig ruimte biedt voor een eigen economisch beleid van de eilanden. De Arubanen staan daar juist wel op, zodat in dat geval de munteenheid opgeheven wordt. Aruba komt dan ook met een eigen munt.

Deze conclusie van de subwerkgroep is overgenomen door de plenaire vergadering en opgenomen in het gisteren ondertekende protocol.

AFBAKENING

De politici van de vijf andere eilanden hebben wat toegegeven aan de stellingen die Aruba verkondigt ten aanzien van de afbakening van de termijnen voorafgaand aan de verwezenlijking van de onafhankelijkheid van Aruba. Nederland liet meermalen weten bereid te zijn Aruba een status aparte te verstrekken binnen het Koninkrijk der Nederlanden op voorwaarde dat dat een overgangsfase is van hooguit tien jaar. Dat wil zeggen dat Aruba's onafhankelijkheidsdatum impliciet wordt vastgelegd. Nederland heeft dat ook gedaan om te vermijden dat anders alle andere eilanden een zelfde status aparte zullen spelen. De overige eilanden hebben zich nimmer verzet tegen deze Nederlandse stellingname, wat algemeen is uitgelegd als een aanvaarding ervan.

In de werkgroep is echter overeengekomen dat Aruba zelf moet kunnen bepalen hoe lang die status aparte duurt. Het einde moet wel ruim van tevoren worden aangekondigd. De tijdsafbakening wordt verlaten door de hele delegatie. Het zou anders inhouden dat Nederland zich langs die weg ook het recht toeeigent om tezijnertijd de overige vijf eilanden voor te schrijven op welk tijdstip die onafhankelijk moeten worden.

INGELEVERD

AVP-er Henny Eman ontkende dat de politici van de andere eilanden zijn omgeslagen. Hij zag het meer als een aaneensluiting van de rijen in het belang van elk der eilanden, waar vroeger de anderen juist meer aan de zijde van Nederland stonden tegen Aruba. Deze wijziging in positie is grotendeels te danken aan de flink verbeterde verstandhouding tussen de Antilliaanse partijen. Er is naar zijn mening ook helemaal niets ingeleverd op de eis van de overige eilanden om duidelijkheid te eisen ten aanzien van Aruba's positie. [illegible] houdt niet automatisch in dat Aruba onder de huidige omstandigheden de exacte onafhankelijkheidsdatum al moet noemen.

Min Croes tot ABVO:

Capriles-accoord is van kracht

WILLEMSTAD — Alle akkoorden die met ex-minister van Volksgezondheid [illegible] gesloten zijn blijven gelden, [illegible]. Zo is de huidige minister van Volksgezondheid mevrouw Margo Croes afgelopen woensdag overeengekomen met de Caprileskliniek. Daarmee zijn ook de acties bij de kliniek tot een stop gekomen.

Zoals bekend hielden ontevreden werknemers van de kliniek afgelopen week diverse acties, omdat de huidige minister geen acht sloeg op eerder gesloten akkoorden, en alle telegrammen van de kliniek en de vakbond Abvo onbeantwoord liet. De werknemers van de kliniek wachten al vanaf 1975 op een functieevaluatie, dat begin december van het afgelopen jaar klaar had moeten zijn, en waarin de Abvo ook deelname mocht hebben. Volgens de Abvo zijn geen één van deze akkoorden nagekomen.

De heer Hersilia van de dienstgroep van de Abvo voor de kliniek verklaarde vanmorgen desgevraagd dat het wachten nu is op het samenstellen van de werkgroep die aan de functie-evaluatie deel zal kunnen nemen.

Buschauffeur vergeet taak voor president

Bezoek programma Campins wordt razendsnel afgewerkt

WILLEMSTAD — Was de belangstelling van de kant van de officiele autoriteiten op het vliegveld vanochtend niet overweldigend, langs de route en op de stopplaatsen waren wel aardig wat mensen uitgelopen om president Luis Herrera Campins en zijn gevolg welkom te heten op Antilliaanse bodem.

Op Hato waren vanmorgen ter verwelkoming van het hoge Venezolaanse gasten aanwezig de Antilliaanse regering, de fractie-leiders van de in de Staten vertegenwoordigde partijen, de gezaghebbers van de vier eilandgebieden en de lokale en internationale persmedia.

Met een half uur vertraging landde de Airbus van de Venezolaanse luchtmacht op het vliegveld van Hato. Herrera Campins, zijn gezin en overige leden van het gezelschap werden verwelkomd door gouverneur drs Ben Leito en premier Don Martina. Vervolgens kwamen de ministers van het kabinet, Statenleden en gezaghebbers van de eilandgebieden omstebeurt de Venezolaanse president de hand drukken. De volksliederen van Nederland, de Antillen en het buurland, werden ten gehore gebracht.

Er waren deze keer veel minder Venezolaanse journalisten dan bij het bezoek van Campins voorganger Carlos Andres Perez. In tegenstelling tot de vorige keer, toen er iets meer dan honderd journalisten uit Venezuela waren, waren er deze keer maar vijftien. Nadat aanvankelijk alle vertegenwoordigers van de pers zich vóór het stationsgebouw hadden opgesteld en afwachtend in de verte keken, werd het ijs gebroken door de Venezolaanse fotografen en cineasten, die informeel gekleed in hun guayabera's en jackets, brutaal recht op het vliegtuig van de Venezolaanse president afstevenden. Spoedig volgden ook hun Antilliaanse collegae, gekleed in deftige pakken, zoals hen door de autoriteiten de laatste dagen op het hart was gedrukt; schoorvoetend gevolgd door andere beleefde gasten, die voortdurend de dreigende bajonetten van de Nederlandse marine in de gaten hielden.

De president en zijn echtgenote werden ook welkom geheten door twee kleine meisjes die voor mevrouw Herrera Campins een bos bloemen hadden meegenomen die zij aanboden.

Bij vertrek van de diverse groepen van het vliegveld, deed zich een incident voor met de bus van de Antilliaanse journalisten. De bedoeling was dat die steeds vóór de presidentiële stoet zou uitrijden. Bij de bus aangekomen, bleek echter dat de chauffeur best wat van het spektakel wilde zien en vrolijk stond te kijken hoe de president en zijn gevolg zich opmaakten om te vertrekken. Door luid geroep werd hem erop attent gemaakt dat hij als de wiedeweerga moest vertrekken. De stoet moest even worden opgehouden om de bus tijdig vooruit te laten rijden. Een zelfde geval deed zich in october 1980 ook voor bij het bezoek van koningin Beatrix aan Curacao.

Na de ontvangst op het vliegveld ging de Venezolaanse president verschillende monumenten van Venezolaanse helden op Curacao af. Na eerst bij het beeld van Simon Bolivar op Scharloo een krans te hebben gelegd en van de Sociedad Bolivariana de eremedaille van de instelling te hebben ontvangen van voorzitter Alfred Donker, volgde kransleggingen op het Brionplein en het Plaza Piar.

Alle scholen om het Brionplein waren voor deze gebeurtenis uitgelopen. Op het Plaza Piar was de belangstelling misschien wat minder, maar beslist niet gering te noemen. Velen waren vanochtend naar de stad getrokken om te trachten tenminste een glimp van de president op te vangen.

Op het paleis van de gouverneur werd president Herrera Campins namens koningin Beatrix door gouverneur Leito onderscheiden. Omstreeks twaalf uur maakte het Venezolaanse staatshoofd zijn opwachting bij premier Martina in de Gouden Kamer van de Raad van Ministers, waarna een plechtige zitting van de ministerraad volgde.

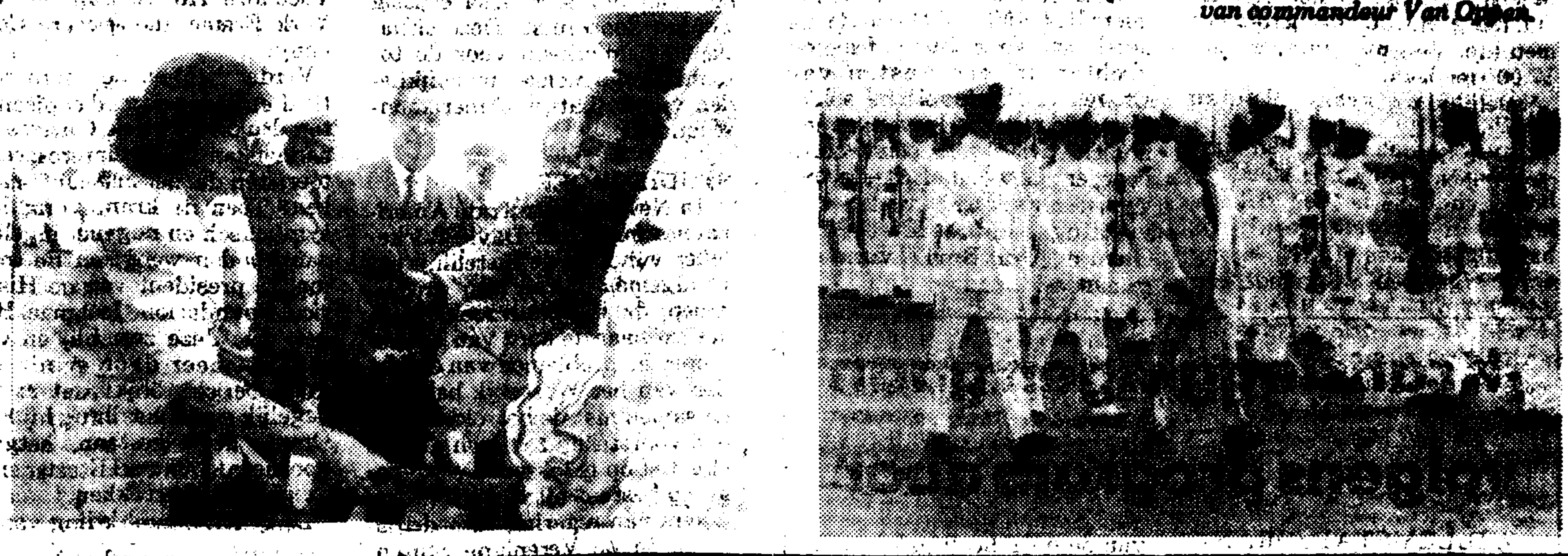
De directeur van het Bureau Buitenlandse Betrekkingen drs Eric Kleinmoedig bevestigde vanmorgen voor de Amigoe dat ondanks vermeende problemen rondom een kranslegging bij het borstbeeld van Shon A. Eman, deze ceremonie toch gewoon doorgaat morgen op Aruba. Kleinmoedig weigerde in te gaan op mogelijk verzet van het Arubaanse BC tegen de kranslegging bij het beeld van wijlen AVP-leider Eman.

WILLEMSTAD — President Luis Herrera Campins kreeg vanochtend in de Sociedad Bolivariana de onderscheiding uitgereikt door Alfred Donker (rechts), voorzitter van deze organisatie.

WILLEMSTAD — Mevrouw Herrera Campins kreeg op het vliegveld van twee meisjes een boeket bloemen aangeboden ter verwelkoming bij het twee dagen durend bezoek aan Aruba, Bonaire en Curaçao.

WILLEMSTAD — President Luis Herrera Campins inspecteerde vanochtend de erewacht van de Koninklijke Marine, die op Hato stond opgesteld ter ere van zijn aankomst in het bijzijn van commandeur Van Oppen.

Premier Martina tot Campins

"Band zonder weerga in Latijns-Amerika"

WILLEMSTAD — "Als er twee Latijns-Amerikaanse landen zijn die vereend zijn in hun geschiedenis, dan zijn dat wel Venezuela en de Nederlandse Antillen", aldus premier Don Martina vanmiddag in zijn toespraak tijdens de plechtige zitting van de Raad van Ministers ter gelegenheid van het bezoek van president Luis Herrera Campins van Venezuela aan de ABC-eilanden. Tijdens die toespraak (waar de Amigoe morgen nader op terug komt) bekrachtigde Martina de eenheid in verschillende facetten tussen Venezuela en de Nederlandse Antillen. "De relatie tussen onze twee volkeren is zo intiem, meneer de president, dat deze verzegeld is met het bloed van onze landskinderen", aldus de premier. Het Papiamentu als voorbeeld nemende zei Martina echter dat de Antillen trots zijn op hun eigen identiteit en deze voor altijd hopen te behouden.

OPEC nog verdeeld, ondanks steun Mexico

PARIJS — Steeds meer landen tonen bereid te zijn de afspraken te volgen, die de vier Perzische Golfstaten eerder deze week hebben gemaakt over de olieprijzen. Maar het is nog steeds onzeker, dat de OPEC als geheel zich achter de Golfstaten-voorstellen zal plaatsen, ofschoon vandaag ook Mexico zich aansloot bij de groep van zes OPEC-landen, die al hebben ingestemd met de nieuwe prijzen, die ook vandaag nog niet bekend werden.

Mexico, geen lid van de OPEC, was van plan vandaag een prijsverlaging af te kondigen. Na contacten met Saoedische afgezanten en besprekingen met de Venezolaanse minister Calderón Berti, besloot Mexico bij een in Parijs gehouden overleg af te zien van de aangekondigde prijsdaling. Mexico besloot zelfs de toekomstige richtlijnen van de OPEC te zullen volgen. De Golfstaten hebben nu ook Noorwegen en Engeland bij het nieuwe prijsbeleid betrokken. Geen van beide landen zijn lid van de OPEC.

Het initiatief van de Golfstaten heeft er alvast toe geleid dat over de (nog bekend te maken) prijsvermindering overeenstemming bestaat tussen een belangrijke groep olie-producenten. Op de vermoedelijk volgende week te houden spoedbijeenkomst van de OPEC kan druk worden uitgeoefend op de overige lid-landen hun prijzen aan te passen volgens het voorstel van de Golfstaten.

Opposanten in het OPEC-kamp zijn: Algerije, Iran, Libie en Nigeria. Die zouden de aanstaande OPEC-conferentie toch nog kunnen doen mislukken, omdat ze het kennelijk toch op een prijzenslag willen doen aankomen. Het vaststellen van de productie-quota is ook een punt, dat problemen kan opleveren.

De door de Golfstaten voorgestelde prijsvermindering zou volgens het Franse blad Le Monde vier dollar per vat bedragen, indien Nigeria zijn prijsverlaging tot 5.50 dollar per vat aanpast en ook Noorwegen en Engeland dit voorbeeld volgen.

Voor diverse landen is haast geboden. Saoedi-Arabie's export naar West-Duitsland is de vorige maand gedaald met een kwart miljoen ton en nu is Engeland de voornaamste leverancier van olie aan West-Duitsland.

Ofschoon de Golfstaten een aantal landen achter zich hebben kunnen krijgen, is het echter nog lang niet zeker, dat er ook over de hele linie een gelijke prijsvermindering volgt. Omdat elk van de olie-producenten zijn eigen belang voor ogen houdt en voor andere landen het van levensbelang is, dat ze stevige inkomsten blijven verkrijgen uit hun allervoornaamste exportproduct.

Intussen wordt in diverse steden verder druk overleg gepleegd. De Venezolaanse minister van Energie en Mijnbouw, Calderón Berti, heeft vanmorgen in Parijs gesproken met afgezanten van Algerije, Mexico en Koeweit en vertrok voor verdere besprekingen naar Saoedi-Arabie. In Riad ontmoette sjeik Jamani vertegenwoordigers van Libie. Ook in andere steden werd intensief gesproken tussen diverse leden van de OPEC.

Stijlvolle dood

TEL AVIV — Mordechai Schullmann, "de grootste tafelschuimer van Tel Aviv", is donderdag op 70-jarige leeftijd gestorven zoals hij geleefd heeft: getroffen door een hartverlamming terwijl hij in een restaurant zat te eten zonder het minste voornemen om voor het genotene te betalen. Schullmann, wiens tafelschuimerij inspiratiebron voor liedtekst- en sketchschrijvers is geweest, was zijn loopbaan begonnen in het begin van de jaren vijftig. Een gerechtelijke veroordeling haalde niets uit en de restaurants in Tel Aviv gedoogden hem tenslotte omdat zijn joviale inborst de andere gasten in de stemming bracht. Wat Schullmann donderdag op zijn bord had is niet bekend. Alles bij elkaar een stijlvolle dood voor Schullmann.

Sterilisator voor SM hospitaal

WILLEMSTAD — Aan het bestuur van het Sintmaartense Wit Gele Kruis is onlangs een sterilisator aangeboden voor het St Rose hospital van Philipsburg. Dit is voor het medische gebeuren een apparaat van groot belang. Het kost dan ook een kleine twintigduizend gulden. De donatie werd gedaan door mevrouw Asha Jagtiani als voorzitster van Islands Gems charity fund. In de loop van verleden jaar had men daartoe verschillende activiteiten ontplooid. Na afloop van de plechtigheid gingen beide besturen en de vertegenwoordigers van de pers naar het nabijgelegen St Martin's home voor de bejaarden waar de dames van de Island Gem foundation een Valentine-party voor de bejaarden aanboden. Aan een en ander werd in de SM-pers veel aandacht besteed. Onder meer in de Windward Islands Newsday.

PPA op Aruba komt met tal van toeristische suggesties

ORANJESTAD — Het eilandsbestuur van Aruba heeft momenteel geen enkele bevoegdheid op justitieel gebied. Dat zal wel gaan veranderen wanneer Aruba een gelijke partner in het Koninkrijk wordt. Aldus de politieke partij PPA in zijn actie-programma voor de komende eilandsraadsverkiezing. De partij is van mening dat Aruba op korte termijn in ieder geval de bevoegdheid betreffende de openbare orde moet krijgen. Daarna, als voorbereiding op de overgangsfase, zullen er besprekingen moeten volgen over overdracht van andere justitiele bevoegdheden.

Wat betreft het toerisme, dat indirect aan ongeveer 15.000 inwoners werk verschaft en jaarlijks een bedrag van 130 miljoen dollar aan deviezen aantrekt, is de PPA van mening dat op korte termijn dit Arubaans product verbeterd moet worden, zodat wij klaar zijn om na de recessie de bezoekers te ontvangen met een geheel vernieuwd toeristenproduct. De huidige deplorable toestand: een vuil eiland, exorbitant hoge prijzen, sterk dalende dienstverlening en accomodatie die te wensen overlaat, moet volgens het PPA-programma dan ook volkomen verbannen worden.

Er worden de volgende punten aanbevolen: Over het gehele eiland een toeristenroute uitstippelen zodat de bezoekers zonder problemen de interessante plekjes kunnen vinden. Deze wegen repareren, aanwijsborden aanbrengen en aan de toeristen mappen uitdelen met de nodige informaties. Een plan opstellen om van het gebied Havenstraat/Kazernestraat/Nassaustraat een semi-promenade te maken met beperkt rijverkeer op specifieke uren. Op het haventerrein moet een informatiekiosk komen, terwijl de Eagle Beach veranderd moet worden in een aquatisch recreatiecentrum met faciliteiten zoals toilet, douche, kleedkamers, snackbars enz.

Voorts moet er ruimte gecreëerd worden met faciliteiten voor camping- en trailer-toerisme. In afwachting van de aanleg van een adequate golfcourse, moet de overheid bijdragen tot revalidatie van de huidige golfbaan in San Nicolas. De bestaande Rode Kruis controletorens op het strand handhaven en vernieuwen en waar nodig additionele torens bouwen voor de veiligheid op het strand. Een bevoegd bedrijf belasten met een onderzoek en presentatie van een plan en begroting voor het omzetten van de salinja te Noord in een woon- en toeristisch gebied.

Voorts het stimuleren en bevorderen van particuliere investeringen in recreatie-activiteiten, zoals bowling alleys, waterslides enz. De opbrengst van de 5 procent kamerbelasting in de hotels direct storten in een fonds ter verbetering van de infrastructuur voor het toerisme. Er moet een convention center met alle faciliteiten worden gebouwd in overeenstemming met de behoeften voor de komende tien jaar en met mogelijkheid tot uitbreiding.

Op korte termijn een totaal onafhankelijke professionele mening vragen over het masterplan voor het toerisme en herstructurering van het toerisme-beleid in zijn totaliteit. [...] grote noodzaak ziet de [...] tenslotte in haar programma [...] installatie van een onafhankelijke commissie om de kwanti[teit,] kwaliteit en prijs te onder[zoe]ken van de producten die vi[a de] toeristenindustrie aangeb[oden] worden.

Themadienst Christenen van morgen

ORANJESTAD — [...] commissie voor Protest[antse] jeugdwerk op Ar[uba] organiseert in verband met [de] officele ingebruikneming va[n de] nieuwe verlichting op h[et] sportterrein van het Jeu[gd]centrum te Piedra Plat [op] zondag 27 februari as [een] speciale thema-dienst voor j[ong] en oud. Deze kerkdienst is i[n de] protestantse kerk van Pie[dra] Plat om 10.00 uur 's morg[ens.] Het onderwerp is: "Christe[nen] van morgen", en de inleid[ing] wordt verzorgd door ds H.E. Hessen, voorzitter van [de] fundashon Cristian hubentud di Aruba. Na afl[oop] van de dienst zal er gelegenh[eid] zijn om over dit onderwerp v[an] gedachten te wisselen. Ieder[een] is van harte welkom.

Opgekocht door Amerikaans echtpaar

VS persverslag Franse zege voor Statia museum

ST EUSTATIUS — Afgelopen week kreeg het museum van de Historical foundation een origineel exemplaar aangeboden van een krant genaamd "Connecticut Gazette and Universal Intelligencer" gepubliceerd in New London op 25 januari 1782.

In deze 18e eeuwse krant staat onder meer een beschrijving van de slag om Statius in november 1781, tussen de Fransen en de Britten, waarbij de Fransen zegevierden. De Fransen ankerden hun schepen in Jenkins Bay, precies op de plaats waar zich momenteel de olietanks van Statia Oil Terminals bevinden. Een leger van 400 man ging aan wal, beklom de steile rots en marcheerde door naar Fort Oranje. Het verrassingselement van deze inval bleek beslissend te zijn, want voordat de Britten in staat waren om de ophaalbrug omhoog te trekken, hadden de Fransen het fort al ingenomen. William Guthman van Guthman Americana, Westport, Connecticut wist deze krant te bemachtigen tijdens een veiling in de VS. Vorig jaar brachten de heer Guthman en zijn vrouw Elizabeth Stillinger hun jaarlijkse bezoek aan St Eustatius. Zij toonden de Gazette aan de gastheren van het Old Gin House, Martin Scofield en John May, en vertelden tevens dat ze van plan waren om het exemplaar aan te bieden aan de Historical Foundation.

De heren Scofield en May waren bijzonder enthousiast over dit aanbod en beloofden ervoor te zorgen, dat de krant ingelijst zou worden. Dit is inmiddels gebeurd: de Gazette is tussen twee glas-platen ingelijst, zodat de krant aan twee zijden te lezen is. Het inlijsten van de Gazette is een geschenk van de heer Theodore Howell van de New York Frame and Picture Company.

Verder hebben de heren Scofield en May duizend copieen laten drukken van de Gazette als aandenken voor geinteresseerde toeristen die het museum bezoeken. Toen de krant vorig jaar symbolisch en nog niet ingelijst aangeboden werd aan de toenmalige president van de Historical Foundation, Ischmael Berkel, was deze zeer blij en verrast, temeer daar er uit het krantebericht blijkt dat er wel degelijk een ophaalbrug bij Fort Oranje heeft gestaan, hetgeen voorheen door veel Statianen in twijfel werd getrokken.

De officiele aanbieding van de Gazette had afgelopen woensdag plaats in het Historical foundation museum. De heer Scofield hield een openingsrede voor het bestuur en de leden van de Historical Foundation en tevens voor de gasten van het Smithsonian Institute of Washington DC. De heer Guthman vertelde tijdens zijn rede onder meer over de historie van St Eustatius. De heer Ellis Lopes, huidig president van de Historical Foundation mocht het exemplaar in ontvangst nemen. Na afloop werden een flink aantal copieen verkocht om zodoende gelden te verkrijgen voor een nieuw op te zetten project voor de Historical Foundation.

Cursussen voor huisdieren

ORANJESTAD — Aanstaande zondag organiseert de "Asociacion Canina di Aruba" zijn tweede cursusochtend EHBO en gezondheidsleer bij huisdieren. Deze cursus — in totaal 6 bijeenkomsten — wordt gegeven door de dierenarts, de heer Tonk. Na de ongeveer anderhalf uur durende cursus zal door de heer Levenstone van de Douane-recherche een demonstratie verzorgd met zijn narcotica-hond. Zowel de cursus als de demonstratie zijn toegankelijk voor leden van Canina en belangstellenden en begint om tien uur in het RCA-clubgebouw.

Tevens gaat op 2 maart een nieuwe gehoorzaamheidstraining van start. De inschrijving staat open voor honden vanaf zes maanden oud. Getraind wordt op iedere woensdagavond van half zeven tot half acht in het Centro di Barrio Dakota. Inlichtingen over deze training zijn verkrijgbaar bij het secretariaat van Canina (tel.: 24944).

Bengalen vluchten en masse weg uit Assam

Moordpartijen houden nog aan

GAUHATI — In Assam is vandaag een vluchtelingenstroom op gang gekomen van ca. 60.000 Bengalen die zijn ontsnapt aan de moordpartijen in deze deelstaat in het noordoosten van India. De stations krioelden van de mensen die hopen aan nieuwe rellen te ontkomen. Volgens een officiele Assamese opgave zijn er sinds 1 februari bij de strijd tussen de Assamese Hindoe-bevolking en de Moslim-immigranten uit Bengalen ruim 3.500 doden gevallen.

Na de gewelddadigheden hebben ca. 28.000 Bengaalse immigranten een goed heenkomen gezocht in aangrenzende staten als Aruchanal Pradesh, Meghalaya en West-Bengalen. Bij elkaar 50.000 dakloos geworden Bengalen staan op stations te wachten in de hoop een plaats op een trein naar West-Bengalen te pakken te krijgen, aldus "The Times of India" zijn aanhaling van officiele kringen. Op het station van Khairabari in het district Darrang stond de grootste menigte van niet minder dan 17.000 mensen.

Volgens de krant "Indian Express" staan delen van Darrang en Nowgong nog steeds in brand ondanks het feit dat het leger in groten getale is binnengetrokken. In Nowgong vond afgelopen weekeinde een slachtpartij plaats waarbij ruim 1.000 Bengalen, meest vrouwen en kinderen, werden toegetakeld en vermoord. Maandag werden in het district Silaparthar opnieuw 52 mensen vermoord waarna een troepenmacht van enkele duizenden militairen ernaartoe is gestuurd.

De meldingen over nieuwe slachtoffers houden aan. In de districten Raja en Bojajigwan zijn gisteren na gevechten 28 lijken gevonden. In het district Sootea in het noordoosten van Assam zijn 300 hutten verbrand waardoor nu zeker in totaal 15.000 dorpelingen dakloos zijn. De Assamese politie houdt er rekening mee dat in rijstvelden en bossen nog meer doden zullen worden gevonden.

De gewelddadige gebeurtenissen vloeien voort uit de campagne die de oorspronkelijke Assamezen al lang voeren tegen de uit Bangladesh en Nepal afkomstige immigranten in hun deelstaat. De Assamezen vrezen dat de immigranten hun culturele identiteit aantasten en riepen op tot een boycot van de vorige week gehouden verkiezingen omdat de illegale immigranten hun stem mochten uitbrengen.

BAHRAIN — Eritrese guerrillastrijders hebben in de afgelopen week tijdens felle gevechten in het westen van Eritrea 200 Ethiopische soldaten gedood en 26 gevangen genomen. Dit heeft een woordvoerder van het Eritrese bevrijdingsfront-volksbevrijdingsfront, ELF-PLF, Osman Abu Bark, vandaag meegedeeld.

Naar grote armoede in Latijns-Amerika

(Vervolg van pag. 1)

trial de Venezuela in gebreke wordt gesteld voor wat betreft de afbetaling op een lening van dertig miljoen dollar. De lening werd in september vorig jaar verstrekt en zou in negentig dagen moeten zijn terugbetaald. De European Banking Corporation is een consortium van zeven banken, waarin ook de Nederlandse AMRO en de Deutsche Bank vertegenwoordigd zijn. De Banco Industrial de Venezuela is eigendom van de regering in Caracas.

Minister Sosa wil de lening van de Banco Industrial betrekken in het algehele financiele saneringsplan. Maar als de European Banking Corporation gedaan weet te krijgen, dat de Banco Industrial in gebreke wordt gesteld, kunnen de plannen van minister Sosa ernstig worden doorkruist. Deze situatie is kenmerkend voor de torenhoge financiele moeilijkheden van de Latijns-Amerikaanse landen.

STUDIEGROEP

In New York heeft de Amerikaanse miljardair David Rockefeller vandaag de instelling bekendgemaakt van een studiegroep, die een onderzoek zal instellen naar de aard van de economische problemen van de landen van het Westelijk halfrond en samen met de betrokken landen voorstellen zal doen om die effectief op te lossen. De studiegroep bestaat uit vertegenwoordigers van regering en bedrijfsleven in de Verenigde Staten. Het zijn voor een belangrijk deel monetaire en ontwikkelings-experts.

De studie-groep zal een bezoek brengen aan Latijns-Amerika en moet in oktober zijn eindrapport klaar hebben. Maar dit plan is in bepaalde kringen in Latijns-Amerika met scepsis ontvangen. Er wordt op negewezen, dat indien de Latijns-amerikaanse landen hun schulden niet kunnen terugbetalen, Amerikaanse bankinstellingen daar vooral de dupe van zullen worden. En het Rockefeller-plan dus een zaak is van eigen belang, waar Latijns-Amerika niet veel beter van zal worden.

Het is inmiddels duidelijk geworden dat — ofschoon lang niet iedereen het wil toegeven — de toekomst voor Latijns-Amerika erg somber is. De steeds oplopende schulden, de verminderde waarde van de vaak gelimiteerde exporten en soms ook plaatselijk wanbeleid, zullen de komende tijd leiden tot hogere inflatie, grotere werkloosheid en daardoor tot nog diepere armoede.

Kransleggingen gaan volgens program door

WILLEMSTAD/ORANJESTAD — Het programma-onderdeel van de kranslegging bij het standbeeld van Shon A Eman op Aruba door president Luis Herrera Campins gaat gewoon door. Dat werd vanochtend door lokale protocollaire autoriteiten desgevraagd aan de Amigoe bevestigd.

De Venezolaanse president had als zijn wens te kennen gegeven een krans te leggen bij de standbeelden van twee goede bekenden van hem, oud-leiders van Antilliaanse christendemocratische partijen: "doktoor" Da Costa Gomez van de PNP op Curacao en Shon A Eman van de AVP op Aruba. Campins is zelf leider van de Copei.

Onbevestigde berichten melden dat het Arubaanse BC, gevormd door de MEP, weinig gelukkig is met dit voornemen, alhoewel MEP-leider Betico Croes in vroeger jaren in de voorste gelederen van de AVP heeft gelopen en daar zijn politieke carrière is begonnen.

Op Aruba was uit Venezolaanse kring wel vernomen dat de kranslegging misschien zou moeten worden geschrapt om redenen dat het programma er te krap voor is. De argumentatie van was dat de rondrit op Aruba 35 minuten duurt. In dat tijdsbestek moet al op twee plaatsen gestopt worden door de karavaan bestaande uit tien auto's en een autobus. Met het in- en uitstappen van al die personen alleen al is veel tijd gemoeid.

In politieke kringen werd deze uitleg een uitweg geacht voor het zwichten aan Venezolaanse kant voor eventuele bezwaren van de kant van het Arubaanse eilandsbestuur. Navraag leverde echter hedenochtend als resultaat op dat zowel op Curacao als op Aruba deze kransleggingen volgens het programma-boekje doorgaan.

Buurtcentrum Playa Pabao vijf jaar

MADIKI — Het Buurtcentrum Playa Pabao viert dezer dagen zijn eerste lustrum. Op 24 februari 1978 waren het dertien bewoners van de wijken van Playa Pabao die voor notaris mr Edgar Laclé de stichting voor buurtcentrum oprichtten. Dit buurtcentrum heeft de afgelopen jaren reeds vele activiteiten georganiseerd, waaronder lezingen, sportactiviteiten voor groot en klein, filmavonden enz. Nu de plannen om een eigen buurtcentrum met hulp van de FCCA niet slaagden, heeft het bestuur contact opgenomen met de federatie van Antilliaanse Jeugdzorg om een modern buurtcentrum te bouwen. Hiervoor is een terrein beschikbaar achter de kapel van Madiki. De komende maanden zullen diverse activiteiten worden georganiseerd in verband met dit eerste lustrum.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama en Piet Soda Fountain.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; De Wit Stores in Sheratonhotel; Van Dorp in Americana en Holiday Inn drugstore.

Kantooruren: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316, 22950. Pageboy: 027-774.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.

Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100

ALARMCENTRALE: 115.

BIOSCOPEN
ORANJESTAD
Boulevard Theater: 20.30 uur *Annie* (alle leeft.); 24.00 uur *Liceissa repitiente* (18 jr.).
Rialto: 20.00 uur *Body heat* (18 jr.); 22.30 uur *Girls are for loving* (18 jr.).
BALASHI
Drive-in: 20.30 en 24.00 uur *Mi marido no funciona* (18 jr.).
SAN NICOLAS
Principal: 20.30 uur *Blood rage* (18 jr.); 24.00 uur *Love Swedish style* (18 jr.).

***

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz: tel.: 28286; Paradera: tel.: 25543; Savaneta: tel.: 47020; Brazil: tel.: 48301; Dakota: tel.: 29008; San Nicolas: tel.: 45906; tijdens kantooruren van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur: Patiastraat 27, tel.: 24444.

BOTICA'S: Oranjestad: Oduber, tel.: 21789; San Nicolas: San Nicolas, tel.: 45712.

(voor brandgevallen, ongelukken en of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

***

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

***

ZATERDAG
DIVERSEN
KERISTENSCHIP: 08.30-00 uur "The Victoria"-SEL-
WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Sta Cruz, Paradera en Noord: dokter E. de Cuba, tel.: 25666.
San Nicolas en Savaneta: dokter O.L. Ponse, tel.: 48833.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Oranjestad): openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-20.00 uur; dinsdag van 09.00-12.00/13.30-17.00 uur; donderdag de ochtend gesloten en 's middags open van 13.30-17.00 uur.

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-17.30 uur; dinsdag van 13.30-17.30 uur; donderdag de hele dag gesloten.

Oppositie: RTC mandaat raadsbesluit onnodig

ORANJESTAD — Kort voor vier uur vanochtend was de Arubaanse eilandsraad zover dat gestemd kon worden over lange raadsbesluit dat door de MEP was ingediend, waarin de Arubaanse delegatie naar de RTC zijn mandaat krijgt. Nadat gistermiddag voorzitter Pedro Bislip die de teugels weer strak in handen hield hetgeen het peil van de vergadering zeker ten goede kwam - tegen vijf uur de vergadering tot gisteravond tien uur had geschorst, kon men afgelopen nacht het voor en tegen van het raadsbesluit horen.

Betico Croes had 's middags reeds een uitvoerige uiteenzetting gegeven, terwijl afgelopen nacht de oppositie liet horen het met verschillende punten wel eens te zijn, doch dat een en ander reeds achterhaald is onder meer door de werkgroep ter voorbereiding van de RTC, die reeds maanden aan het vergaderen is geweest. Het raadsbesluit-voorstel werd uiteindelijk met twaalf stemmen voor - waarbij Rudy Frank weer met de MEP meestemde - en zeven tegen aangenomen.

Uit de opmerkingen van de oppositie werd duidelijk dat men in kringen daarvan het ontwerp raadsbesluit gedeeltelijk onnodig vond. Blij was men dat de MEP eindelijk is afgestapt van het idee om het Unieparlement wetgevende bevoegdheid te geven en nu alleen een Unieparlement met adviserende stem wenst. Ten aanzien van de MEP-wensen om een Antilliaanse munt te behouden verklaarden de oppositiepartijen zich tegen en stelden daarbij dat bij behoud van de Antilliaanse munt dit Aruba geen ruimte geeft om een eigen financieel-economisch beleid te voeren. Gewezen werd erop dat men ten aanzien van deze in de werkgroep - na adviezen van internationale en lokale experts - van een gemeenschappelijke munt is afgestapt. Mr Henny Eman wees erop dat duidelijk blijkt dat nu de MEP in de gaten heeft dat het werk in de werkgroep met succes bekroond werd en de positie van Aruba beter maakte dan ooit te voren men nu ineens met dit raadsbesluit moest komen. Niet te spreken was hij dat ondanks het feit dat alle moties en verklaringen vanaf 1973 in de motie werden opgenomen, de MEP niet de grootheid had kunnen opbrengen om de motie van 18 maart 1948 - waarop zij die vroeger tot de AVP behoorden ook steeds trots waren - in de rij van overwegingen op te nemen. Deze motie was de basis waarop Aruba nu praat. Van de oppositie partijen werd de wens uitgesproken dat "we tezamen naar Nederland gaan om te vechten voor de status aparte voor Aruba en dat de MEP weer niet van idee zal veranderen". Van MEP zijde werd steeds weer naar het uitvoerige raadsbesluit voorstel gewezen, waaruit opnieuw duidelijk blijkt dat het de MEP is die uiteindelijk herhaalde malen van het volk het mandaat kreeg. Door de oppositie werd steeds weer betreurd dat de MEP - om nog onduidelijke redenen - niet deel heeft willen nemen aan het werk van de RTC-werkgroep, welke ingesteld werd mede op voorstel van de MEP.

ORANJESTAD — Op initiatief van de Aruba Rotaryclub werd woensdag ten overstaan van notaris mr J.R. Croes de Fundacion Centro pa nos grandinan" opgericht. Deze stichting zal in eerste aanleg in de recreatie-behoeften van ongeveer 140 bejaarden gaan voorzien. De oprichting kwam tot stand in nauwe samenwerking tussen de stichting Funari, het Wit Gele Kruis en het Senior Citizen project committee van de Aruba Rotaryclub. In het stichtingsbestuur zullen steeds twee leden van de Rotaryclub en drie niet-Rotarianleden zitting hebben. Bij de oprichting werd een bedrag van 100.000 gulden in het stichtingsfonds gestort. Dit bedrag werd grotendeels bijeengebracht uit de opbrengsten van beide voorgaande Fiesta Rotaria. Om verdere kosten en uitbreiding in de toekomst financieel te kunnen blijven begeleiden, heeft de Aruba Rotaryclub zich garant gesteld voor een aanvullende bijdrage van 100.000 gulden. In verband hiermee zal ook dit jaar op 29 mei een derde Fiesta Rotaria worden gehouden, waarbij opnieuw een beroep wordt gedaan op ieders spontane medewerking en opkomst ter ondersteuning van bovengenoemde doelstellingen. Volgens de laatste gegevens uit 1981, telt Aruba ongeveer 6000 bejaarden.

Aruba wil stuurgroep na RTC

ORANJESTAD — Er dient bij Koninklijk Besluit een stuurgroep ingesteld te worden bestaande uit zes personen, namelijk twee van Nederland, twee van de Nederlandse Antillen en twee van Aruba. De stuurgroep zal de uitvoering van de RTC genomen besluiten dienen te begeleiden en rapporteert halfjaarlijks aan Nederland de Nederlandse Antillen en Aruba. Geregeld zullen op initiatief van een der partijen in de stuurgroep evaluerende Ronde tafelconferenties bijeen geroepen moeten worden, gedurende welke aanvullende beslissingen genomen kunnen worden, waaronder het bepalen van de definitieve datum van de intrede van de onafhankelijkheid van Aruba.

UIT EEN PERSbericht van de Antilliaanse reisvereniging Aruba (ARV) blijkt dat deze organisatie ingaande april weer een groot aantal reizen in de regio en daar buiten gaat maken. Voorts staan verschillende activiteiten op het jaar-programma zoals een bingo in Club Bonaire, een wandelmars en een Sinterklaasfeest. Bij leden van de ARV zijn verdere bijzonderheden, data en prijzen van de reizen beschikbaar.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA: dinsdag en vrijdag van 16.00-20.00 uur geopend.

STICHTING TOT BEVORDERING VAN VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00/13.00-16.00 uur-Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.

Bij praktijken in het Wit Gele Kruis-gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 38C, tel.: 28283; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.

Centro di Barrio Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822: donderdag 08.00-10.00 uur.

Club Calientio, Paradera 47A, tel.: 24250: dinsdag 08.00-10.00 uur.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Zuidstraat 7A, tel.: 28145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): 24 uur per dag geopend (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

SPORT
CAMACURI BOWLING CENTRE: maandag t/m vrijdag open van 18.00-24.00 uur; zaterdag van 13.00-19.00 uur; op zondag gesloten.

***

TELEARUBA: 17.00 Flintstones Frolics; 17.30 matinee; 18.25 cartoons; 18.30 nieuws in het Nederlands; 18.45 telenovela: Dancin' Days; 19.30 cocktail musical; 20.00 telenoticias; 20.30 programa di AVD; 21.00 ladies man; 20.30 Arthur Clarke mysterious world (Ancient wisdom); 22.00 movie of the week (Love is not enough); 23.35 resumen di noticias; 23.40 sluiting.

PPA: RTC werkgroep gaat verder dan regeerprogram

ORANJESTAD — De PPA stelt in een verklaring dat de RTC-werkgroep veel verder is gekomen in waarbij tussen partijen overeengekomen is dat de samenwerkingsbanden in de toekomst op basis van vrije wil zullen geschieden. Voorts is overeengekomen dat partijen alle pressies van Nederlandse zijde om iets anders te proberen door te drukken, zullen weerstaan.

De PPA-verklaring vermeldt verder dat de formule voor een hechte en duurzame samenwerking zoals opgenomen in het rapport van de Commissie van zeven, getoond heeft niet aan de politieke aspiraties van Aruba te voldoen. De Arubaanse vertegenwoordigers namen de positie in dat Aruba de vrijheid moet hebben zijn eigen economische beleid te voeren. Deze Arubaanse wens voor een eigen onafhankelijk economisch beleid alsmede de wens voor een eigen munteenheid, werd door de andere eilanden erkend. Voor de PPA bevredigt de bereikte consensus alle Arubaanse politieke aspiraties voor gelijkheid in het koninkrijk als voorbereiding voor een toekomstige oplossing. Het akkoord in het regeerprogramma, werd het rapport van de Commissie van zeven als een bijdrage beschouwd. Echter, aldus de PPA-verklaring, gaat het bereikte akkoord in de RTC-werkgroep stukken verder dan de aanbevelingen in het rapport en nog verder dan het regeerprogramma.

Met deze concensus, waartoe de PPA een grote bijdrage leverde, is volgens de PPA een nieuw gedeelte van het regeerprogramma nagekomen. Belangrijker vindt de PPA dat voor Aruba een oplossing op tafel ligt, waaraan de MEP niets kan bijvoegen of afvoeren.

Flanegin voor tv: Deskundigen gevraagd voor MTS-protocol

ORANJESTAD — In Telenoticias liet gedeputeerde voor Onderwijszaken Felix Flanegin gisteravond weten dat het Bestuurscollege eergisteren besloten had in het kader van het MTS-protocol om twee experts uit Nederland - één op onderwijs- en één op financieel gebied - te laten uitkomen. Het BC had in eerste instantie getracht via de Verenigde Naties een expert te krijgen doch slaagde daarin niet. Oorspronkelijk was afgesproken dat drie experts zouden worden verzocht naar Aruba te komen, doch gezien de hoge kosten besloot het BC dit op twee te brengen. De Amigoe-telekent hierbij aan dat opnieuw blijkt dat men in bestuurskringen "geen kaas van voorlichting brood heeft gegeten".

De gedeputeerde, die notabene ook belast met de voorlichtingsdienst is, weet dat in de gemeenschap en in het bijzonder de onderwijswereld ongerust heid bestond over het lange uitblijven van een bestuursbesluit. Nu het genomen is vindt men het niet nodig om dit via de Antilliaanse voorlichtingsdienst bekend te maken omdat men zich zelf zo graag op tv ziet, zeker aan de vooravond van de verkiezingen.

RTC-mandaat: Militaire presentie mag niet abrupt beeindigd

ORANJESTAD — Aruba is voorstander van een consortium van bevriende mogendheden dat de territoriale integriteit en politieke onafhankelijkheid van Aruba garandeert en waarbij Nederland een initiërende en participerende rol vervult. Indien een participerende rol van Nederland niet mogelijk blijkt, dan blijft Aruba voorstander van een consortium van bevriende mogendheden, echter mag bij zulk een consortium geen overheersende rol door een land uit de regio worden vervuld, aldus luidt het mandaat aan de Arubaanse raadsdelegatie naar de RTC zoals voorgesteld in het door MEP voorgedragen ingediende raadsbesluit.

Indien het vormen van een consortium van bevriende mogendheden niet mogelijk blijkt dan zal Aruba streven naar veiligheidsgaranties door het lidmaatschap van de Verenigde Naties en van de Organisatie van Amerikaanse staten. Daarnaast zal de militaire presentie van Aruba niet abrupt beëindigd mogen worden, maar dient deze planmatig afgebouwd te worden in een periode van beperkte duur.

ORANJESTAD — De directeur van een bedrijf aan de Eagle deed bij de recherche aangifte van verduistering van een aanzienlijk bedrag. De aangifte was tegen een van de werknemers die ervan verdacht wordt een bedrag van ongeveer tienduizend gulden te hebben verduisterd in de periode van juli 1981 tot december 1982. De recherche is met een onderzoek begonnen.

Commentaar
Mijlpaal (1)

DE OVEREENSTEMMING die tot stand kwam tussen alle politieke partijen van de Nederlandse Antillen - met uitzondering van de MEP - zal zeker de geschiedenis in gaan als een historische mijlpaal in de geschiedenis van Aruba. Was het tot voor kort nog altijd zo dat de politieke partijen van Curacao bleven vasthouden aan een of andere vorm van eenheid tussen de zes eilanden van de Nederlandse Antillen en de term "zes min een is nul" opgang maakte, nu is het historisch moment dan toch aangebroken waarbij alle partijen het erover eens zijn dat Aruba zijn eigen weg kan gaan zonder daarbij met de andere eilanden anders dan op vrijwillige basis en in wederzijds belang te blijven samenwerken. Hielden bij de besprekingen van de Commissie van zeven de vertegenwoordigers van Curacao, Bonaire en de Bovenwinden nog vast aan een monetaire unie, nu slechts enkele maanden later lasten de politici van diezelfde eilanden die gedachten varen. Aruba kan nu zijn eigen munt invoeren en een eigen sociaal economisch en financieel monetair beleid gaan voeren. Ook over de moeilijke kwestie van de daarbij noodzakelijke boedelscheiding is geregeld. Een zeer belangrijk punt is bovendien dat Aruba de steun krijgt van de andere eilanden als Nederland eenzijdig Aruba een onafhankelijkheid op korte termijn wil opdringen. De politici van alle eilanden hebben gelukkig tijdig begrepen dat een geforceerde snelle onafhankelijkheid van Aruba, niet slechts voor Aruba fatale gevolgen zou hebben, maar ook de andere eilanden duur zou komen te staan. Want iedereen heeft inmiddels wel begrepen dat om te overleven samenwerking noodzakelijk is. Aruba heeft op bepaalde gebieden de samenwerking met de andere eilanden nodig om te voorkomen dat de onafhankelijkheid het huidige welvaartsniveau met sprongen achteruit zou doen gaan. Voor de overige eilanden geldt hetzelfde. Die hebben het al moeilijk met een noodlijdende hotelsector, een bijna failliete Dokmaatschappij, een vertrekkende Shell en een wankelende offshore-sector. Komt daarbij ook nog eens een totaal verlies aan samenwerking met Aruba, dan is het leed helemaal niet meer te overzien. Daarom de vlag uit voor het bereikte akkoord in de RTC-werkgroep en een groot welverdiend compliment aan de Arubaanse politici die dit succes voor Aruba hebben binnengehaald. Morgen meer over deze historische mijlpaal.

Problemen met Ruba ontkend
AVP-leider: in weekeind pas samenstelling lijst

ORANJESTAD — Uit de lucht gegrepen en buiten alle proporties, zo betitelde Henny Eman (AVP) gistermiddag de berichten in het dagblad Diario als zouden er op de gecombineerde AVP/RUBA-lijst reeds kandidaten zijn ingedeeld. Dat dit — aldus de berichten — tot onenigheid zou zijn uitgelopen in AVP- en RUBA-kringen, waardoor AVP en RUBA niet meer met een gecombineerde lijst zouden komen. Mr Eman stelde categorisch dat er nog geen lijst voor de aanstaande eilandsraadsverkiezing is opgesteld en dat in het aanstaande weekeinde pas meer hierover bekend zal zijn.

Hij zei verder dat de AVP de opinie van welk dagblad ook respecteert, waarbij hem de indruk niet kon ontgaan dat het betrokken dagblad een partijdige opinie van de partij MEP reflecteert, terwijl dit dagblad — ondanks de uitnodiging — ook afgelopen woensdagmiddag weer niet op de AVP-persconferentie aanwezig was. De heer Eman gaf verder te kennen dat bij de AVP de samenstelling van de lijst op democratische wijze geschiedt. Elk lid dat zich bereid verklaart op de lijst te willen komen, tekent hiervoor zijn kandidaatstelling zonder vermelding welke plaats hij op de lijst verlangt.

Elk lid van de partijraad maakt dan aan de hand van de beschikbare kandidaten (voor de eilandsraad 33 namen, en voor de Staten 18 namen) een kandidatenlijst op.

Uit de partijraad wordt vervolgens een commissie benoemd die dan een gemiddelde lijst opstelt, waarbij de lijsten van de partijraadsleden als leidraad dienen. Tenslotte behoudt de partijraad het recht om indien nodig een kandidaat een of hoogstens twee plaatsen hoger of lager op de gemiddelde lijst te verschuiven. Dit wordt dan de definitieve lijst, aldus Henny Eman tot slot.

Delegatie Ahata stelt Venezuela reis uit

ORANJESTAD — De plannen van de Aruba Hotel and Toerist Association (AHATA) om dit weekeinde een delegatie naar Venezuela te sturen voor overleg met diverse organisaties om het toerisme van Venezuela naar Aruba te behouden, werd uitgesteld. De AHATA wil afwachten wat de maatregelen om de Venezolaanse regering verder gaan inhouden. Verwacht wordt dat de delegatie volgende week naar Caracas reist. Intussen heeft de AHATA ook uit Venezuela zeer gunstige reacties gehad voor de positieve wijze waarop de AHATA zorgde door zijn besluit van een dollar voor zes bolivar, dat de Venezolanen op Aruba niet in verdere moeilijkheden kwamen.

De waardering hiervan blijkt uit ook uit het feit dat geen enkel bedankje voor de Goede Week-reserveringen werd ontvangen. Mochten de reserveringen toch opgezegd worden, dan werkt de AHATA reeds aan plannen om deze kamers in Amerika of Zuid-Amerika te verkopen.

Het gesprek tussen gedeputeerde Daniel Leo en de AHATA had woensdag geen doorgang omdat de AHATA uitstel vroeg aangezien zijn voorzitter Jan de Ruyter niet op Aruba was. Ged Daniel Leo verklaarde hiertegen geen bezwaren te hebben zodat het gesprek volgende week is.

Atia verkiezing

ORANJESTAD — Op 10 maart 's avonds om half acht wordt in de vergaderzaal van de Kamer van Koophandel de jaarvergadering van de ATIA gehouden. Naast behandeling van de jaarstukken is er ook de verkiezing van een nieuw bestuur. Hiervoor werden kandidaat gesteld door het bestuur: Eddie de Cuba, Glenn Robels (president), Harold Malmberg, Bud Bonson, Marius Hueudar, Leon Connor, Hans Schoog, Victor Henriquez, Guus in het Hout, Hans Henriquez en Norman Kuiperi. Door de leden kunnen ook kandidaten worden gesteld, mits ondersteund door vier leden.

RTC-mandaat: Eigen pensioenfonds

ORANJESTAD — Aruba opteert voor een eigen pensioenfonds en gaat akkoord met een boedelscheiding van de bestaande pensioenfondsen aan de hand van aandelen in de premie reserves. De Arubaanse regering zal zich garant stellen voor betalingen van het nieuw op te richten Arubaanse fonds en zal tevens waarborgen scheppen dat zijn ambtenaren en werknemers niet het slachtoffer worden van een pensioenbreuk. Nadere aandacht zal door het oude en het nieuwe fonds geschonken worden aan de positie van de reeds gepensioneerde landsambtenaren, woonachtig op Aruba en die groep van gepensioneerde ambtenaren die gedurende tijd hun standplaats op Aruba hebben gehad en elders woonachtig zijn.

Aruba staat een boedelscheiding voor, gebaseerd op de historische en causale tracteerbaarheid van de verschillende balansposten. De verdeling van die balansposten die niet op historische en causale gronden zijn toe te rekenen dient te geschieden overeenkomstig een nader vast te stellen verdeelsleutel.

Palm Beach hotel-manager ontslagen

ORANJESTAD — De directie van Hart hotel corporation heeft de general manager van het Aruba Palm-beach-hotel Bernard Coupy aangezegd uiterlijk morgenmiddag twaalf uur het hotel te verlaten. Hij werd ontslagen. De heer Coupy deelde gisteravond aan de pers mee dat hij om "vage redenen" was ontslagen, dit niet neemt en de zaak in handen van een advocaat zal stellen. Kortgeleden ontsloeg de heer Coupy de resident manager van het hotel Carmen Petra Fernandez, die inmiddels haar ontslagzaak ook bij de rechter aanhangig maakte. De heer Coupy liet gisteren de pers een brief lezen waarin onder meer stond dat na tweeeneenhalf jaar het de directie van Hart gebleken was dat hij niet voldoet in de organisatie van het bedrijf.

De directie van Hart corporation wenste in dit stadium weinig commentaar te geven omdat het hier zuiver een interne zaak betreft en men zo maar niet eventjes uit de doeken kan gaan doen de redenen waarom dit ontslag plaats vond. Wel werd gesteld dat dit na twee jaar van opeenhoping van gebeurtenissen is geweest, naar aanleiding waarvan de directie tot de conclusie is gekomen dat Coupy niet past in de organisatie. Het besluit werd zo maar niet van de ene dag op de andere genomen doch na rijp beraad. De heer Loui A Cham is voorlopig met de waarneming van de directie in het Aruba Palm-beach-hotel belast.

Reactie opgesteld op onderwijsnota

TM kan onderwijs te hulp schieten

WILLEMSTAD — Het onderwijs op de Nederlandse Antillen heeft zeven fundamentele problemen die variëren van gebrek aan studiemotivatie en instabiliteit onder de leerlingen tot frustratie en gebrek aan interesse onder de leraren. Deze problemen kunnen allemaal worden opgelost door toepassing van de wetenschap der creatieve intelligentie, de Transedente Meditatie en het Transedente Meditatie Sidhi programma, aldus de Nederlands Antilliaanse stichting ter bevordering van het onderwijs in de wetenschap der creatieve intelligentie in een reactie op de onderwijsbeleidsnota.

In een communiqué dat samen met het rapport is uitgegeven stelt de stichting dat het succes van het onderwijs kan worden gemeten aan de kwaliteit van het leven dat kan worden aangetroffen in hoger onderwijs, handel, industrie, overheid en in de gemeenschap in zijn geheel. Problemen op elk gebied in de gemeenschap kunnen voornamelijk worden gewijd aan fouten in het onderwijssysteem. Het onderwijs mist, volgens de stichting, tot dusverre de kennis van de volledige ontplooiing van het bewustzijn. "Geen onderwijssysteem kan volledig zijn als het de leraar niet voorbereidt om onderwijs te geven en de leerling niet voorbereidt om te leren", wordt gesteld.

Het eerste probleem in het onderwijs, het gebrek aan motivatie onder de leerlingen, wordt voornamelijk veroorzaakt door een onvermogen om nieuwe kennis op te nemen, gebrek aan gemeenschappelijke basis van alle disciplines) en het onderwijzen van het leven van mensen die het ver geschopt hebben en waar de student een voorbeeld aan zou kunnen nemen. Cijfers in de beschouwing wijzen uit dat daar waar men het transedente meditatieprogramma heeft toegepast in het onderwijs, de studieprestaties aanmerkelijk zijn toegenomen alsmede creativiteit en het leervermogen van de student. Door een goede beheersing van deze techniek, zo staat in de reactie, "wordt de leerling niet meer overdonderd door nieuw materiaal, maar is hij in staat dit met groter gemak en genot op te nemen".

De leraren worden aangeraden gebruik te maken van de technieken van transedente meditatie om een krachtige geest te ontwikkelen, een bron van inspiratie te zijn voor de leerlingen en zonder enige wrijving de nodige kennis over te brengen op de leerling. De generatiekloof die als een obstakel wordt gezien moet in plaats daarvan worden getransformeerd in een bron van wederzijdse verrijking, aldus de beschouwing.

"De leraar moet respect en vertrouwen opwekken, niet alleen door wat hij weet en zegt maar des te meer door wat hij is. Als hij een volledig ontwikkeld menselijk wezen is, in staat om uit zijn eigen innerlijke bron van creativiteit te putten, zal de kennis die hij dan aan de leerling uitgeeft levendig en fris zijn; en niet, zoals vaak het geval is, een vermoeiende opsomming van feiten en cijfers".

Het voorlaatste probleem heeft te maken met een onbevredigende evaluatie van de door de leerlingen opgenomen kennis. Het systeem van examineren is volgens de stichting niet adequaat. Er is teveel nadruk gelegd altijd op de procedures om na te gaan hoeveel van de overgebrachte kennis de leerling heeft opgenomen. Veelal wordt vergeten dat het doel van relevantie van het onderwijsmateriaal voor het leven van de leerling en afwegigheid van modellen die de leerling zouden kunnen inspireren om te leven. De oplossingen hiervoor zijn, volgens de stichting, vervuiming van de geest waardoor het leervermogen beter wordt, toepassing van de wetenschap der creatieve intelligentie (de communicatiestoornissen te boven te komen en om de generatiekloof te overbruggen.

Het tweede probleem in het onderwijs heeft te maken met het gedrag van de leerlingen. Er is een gebrek aan discipline en er is misbruik van alcohol en drugs. Dit slechte gedrag van de leerlingen wordt veroorzaakt door een onvermogen van het systeem om een ordelijk denken te ontwikkelen in de leerling. Het onderwijs systeem is niet in staat de leerling te leren om geen vergissingen te maken. Verder is er ook gebrek aan een techniek om stress op te lossen en frustraties te overwinnen en een onvermogen van de kant van de leerling om een gezond lichaam en een gezonde geest te handhaven.

Ook hiervoor biedt de transedente meditatie oplossingen. Het programma ontwikkelt namelijk het vermogen om een ruim bevattingsvermogen te handhaven behalve ook het vermogen de aandacht scherp te richten. Ook wordt aangeraden te leven overeenkomstig natuurwetten. Hierdoor kan men zich niet vergissen. Verder moet men volkomen gezondheid handhaven wat een fundamenteel element is voor ordelijk gedrag.

Het derde probleem heeft te maken met de vaak inhumane intermenselijke verhoudingen op school, veroorzaakt door een gebrek aan aandacht voor kennis en een onvermogen van de leerling om zijn eigen omgeving optimaal te gebruiken.

Probleem nummer vier is de instabiliteit onder de leerlingen die ook door middel van bepaalde technieken van de transedente meditatie kan worden opgelost.

Het vijfde probleem heeft te maken met de leraren. Volgens de beschouwing van de stichting voor onderwijs in de wetenschap der creatieve intelligentie is de frustratie en het gebrek aan interesse onder de leraren ook een factor die bijdraagt tot de mislukking van ons onderwijssysteem. De leraren inspireren de leerlingen namelijk niet. Ook kunnen zij de streken van de leerlingen, door een onvoldoende krachtige geest, niet weerstaan. Verder is er bij de leraren een onvermogen om spanningen en vermoeienissen te overwinnen, om onderwijs is, niet alleen het verkrijgen van kennis maar ook het in staat stellen van de leerling om te denken en succesvol te kunnen handelen. Voorgesteld wordt een nieuw concept van examineren in te voeren, te weten de psychofisiologische toetsing van de mate waarin de kennis is opgenomen.

Het laatste probleem is de onvoldoende voorbereiding van de leerling om het hoger onderwijs te kunnen volgen en een volwassen leven te kunnen leiden. Dit kan worden verholpen door de leraar de nodige kennis bij te brengen om de leerling volledig te kunnen voorbereiden op zijn verdere leven en niet slechts gedeeltelijk zoals nu het geval is. Verder moet men de leerling begrip en ervaring geven van de creatieve intelligentie door middel van de wetenschap der creatieve intelligentie.

De stichting ter bevordering van het onderwijs in de wetenschap der creatieve intelligentie is van mening dat indien het fundamentele probleem van het onderwijs wordt opgelost, de andere problemen zich vanzelf wel zullen oplossen, "net zoals door water te geven aan de wortel, de hele boom zal gaan bloeien".

WILLEMSTAD — In de fruitzaak "Andersom" van Mau Willem vond gisteren de overhandiging plaats van een cheque door de Ufede, Union femenina pa desaroyo, die onlangs een vlooienmarkt speciaal hiervoor organiseerde. Op de foto het moment van de overhandiging aan Mau Willem, voorzitter van de Aphafi.

Campins opent CTC7

WILLEMSTAD — De inschrijfformulieren voor deelname aan de 7e Caribische toerisme conferentie (CTC 7) in Caracas zijn de deur uit. Deze conferentie wordt gehouden van 14 tot 17 juni. Venezuela grijpt daarbij zijn kansen om te wijzen op zijn toeristische mogelijkheden met beide handen aan. Zo is een fraaie folder uitgegeven, waarbij er de nadruk op wordt gelegd dat Venezuela een Zuidamerikaans land is dat in de Cariben ligt. Volgens het voorlopige programma zal president Luis Herrera Campins de conferentie op dinsdag 14 juni officieel openen. Op de eerste dag komt onder meer een introductie aan de orde in de wereld van de Zuidamerikaanse wijnen terwijl de dag besloten wordt met een Zuidamerikaans feest. Op de tweede dag wordt onder meer aandacht besteed aan de Reis-revolutie. Op donderdag laat men de gedachten gaan over onder meer de vraag of de Europese markt inderdaad toekomst heeft voor de Cariben, terwijl men die avond een bezoek brengt aan de bekende paardenracebaan La Rinconada voor het zien van een bijzondere paardenrace. Op vrijdag komt er een einde aan CTC-7 met een banket en de bekendmaking van de Caribische hotelier van het jaar.

Remitido

No-kristian

DEN E KOMISHON di mayornan na Radulphus college a surgi un problema sin base. Hinter e sistema ku ta wordu praktiká ta kontradiktorio. Si enberdat e maneho dje skol ta pa asepta muchanan katoliko so, anto no tuma alumnonan di otro Kredo. Si tin tantu muchanan no-katoliko asina na Radulphus anto ta hustu pa nan mayornan tin representashon den e komishon di mayor.

Sr. T. Domhoff tin kompletamente rason, mas aun ainda ora tene na kwenta ku un representante di R.K. schoolbestuur mes ta hanja ku n'e skolnan sekundario aktual tin bastante luga pa tur mucha; pues aki nos ta ripara ku alumnonan di tur Kredo ta bon bini.

Sr. T. Domhoff ta sali for dje pensamentu eukumeniko y ta boga pa un skol ku prinsipionan Kristian. Katoliko Romano of Protestant no ta e parti desisivo den su ponensia. Mi ta sigur ku sr. T. Domhoff ke mantene un enseñansa konfeshonal y ta kere den libertad di edukashon. Sinembargo e ta tene na kwenta tambe loke ta skibí den Romanonan 1,16.

Ora bo ke papia tokante Katolisidat na skolnan Konfeshonal e siguiente puntonan no mester ta topiko di konversashon. Mi ta sita for di un dokumento na hulandes. „Niet over leerstellingen, niet over kerkpolitieke invloed, niet over christelijke gebruiken, niet over kerkelijk lidmaatschap; het gespreksonderwerp zal zijn: welke invloed heeft het evangelie van Jezus van Nazareth op het gebeuren bij jullie op school". Aki a keda probá ku enseñansa konfeshonal no ta mará na ún fundashon of institushon.

Si un pueblo den su mayoria ta kreyente anto e tin e derecho y libertad di profesá su Kredo. Ta pesey skolnan di gobierno ku ta wordu trahá ku plaka di pueblo, no por ta neutral sino basá riba un filosofia di bida abri pa tur Kredo. Si nos sali for dje prinsipio aki, anto sigur e komishon di mayor di Radulphus lo no tin e problema ku nan ta pasa aden awe. Mi ke sita algun puntonan for dje dokumento na hulandes.

"Men heeft het de afgelopen jaren dikwijls kunnen horen: een school is niet christelijk door het feit dat er alleen katechese wordt gegeven. Vroeger heette het vak godsdienst. Dat was een geweldige eenzijdigheid en een onwaarheid bovendien: want ook vroeger ging het niet alleen over "het dienen van God". Sinds een twintigtal jaren zwenkt de terminologie. Men spreekt over katechese, christelijke levensbeschouwing of wel levensbeschouwing. Misschien is de beste benaming voorlopig wel: christelijke levensbeschouwing". Un hende ku ta kwadra k'e pensamentu aki ta defende skolnan, konfeshonal y libertad di edukashon sin mara su mes na ningun grupo di interes tras di kapa di religion. Laga nos praktika Kristianismo manera e ta y no manera ta kumbini nos. Esaki ta konfeshonal! Sr. T. Domhoff ta den su derecho!

R. YANKEY

WILLEMSTAD — Ter gelegenheid van het presidentiele bezoek uit Venezuela zijn er aan lichtmasten en andere voorwerpen Antilliaanse en Venezolaanse vlaggetjes bevestigd langs de route die de karavaan aflegt. Nu zijn deze vlaggetjes van papier. De Noordoost-passaat houdt nergens rekening mee. Het gevolg is dan ook dat op diverse plaatsen nog slechts de kleine stokjes te zien zijn. De vlaggen zelf zijn verdwenen en dwarrelen rond als vodjes papier. Erg snugger is het hier geweest om het op deze manier te doen. In dit geval blijkt duidelijk dat goedkoop duurkoop kan zijn.

Ingezonden

Nodige lering

UW ARTIKEL MET informatie over de sluiting van het Koningin Wilhelmina Tehuis op 30 juni a.s. verdient dat wij daaruit de nodige lering trekken. Goed voorbeeld doet goed volgen. Wat wij, katholieken, wellicht missen is wat meer zakelijkheid en durf om beslissingen te nemen. Weinigen beseffen hoeveel moed er nodig is geweest voor het bestuur van de stichting K.W.T. om de knoop door te hakken.

Als lid van het bestuur van de stichting Birgen di Rosario zal ik het voorstel doen om de zusters te verzoeken het landgoed Welgelegen te verkopen. Dat brengt zeker enkele millioenen op. Belegd in het buitenland levert dat zonder veel moeite 18% of meer op. We sluiten dan de tent. Geen gezeur meer met personeel, vakbonden, subsidie en noem maar op. Het landhuis dat ekonomisch toch niet rendabel te maken is gooien we tegen de grond. Dat schept nog werkgelegenheid ook. Petromar zal er veel meer werk aan hebben dan het monster van Pietermaai. De bejaarden brengen we onder in de nieuwe flats van de Stichting Koningin Wilhelmina Tehuis, want betalen kunnen we dan ook. Op dezelfde manier kunnen wij dan onze problemen oplossen op het gebied van onderwijs, hospitaal etc. Het bisdom zal hier en daar wel wat terrein braak hebben liggen en met geld moet alles kunnen. Het ei van Colombus noemen ze dat.

JULIO A. ROJER

Vervalsing paspoorten levert celstraffen op

WILLEMSTAD — Beklaagde H.P. ambtenaar van de Vreemdelingendienst, moet wegens vervalsing van enkele papieren zes maanden zitten. Daarvan zijn er twee voorwaardelijk en hij heeft een proeftijd van twee jaar. Zijn vriend E.A.R. die ook bij deze zaak betrokken was, kreeg vier maanden voorwaardelijke gevangenisstraf en een geldboete van 3000 gulden of zestig dagen hechtenis. Ook voor beklaagde A.V.R. sprak rechter mr Pietersz deze straf gistermorgen in het gerecht in eerste aanleg.

De ambtenaar H.P. had in mei vorig jaar bewijzen van terugkeer vervalsd voor enkele buitenlandse dames, die zodoende door konden reizen naar Venezuela om er te gaan werken. Die dames woonden niet op Curacao, iets dat wel nodig is voor het krijgen van het bewijs van terugkeer. De ambtenaar zou voor elke keer betaald worden de papieren te vervalsen. De schakel liep via een zekere N. (Dominicaan) die de paspoorten van de dames aannam via beklaagde A.V.R. (ook Dominicaanse) die een pension bezit. N. gaf de paspoorten op zijn beurt over aan E.A.R. die ze doorgaf aan de ambtenaar voor het opmaken van de bewijzen van terugkeer. Volgens dezelfde schakel ging het paspoort en valse bewijzen terug naar de bewuste dames die daar goed voor betalen.

Bezoek van Dominicaanse plantenziektekundigen

WILLEMSTAD — Twee Dominicaanse plantenziektekundigen zijn op het ogenblik op bezoek op de Nederlandse Antillen in het kader van het samenwerkingsverdrag op agrarisch gebied. Het gaat hierbij om het genoemd worden een preliminaire studie van de fitosanitaire situatie in de land- en tuinbouw op de Benedenwinden. Het zijn ing. Agronoom Manuel Peralta Serrata, directeur van de Plantenziektekundige dienst en ing. Agronoom Ammaro fitopatoloog. Tot donderdag was men op Curacao en tot en met zaterdag blijft men op Aruba. Eerder werd Bonaire bezocht.

Zakenman maakt bokkesprongen uit geldnood

Cocaine verstopt in holle wand thermosfles

WILLEMSTAD — Mijn cliënt is geen regulier-courier, dus niet iemand die als professional om zuiver commerciële achtergronden verdovende middelen vervoert voor verkoop. Hij is des te meer als slachtoffer van de omstandigheden te beschouwen, die om financiële redenen weer tot het gebruik van cocaine verviel, om zijn depressies te bestrijden. Zo verklaarde advocaat mr Bennett gisteren over haar cliënt R.W., een Amerikaanse handelaar.

Deze man had op 13 december cocaine bij zich, verstopt in de holle wand van een thermosfles. Het ging hierbij om 314 gram 76% zuivere cocaine. Officier van Justitie Piar achtte dat beklaagde schuldig is en vroeg op grond daarvan gisteren een gevangenisstraf van een jaar met aftrek van voorarrest vanaf 13 december.

Beklaagde had aan de politie en aan de rechter-commissaris verklaard dat hij de cocaine voor transport meegenomen had, en dat hij voor die gunst betaald zou worden. Gisteren verklaarde hij echter de cocaine voor eigen gebruik meegenomen te hebben vanuit Colombia, omdat hij vorig jaar vanwege talloze problemen, weer met het gebruik van dit gevaarlijke middel begonnen was. Beklaagde zei dat hij eens in een ontwenningstherapie geweest is voor het gebruik van cocaine, en dat hij met succes er anderhalf jaar lang van af kon blijven.

Door recente financiële moeilijkheden en de ziekte van zijn echtgenote, besloot hij dat er op de een of andere manier geld in het laatje moest komen.

Hij nam een vriend in de arm, die hem aanraadde een zekere F. in Colombia te bezoeken, die hem zeker wel aan geld zou kunnen helpen. Beklaagde vertrok samen met zijn vriend C.H. naar Colombia, waar de cocaine opgehaald werd en op vakkundige wijze in de holle wand van de thermosfles verstopt. Beklaagde gaf zelf volmondig toe dat zijn vriend niets met de hele zaak te maken had. De vriend werd dan ook direct na verhoor vrijgelaten en is inmiddels naar de VS terug gekeerd.

Volgens advocaat Bennett is de verklaring van haar cliënt, dat de cocaine voor eigen gebruik was, een aanvulling bij eerdere verklaringen dat hij de cocaine voor verder transport op Curaçao af zou leveren. De druk die op (vooral) een cocaegebruiker gelegd wordt, is zo groot dat de druggebruiker zich gedwongen ziet al het mogelijke en onmogelijke te doen om zijn schulden te betalen. Volgens Bennett is het overduidelijk dat een druggebruiker nooit als kourier uitgepikt wordt, omdat de "pusher" of "dealer" er op kan rekenen dat hij zijn drugs kwijt is.

De advocaat legde gisteren diverse referenties over aan rechter Pietersz, waaronder verschillende brieven van bekenden van haar cliënt, alsmede een kopie van een artikel uit het weekblad Newsweek over het gebruik van cocaine. In dat artikel wordt er onder andere op gewezen dat het afgeraden is cocainegebruikers zonder meer op te sluiten, terwijl er ook suggesties worden gegeven over de meest recente ontwikkelingen op het gebied van coca-ontwenning. Bennett wees ook op de "psychische deformatie" die het gebruik van coca teweeg brengt bij een mens, waardoor onbezonnen beslissingen genomen kunnen worden, zoals in dit geval een geheel onnodige reis naar Colombia.

Officier van Justitie Piar vond de referenties irrelevant zijn bij deze zaak, en bleef staan op zijn eis. "Als de toestand van de beklaagde tijdens de periode van voorarrest qua gezondheid vooruitgegaan is, is dat des te meer een compliment voor de heer Van der Ree (directeur van het Gevangeniswezen — RED)", aldus de officier.

Rechter Pietersz verklaarde dat het gerecht in deze zaak uitspraak doet over twee weken.

Brutale dief

WILLEMSTAD — Een zakenman in Otrobanda merkte op een gegeven ogenblik dat de deur van zijn opslagplaats open stond. De opslagplaats ligt vlak naast zijn winkel, en hij besloot een kijkje te gaan nemen. Daar trof de zakenman een onbekende man aan. Deze schoof hem gewoon opzij en nam de benen. Bij nader onderzoek bleek dat de dief drie paar schoenen en een paar sandalen meegenomen had.

WILLEMSTAD — Premier Don Martina en president Luis Herrera Campins, die elkaar reeds diverse malen eerder hebben ontmoet, begroetten elkaar uiterst hartelijk vanochtend.

SUBT-RCA DEN KINTJANI UNDEBA-DAKOTA NA PLAYA

Tantu na Aruba komo na Korsou

Kopa Antiyano di futbòl ta inisia djadumingu 4'or

WILLEMSTAD — E kampeonato di futbol Antiyano ta inisia djadumingu proksimo tantu na Korsou komo Aruba pa 4'or di atardi manera a keda stipula for di den un prinsipio. T'asina ku a sigui algun problema enkuanto e orario di e weganan, ya ku pa parti di e ekiponan representante di Korsou, respektivamente SUBT (kampeon) i UNDEBA (sub-kampeon), nan lo a prefera pa kuminsa e enkuentronan pa 6'or di atardi. Ta un echo ku na Korsou gran parti dje fanatikada a kustumbra di presensia enkuentronan di futbol den oranan lat di atardi pa kue anochi. Di otro banda na Aruba tin e problema ku pa basta tempu tur enkuentro di futbol ta tuma lu den dia.

E ultimo aki ta debi na e problema ku ya pa basta tempu ta reina ku e sistema di iluminashon di Wilhelmina stadion. Relashona ku e lusnan di e stadion en kuestion no ta manera debe ser, pa basta tempu kaba e bond di Aruba (AVB) a disidi di ta hunga henter su kampeonato den dia. Komo tal pa parti di Aruba nan lo a prefera pa e weganan tuma luga manera a keda stipula dia 22 di yanuari ultimo durante e reunion di e federashon di futbòl Antiyano (NAVU).

Esaki ta nifika si ku ekonomikamente e partidonan por resulta den un debakel pa e ekiponan lokal. Ta bin aserka ku aki na Korsou nos tin e sistema di Fedeprof kua ta ensera ku tin ku rekompensa e hungadónan pa nan servisio, mientras ku na Aruba ainda nan tin e sistema amateur. Komo tal Aruba en todo kaso ofisialmente no ta mara ku rekompensashon di su hungadónan. Pa parti di Aruba, e ekiponan Dakota i RCA representa pa AVB, a keda para ariba ku e weganan mester kuminsa 4'or na ambos isla manera a keda stipula originalmente.

E ultimo aki, ku tur nan derechi i rason. Si e ekiponan di Korsou no tabata di akuerdo pa hunga e partidonan 4'or, anto nan mester a trese esaki dilanti for di un prinsipio i no warda te ora ku e programa ofisial a keda trata i aksepta. Korsou ta representa den NAVU pa parti di señoresnan Lilin Ersilia, Carlos Angelentina i David Curiel. Si e ekiponan kier a inisia e enkuentronan mas lat ku 4'or anto nan mester a duna esaki na konosementu di CVB, pa e ultimo aki na su turno tratele den NAVU, prome ku a kai un desishon konkretu. Awor aki ya ta laat kaba.

Komo tal tambe e direktiva di NAVU no a asepta e ultimo proposishon pa parti di Korsou pa hala e partidonan mas atras.

Awor no a keda e ekiponan nada otro sino di hunga e enkuentronan manera a keda stipula. Sigun nos por a kompronde pa parti di representante dje ekiponan di Korsou esaki lo ta e kaso tambe. Es desir SUBT ta enfrenta RCA di Aruba pa 4'or den stadion di SUBT na Kintjan, mientras ku na Aruba Undeba lo sali kontra di Dakota den Wilhelmina stadion na Playa tambe pa 4'or.

Ta bon pa den futuro e ekiponan konserni sinta na mesa i wak henter e programa relashona ku e Kopa Antiyano for di trempan i no warda te ultimo ora.

Gesponsord door Zuikertuintje/Consales

Mix-tennistoernooi

WILLEMSTAD — Afgelopen maandagavond ging het Zuiker-Salas Mix-tennistoernooi van start op de banen te Mundu Nobo. Na de loting, verricht door organisator Leo Bakker, werden de 32 paren in twee groepen verdeeld. Direct na de eerste service van de heer Tof Hofland ging de eerste ronde van start.

De wedstrijden van afgelopen maandag waren afwisselend, met af en toe enkele spannende en niet-spannende ontmoetingen. Elk partij duurt 40 minuten.

De uitslagen van afgelopen maandag en dinsdag waren als volgt:

MAANDAG

A-klasse: Mieke Hulshof/Nol Hulshof-Christa Roose/Pieter Jobsis 9-3; Ria Laclé/Leo Laclé-Conny Dieleman/Rob Post 6-9.

B-klasse: Liesbeth Douglas/Ronald Neslo-Emmy Plaate/Al Poels 8-6; Corry Chapman/Richard Chapman-Barbara Brandt/Arie van Put 10-5.

C-klasse: Biga Falbru/C.Petronillia-Peggie Fransen/Kees Fransen 2-15; Ank Goudberg/Oswin Casseres-A. van Kouwenhoven/J. van Kouwenhoven Kouwenhoven 15-1.

D-klasse: Mariska Reynardt/Nico Hilhorst-Lotty Quast/Clemens Evertsen 8-7; Annie Keyers/Dick van Breejen/Xiomara Hato/Ron Wijngaarde 8-6.

DINSDAG

A-klasse: Jeanne van de Heuvel/Gijs van de Heuvel-Lonny Foy/Clinton Foy 5-7; Ivy Beyleveld/Aad Jan de Gruyll-Jean Maduro/Donny Maduro 11-4.

B-klasse: Edith McLeod/Franklin McLeod-Ans Damink/Bernard Schellen 7-6; Margreeth Gerth/Wouter Gerth-Maria Boonen/Bob Verbruggen 9-4.

C-klasse: Eric Groot-Nibbelink/Wilma St Jago-Miep van Londen/Cock van Londen 4-10; Lisa Remmerswaal/Theo Remmerswhaal-Marjolein van Wijngaarde/Wim Odems 5-11.

D-klasse: Kootje Peters/Pieter van de Burgh-Daphe Fontilus/Leo Bakker 11-2; Ingrid Voskamp/Johan Voskamp-Emily de Jongh/Jaap Jongh Visscher 6-7.

Het toernooi wordt vanavond voortgezet op de banen te Mundo Nobo en iedereen is welkom.

Kampeonato di beisbòl Curacao Little League ta kuminsa dia 5 di mart

WILLEMSTAD — E kampeonato di beisbòl organisá pa Curaçao Little League pa loke ta trata aña 1983 ta kuminsa ofisialmente dia 5 di mart proksimo.

Debi ku na e momentunan aki tin trabounan pisá ta tumando lugá riba e parke di Little League na Suffisant e apertura di e kampeonato no por tuma lugá den e parke aki, sino riba otro parke di Little League, ku ta esun na Santa Maria, kaminda Liga Vruminga a tene nan kampeonato. Ta hasi un yamada riba tur ekipo tantu di Little komo Senior League pa nan ta presente pa mas tardá 1'or di merdia na e tereno di Vesta, ku ta keda banda di e parke na Santa Maria, ya ku for di e tereno di Vesta tur ekipo lo marcha bai Little League Ballpark kaminda lo tini un desfile di tur ekipo. Durante di e desfile aki e ekiponan lo marcha riba ritmo di un drumband. Riba dia di apertura di e kampeonato aki lo tin solamente un partido ku lo bai entre e ekiponan di Shell Tox i Ritz den divishon Little League i e wega aki lo kuminsa 3'or di merdia.

DIREKTIVA NOBO

Despues ku dia 9 di februari ultimo reunion general a skohe un direktiva nobo, djarason ultimo e puestonan den e direktiva nobo a keda raparti di e siguiente manera: Presidente, Rolando "Boy" Garcia; vise-presidente Robby Hollander, kende alaves lo fungi komo relashonista publiko; prome sekretario Frank Mathilda i komo segundo sekretario Lucio Jansen; prome tesorero Rene Sintjago; segundo tesorero Jopie Cijntje; player-agent Edmond Hamen i komo assistant player-agents e siguiente personanan: señorita Marjorie Curiel, Hubert Maynard, Pascual Josephina i Larry Regales.

Direktiva di CLL ta hasi un yamada riba tur fanatiko i mui en espesial riba tur e mayornan ku tin yiu ta hunga den Little League pa bin asisti masalmente na e weganan di e kampeonato 1983.

Schakers slachtoffer nationalisatie bankketen

Spasski neemt leiding over van Karpov in schaaktoernooi te Linares

LINARES — Boris Spasski heeft donderdag in het internationale schaaktoernooi van Linares de leiding overgenomen van wereldkampioen Anatoli Karpov. De 46-jarige, in Parijs wonende Sovjetrus slaagde er op „kliekjesdag" in zijn afgebroken partij uit de achtste ronde tegen de Amerikaan Yasser Seirawan te winnen. Spasski, die in zijn carriere zowel wereldkampioen bij de junioren als bij de senioren is geweest en de laatste grootmeester was die een tweekamp speelde met Bobby Fischer, kwam daardoor op een totaal van zes punten uit negen partijen. Dat is een half punt meer dan Anatoli Karpov.

In de vandaag te spelen elfde en laatste ronde speelt Spasski met zwart tegen de Hongaar Gyula Sax en treedt Karpov met wit aan tegen Seirawan, die slecht op dreef is.

Net als Spasski werd ook veteraan Efim Geller een punt rijker. De Sovjetrus, die als enige alle tegenstanders al heeft gehad, versloeg de onderaanstaande Deen Bent Larsen. Het betekende de zevende nederlaag voor Larsen. Zijn hangpartij tegen Seirawan speelt Geller later uit.

Uitslagen afgebroken partijen:

ACHTSTE RONDE:
Miles (Eng) - Andersson (Zwe) 1/2-1/2; Larsen (Den)-Geller (Sov) 0-1; Spasski (Sov) - Seirawan (Vst) 1-0.

NEGENDE RONDE:
Sax (Hon) - Hort (Tsj) 1/2-1/2.

Stand na tien ronden en nog één ronde te spelen:
1. Spasski 6 punten (uit 9); 2. Karpov (Sov) 5,5 (uit 9); 3. Joesoepov (Sov), Miles, Andersson en Sax 5 (uit 9); 7. Geller 4,5 en 1 afg. (uit 10); 8. Hort en Timman (Ned) 4,5 (uit 9); 10. Seirawan 2 en 1 afg. (uit 9); 11. Larsen 2 (uit 9).

De afgebroken partij uit de tiende ronde tussen Geller en Seirawan eindigde in remise. Daardoor is Geller op 5,5 punten geëindigd en kwam Seirawan op 2,5 punten.

De elf schakers in dit internationaal toernooi te Linares kunnen hoogstwaarschijnlijk morgen tijdens de slotceremonie niet hun gewonnen (geld)prijzen in ontvangst nemen. De nationalisatie door de Spaanse regering van de Rumasa-banken heeft tot gevolg dat alle aangesloten banken en filialen tot maandag gesloten blijven, ook de Jerez-bank - onderdeel van de keten - in Linares. Deze blijft zelfs tot dinsdag dicht als gevolg van een nationale feestdag in Andalusie. Het prijzengeld (totaal ruim 100.000 gulden) kan niet meer worden opgenomen.

De toernooi-directeur, Lui Rentero, heeft dit probleem voorgelegd aan de burgemeester van Linares, die daarop weer in beraad ging met de gouverneur van de provincie. De enige oplossing is dat het bedrag wordt overgemaakt naar een andere bank in Linares, die het daarna afdraagt aan de toernooi-organisatie.

Omkoopschandaal mogelijk ook in Engeland

LONDEN — Het ziet er naar uit dat ook het Engelse voetbal niet langer gevrijwaard is van onfrisse praktijken. Het Engelse openbaar ministerie heeft donderdag gewag gemaakt van een onderzoek in een omkoop-affaire, waarbij niet minder dan tien verenigingen betrokken zouden zijn.

Het gaat daarbij om bestuursleden, die het werk, dat nodig is voor de modernisering van stadions uitsluitend zouden hebben gegund aan firma's, die zwaar onder tafel betaalden. Bij het onderzoek, dat al geruime tijd loopt, is onlangs nieuw bewijsmateriaal te voorschijn gekomen. Dat het daarbij niet om geringe bedragen gaat, wordt duidelijk als men weet dat de Engelse Leagueclubs sinds 1975 niet minder dan 65 miljoen gulden aan subsidie voor stadion-bouw hebben gekregen.

ALGEMEEN — OTTAWA — De organisatoren van de Olympische Winterspelen van 1988 in het Canadese Calgary verkeren in financiele moeilijkheden. In Ottawa werd vrijdag gesproken van een faillissement.

VOETBAL — PARIJS — Acht voetbalclubs in Frankrijk staan voor een bankroet. De Franse voetbalbond heeft vrijdag in een open brief de hulp ingeroepen van het rijk. De clubs kwamen in moeilijkheden toen de prognoses van sociale voorzieningen met 25 tot 30 procent werden verhoogd.

WK kunststoten

AMERSFOORT — Aan het toernooi om het wereldkampioenschap kunststoten, dat van 3 tot 6 maart in St. Maur wordt gehouden, doen tien biljarters mee. Nederland wordt vertegenwoordigd door Jean Bessems. De Belg Raymond Steylaerts verdedigt in de Parijse voorstad zijn titel. Belgie en Frankrijk vaardigen ieder twee spelers af. De enige biljarter van buiten Europa is Gonzalez Roberto Rojas, die de Mexicaanse nationaliteit heeft. Het deelnemersveld wordt gevormd door: Raymond Steylaerts (Bel), Yannick Despierre (Fra), Maurice Croyret (Fra), Leo Corin (Bel), Gonzalez Roberto Rojas (Mex), Jean Bessems (Ned), Ricardo Fernández (Spa), Giuseppe Tomsich (Ita), Gerd Tiedtke (WDld) en Heinrich Weingartner (Oos).

Den serie di sòftbòl promoshon of degradashon

Trotters a sufri su di dos derota kontra Tiburones

WILLEMSTAD — Tiburones/AGT, ekipo sotanero di sòftbòl maskulino dòbel A, definitivamente tin idea di buta un fin mas lihe ku ta posibel den e serie di promoshon i degradashon. Ayeranochi e ekipo "tribon" a logra su di dos triunfo den e serie mihó di sinku kontra e kampeon di klase A Rising Trotters, ku skor di 4-1. Ku un triumfo mas awenochi den stadion di SUBT Tiburones definitivamente ta mantene su posishon den e kategoria maksimo. Den e di dos partido ku a tuma luga ayeranochi e ekipo di Sport Ambassadors/Envases Unidos a derota Paradise/Green Sands ku skor di 8-3 i asina termina e prome buelta den kategoria femenino AA di dos puesto.

Pa bini bek riba e enkuentro entre Tiburones i Rising Trotters, por bisa ku esaki tabata unu sumamente pertá i di basta bon nivel. Tabata te den di seis entrada ku e ekipo di Tiburones ta kibra e empate di 1-1, butando un "rally" di tres kareda ku despues a resulta krusial pa e viktoria. Pitcher ganadó a resulta Egbert Jules, perdedó Weso Reyes. Pa Tiburones: 4 kareda, 4 hit i 1 eror, Benigno "Bencho" Imperator a destaka den bateo konektando un homerun. Pa Trotters: 1 kareda, 5 hit i 2 eror, Marlon Wilkes a destaka den bateo konektando di 2-1.

AMBASSADORS

E ekipo di Sport Ambassadors ta sigui riba bon pia den nan promé aña den kategoria femenino AA. Ayeranochi tabata e ekipo di Green Sands ku tambe mester a baha kabes pa e ekipo benhamin ku skor di 3-8. Di e forma aki tambe e ekipo di Sport Ambassadors a sera su partisipashon den e prome buelta dje kampeonato.

Pitcher ganadó a resulta Resela Avastia, perdedó Maritza Evertsz. Pa Ambassadors: 8 kareda, 8 hit i 2 eror, Muriel i Maria Avastia a bai di 4-2. Pa Paradise: 3 kareda, 5 hit i 3 eror, Ruthseline Martina a konekta di 4-3.

KONTINUASHON

E kampeonato ta kontinua awenochi den stadion di SUBT ku dos partido ku ta priminti di bira sumamente interesante. Pa mitar di ocho Tiburones ta enfrenta Rising Trotters den e di tres wega valido pa promoshon i degradashon. Un viktoria pa Tiburones awenochi ta nifika ku nan ta permanese den kategoria maskulino AA, mientras ku Trotters lo tin di purba un aña mas den solo.

Pa 9'or lo tin e prome "clash" entre Tigres/SUBT i Fuji Film valido pa e titulo kampeonil den kategoria maskulino dòbel. Tigres lo bai en buska di su di tres titulo konsekutivo, mientras ku e hoben ekipo di Fuji lo bini desidido pa buta un fin na e hegemonia dje ekipo di Parera.

WILLEMSTAD — Riba e kombinashon di potret por mira un momentu di akshon durante dje partido entre Sport Ambassadors i Paradise kua a finalisa 8-3. Despues por mira Egbert Jules di Tiburones ku ayeranochi a tira un bon partido i finalmente Resela Avastia kende a logra otro viktoria pa Sport Ambassadors.

WIELRENNEN — HAVANNA — De negende etappe van de Ronde van Cuba voor amateurs leverde een overwinning op voor Aleksander Ajov uit de Sovjet-Unie. Hij versloeg na 200 kilometer wereldkampioen Bernd Drogan uit Oost-Duitsland. Diens landgenoot Olaf Jentzsch behield de leiding in het algemeen klassement.

ALGEMEEN — LOS ANGELES — Tijdens de Olympische Zomerspelen in Los Angeles zullen niet minder dan 17.000 veiligheidsfunctionarissen dienst doen. De FBI moet voorkomen dat er terroristische aanslagen worden gepleegd. Het getal 17.000 is even groot als in 1976 bij de Spelen van Montreal in Canada.

Di seis kampeonato di Wadokai Karate

WILLEMSTAD — E aña aki Wadokai Karate Curacao ta organisa su di seis kampeonato anual. Esaki ta habri pa tur esnan ku ta praktika e estilo di karate Wadokai. Lo partisipa karatekanan di Wadokai Martinus Mavo, Wadokai SWRC i Wadokai Sentro di bario Buenavista.

E kampeonato ta tuma luga mayan djasabra i djadumingu den sala di gimnasio di Martinus Mavo na Brionplein. Djasabra di 1'or di atardi pa 4'or di atardi lo tuma luga e eliminashonnan pa e kategorianan hubenil i senior fana abou. E programa lo sigui djadumingu di 10'or di mainta pa 2'or di atardi ku partisipashon di e karatekanan fana superior i tambe e finalnan.

Manera semper atrobe ta spera un publiko grandi pa presensia e kampeonato di karate aki. Entrada ta kompletamente gratis.

Bij postduivenhouders "De Snelvlucht"

Duif Petronia het snelst op 150 km vlucht

WILLEMSTAD — De postduivenhouders van "De Snelvlucht" hielden op afgelopen zondag de vijfde wedvlucht voor de competitie 1982/1983 met jonge duiven (jaarlingen) gesponsord door "Coca Cola". Er waren 17 deelnemers met totaal 98 duiven, die om 08.00 uur bij prima vliegweer werden gelost op een gemiddelde afstand van ongeveer 150 km Noord Oosten van Curacao boven open zee. Het transport naar de lossingsplaats en de bijzonder vakkundige luchtlossing werden verzorgd door de heren A. Jacobus, G. Viera en Johnnie Heyer. Het was een uitstekend geslaagde vlucht, waarbij de duiven met vrij krachtige wind achter goede snelheden maakten. A. Petronilia pakte de eerste prijs van drie kennelijk losgevlogen duiven met 1624.272 mpm, L. Bouwhuis de tweede met 1622.439 mpm en D. Seferina de derde met 1616.708 mpm. De volgende vogels tot en met de vijfendertigste prijs zaten ook nog boven de 1500 mpm, altijd nog goed voor ruim 90 km per uur. Vóór sluitingstijd waren er 69 duiven geklokt en de verliezen waren minimaal. De complete uitslag van de vlucht volgt hierna, de aangewezen duiven tussen haakjes geplaatst:

A. Petronilia (1).4.12.19; L. Bouwhuis 2.5.6.27.(58); D. Seferina (3).15.68; M. Kwidama 7.10; F. Vlaun 8.32.33.36.40.(52); A. Pestana 9.13.(14).24.29; E. Agatha & Zn 11.31.57.(63).65; E. Panneflek (16).17.18.20.21; P. de Freitas (22).56; C. Domacassé 23.30.38.41.48.(49); L. Maria 25.55.59.(67); R. Petronia 26.28.50.51.(66); R. Evertsz 34.35.54; J. Francisca 37.39.53.60; W. Geurds 42.43.44.45.46.47; Th. Montero 61.62.(64).69.

De volgende vluchten zijn gepland voor aanstaande zondag en 6 maart respectievelijk nogmaals een vlucht van ongeveer 150 en een vlucht van 250 km. Laatstbedoelde vlucht is tevens de Derby-vlucht Jong 1982. Inkorven telkens op de zaterdag voor de vlucht van 19.00-20.00 uur. Voorlopig toegestaan aantal duiven 8 per deelnemer en uitsluitend duiven die in competitieverband Bonaire hebben gevlogen.

VOETBAL — LONDEN — De Engelse voetbalbond en de Engelse televisiemaatschappijen kunnen het niet eens worden over de vergoeding voor de komende jaren voor de uitzendrechten. De onderhandelingen zijn in een impasse geraakt. BBC en ITV boden samen vijf miljoen pond sterling (22 miljoen gulden), maar dat vonden de 92 profclubs uit de vier divisies te weinig.

DEN HAAG — In verscheidene plaatsen in Nederland hebben leerkrachten, leerlingen en ouders gedemonstreerd tegen de door minister Deetman aangekondigde extra bezuinigingen in het onderwijs. Naast demonstratieve bijeenkomsten hielden op deze landelijke actiedag in veel plaatsen ouders hun kinderen van school.

Voor adspiranten

Hymno i bandera voetbal begonnen

ORANJESTAD — Het adspiranten-voetbaltoernooi om de "Copa Himno y bandera" werd ingeluid met de eerste negen wedstrijden. Bij de kleine adspiranten waren de uitslagen: RCS-La Fama 2-0, Deportivo San Luis-J. San Nicolas 11-0, Dakota-SCA 3-2 en RCA-Bubali 2-0. De resultaten bij de grote adspiranten waren als volgt: Sportboys-Universal 3-0, RCS-La Fama 2-0, Dakota-Britania 2-1, SCA-Santa Fe 2-1 en SCA-Dakota 4-1. Het toernooi wordt vanmiddag om half zes op het Bubali-veld voortgezet met de wedstrijd Bubali-RCA (grote adspiranten). Morgenochtend om tien uur komen op het Sportboys-veld de kleine adspiranten van Sportboys en RCS tegen elkaar uit.

Van de adspiranten-commissie wordt vernomen dat zondagmorgen om negen uur op het Sportboys-veld de training zal aanvangen voor de adspirantenselectie die binnenkort in Maracay gaat spelen. Daarna zal de training in de week van 28 februari tot 5 maart worden voortgezet.

AMERICA LATINA

MEXICOSTAD — Na 52 jaren als acteur te zijn opgetreden, is Mario Moreno nu ook gelanceerd als zanger. Deze komiek, die algemene bekendheid kreeg als Cantinflas, heeft te kennen gegeven dat hij eigenlijk best wel in een opera wil optreden. Zover is het nu echter ook nog weer niet. Cantinflas heeft op 68-jarige leeftijd een contract gesloten met een Mexicaanse grammofoonplaten-maatschappij voor een plaat met onder meer kinderliedjes. Het is nog niet bekend wanneer de plaat op de markt komt.

*****

QUITO/PARIJS — De ambassadeur van Ecuador in Frankrijk, Gonzalo Abad Grijkua heeft het spits afgebeten van een serie lezingen over de figuur van Simon Bolivar bij gelegenheid van de herdenking van het tweede eeuwfeest van zijn geboorte. Thema was, overeenkomstig een zegswijze van de Spaanse schrijver Miguel de Unamuno: Zonder Bolivar zou de mensheid onvolledig zijn geweest.

*****

BOGOTA — Colombia is een campagne begonnen om zijn image in het buitenland wat op te poetsen. Daarbij heeft men het vooral gemunt op vooroordelen als zou Colombia een land zijn zonder recht en vol geweld, ook vol drugs. Daarvoor wil men in de plaats stellen de opvatting dat Colombia een land is van rechtvaardigheid, gerespecteerd en opgewekt. De campagne gaat ruim vijf miljoen dollar kosten.

*****

RIO DE JANEIRO — De Braziliaanse politie heeft in Rio de Janeiro een smokkelhandel in krokodillen-huiden opgerold, waarbij niet minder dan 20 duizend huiden in beslag werden genomen. Deze werden aangetroffen in onder meer een vrachtwagen en andere weer in tanken. Kennelijk was een en ander bedoeld voor uitvoer naar het buitenland. Jagen op krokodillen is bij de wet verboden in Brazilie.

*****

BUENOS AIRES — Berichten als zou er een verwijdering zijn tussen de Arentijnse president Reynaldo Bignone en de militaire junta, welke het land bestuurt, zijn van officiele zijde met klem ontkend. Punt van verschil is dat de president voor een dialoog is met de politici om onder meer te spreken over wanneer de verkiezingen moeten worden gehouden, over het probleem der verdwenenen en de problemen rond de Malvinas-oorlog. De junta, bestaande uit de chefs van de Argentijnse leger-onderdelen, zei daarvan niets te weten. Zo meldt de Argentijnse pers.

*****

SAO PAOLO — Bewoners van de krottenwijken bij Sao Paolo zijn een overheidsgebouw binnengedrongen, waar de minister van Binnenlandse Zaken met zijn gevolg zou komen eten. Men ging er met de bereide maaltijden vandoor. Volgens de pers deden de indringers zich te goed aan het heerlijke eten en de lekkere drankjes en hapjes.

LIMA — Van de vijf miljoen inwoners van groot Lima hebben er onlangs ruim drie miljoen het zonder drinkwater moeten stellen omdat de leidingen naar de stad waren geblokkeerd. Uiteraard werd aan dit gebeuren veel aandacht besteed in de pers met koppen als "Lima sterft van de dorst".

*****

SANTIAGO DE CHILE — Een rechter in de Chileense hoofdstad heeft Maria Cecilia Rodriguez verantwoordelijk gesteld voor het zenden van valse informatie over de toestand in Chili. Zij is een der leidsters van de organisatie van familieleden van verdwenenen. Op deze manier heeft zij de veiligheid van het land in gevaar gebracht, zo meent de rechter. Sinds 3 februari zat zij vast. Zij werd aangehouden op het vliegveld van Santiago op weg naar Spanje waar zij een bijeenkomst zou bijwonen van genoemde organisatie, iets wat het militaire bewind van Chili kennelijk niet goed uitkwam.

*****

BUENOS AIRES — Argentinie heeft een entwerpverdrag goedgekeurd met Brazilie over de afbakening van de grenzen wat betreft de Rio Uruguay en de Rio Peperi. Het verdrag is ook van belang voor de navigatie en bij het optreden tegen overstromingen.

*****

LIMA — Perú heeft te lijden gehad van een watersnood, waarbij tientallen mensen om het leven kwamen. De huizen van meer dan 100 duizend Peruvianen werden door het watergeweld vernield. De overstromingen hielden meer dan een maand aan. Het begon allemaal met hevige regenval waarna rivieren overstroomden.

*****

SANTIAGO DE CHILE — De nieuwe minister van Buitenlandse Zaken van Chili, Miguel Schweitzer Walters, is 42 jaar, is van beroep advocaat en was gedurende twee jaar ambassadeur voor zijn land in Engeland. Hij is zoon van staatsraadslid Miguel Schweitzer Speizky. Hij volgt minister René Rojas Galdamez op.

*****

SAN JOSE — De kanselier van Costa Rica, Fernando Volio, heeft een bezoek gebracht aan Panama in het kader van een diplomatief offensief van Costa Rica tegen wat genoemd wordt de campagne van de internationale linkse krachten. Opzet van de kanselier is te werken aan een vredesregeling in Midden-Amerika. Hij bezoekt ook Jamaica, Barbados, Trinidad en Belize.

Loftrompet op Curacao gestoken

WILLEMSTAD — Na ein verleden jaar een bezoek hebben gebracht aan Curaca heeft Sonny Eliot in de Detro free press de loftromp gestoken over Curacao. H bezoek werd mogelijk gemaa door het Toeristenkantoor New York. Sonny Eliot blij het naar de zin gehad te hebb De koppen van het verhaal den dan ook: Curaçao, spre het uit als een puur paradijs Curacao betekent een ec paradijs. De bevolking wor beleefd vriendelijk en behul zaam genoemd.

Gistermiddag vond de opening plaats van Antillean Brakes Company op het Industrieterrein van Brievengat. Op de foto: in het midden de heer Gollo, manager van het bedrijf; rechts Mevr. Liberia-Peters, links de heer Juliet, plantmanager.

Ingezonden

Doorzichtig

DE ECONOMIE VAN Curaçao is zeer conjunctuurgevoelig. Er zijn legio gevallen, waar iedereen dacht dat het einde gekomen was voor ons economisch voortbestaan en wij op haast wonderlijke wijze, uit de problemen geraakten. Wij moeten rekening houden met de omstandigheid dat wij geen invloed kunnen uitoefenen op hetgeen er in de wereld gebeurt. Wij proberen het onmogelijke en zijn er jarenlang wonderwel in geslaagd. Wij zijn een Caribisch land met een op Europese leest geschoeid patroon van sociale voorzieningen. Wij hebben ons van deze regio afgezonderd omdat wij op gelijke voet met Nederland wensten te komen. Het is natuurlijk niet gelukt maar wij hebben de rest van het Caribisch [illegible] te[illegible].

Zolang de wereldconjunctuur in opgaande lijn bewoog en iedereen een enorme behoefte had aan geraffineerde olieproducten, konden wij meelopen of op zijn minst het hoofd boven water houden. Naargelang de economische situatie in de wereld achteruit gaat en vele landen te kampen krijgen met een neergaande [illegible]ctuur, wordt het steeds [illegible]er onze producten af te zetten. Nu leven wij van de uitvoer van olieproducten [illegible] diensten die wij voor anderen verrichten. Dit laatste wordt zwaar getroffen bij neergaande wereldconjunctuur.

Nu het rapport Appledore uitwijst dat bij de Dokmaatschappij de technische voorzieningen uitstekend zijn en het werk dat afgeleverd wordt van zeer goede kwaliteit, zou je kunnen aannemen dat er ruimte kan bestaan voor deze onderneming in de scheepvaartwereld. Maar als ook naar voren komt dat wij het duurste reparatiebedrijf in de wereld zijn dan betekent dit dat er [illegible] mogelijkheid voor deze maatschappij bestaat. Deze mogelijkheid is het drastisch verlagen van de prijzen. Nu hoeft men geen econoom te zijn om in te zien dat bij de reparatie van schepen een zeer belangrijk deel van de kosten de loonkosten zijn. Het verlagen van lonen is een zeer moeilijke ingreep.

Maar het getuigt niet van realiteitszin en zeker niet van eerlijkheid om onder deze omstandigheden de gemeenschap te doen geloven dat de oplossing uit Nederland kan komen. Als in Nederland een zevenduizend arbeidsplaatsen in de scheepsbouw verloren gaan, hoeft men niet te verwachten dat Nederland het dok zal doen voortbestaan als dit niet gebaseerd is op zakelijke overwegingen. Het ziet er dus naar uit dat men zal moeten inleveren. Wanneer vakbondsleiders vooruit stellen dat men niet bereid is in deze mee te werken, dan laden zij op zich het odium dat zij een oplossing in de weg staan. Wanneer de keuze bestaat uit minder verdienen of geen werk hebben dan is nauwelijks nog sprake van een keuze.

Politica barata vertaalt men in het Nederlands met doorzichtige politiek. Maar het zijn echt niet alleen de bestuurders van ons land die politiek bedrijven. Een schoolvoorbeeld van doorzichtige politiek is het volgende: Wanneer men door heeft welke partij de verkiezingen gaat winnen, kan men als vakbond of als federatie van vakbonden een stemadvies uitbrengen om op die partij te stemmen. Na de verkiezingen draait men dan de zaken om. Men zegt dan gewoon partij X heeft gewonnen omdat wij onze leden hebben geadviseerd om op die partij te stemmen. Niemand kan achteraf bepalen hoeveel stemmen die partij zonder het betrokken stemadvies zou hebben gehaald. Men kan de partij proberen voor te houden dat zij speciale verplichtingen heeft tegenover zulk een bond of federatie van bonden.

Een ander voorbeeld van doorzichtige politiek is het doen infiltreren van partijgenoten in de besturen van vakbonden om te proberen de steun van deze bonden voor de partij te garanderen. Beide genoemde voorbeelden zijn op Curaçao meerdere malen voorgekomen. Als het misgaat, kun je duidelijk stellen dat het een geval is van "le trompeur trompé" (de bedrieger bedrogen). De leden van vakbonden storen zich over het algemeen nauwelijks aan wat hun bestuur aanraadt. Zij stemmen net als alle andere burgers naar eigen inzicht. Dit is eenmaal de essentie van de democratie. Eenieder kiest naar vrije wil voor diegene waarvan hij [illegible] sing weet voor de grote problemen van het land. Het resultaat wil wel eens anders zijn dan de kiezer verwacht had. Maar hij heeft bij een volgende verkiezing de kans een andere keuze te bepalen.

Externe omstandigheden zoals bijvoorbeeld een neergaande wereldconjunctuur en een grote malaise op scheepvaartgebied houden geen rekening met de data die voor verkiezingen worden bepaald. Het is frappant hoe nu iedereen pogingen doet a. om de te nemen maatregelen op te schuiven tot na 29 april; b. de indruk te wekken dat bepaalde politici van bepaalde partijen onverantwoordelijk zouden zijn door te wijzen op de ernst van de situatie bij de Dokmaatschappij. De Nationale Volkspartij, die nu een, twee of drie maanden geleden de verantwoordelijkheid genomen heeft voor Financien zowel bij het Land als in het Eilandbestuur van Curaçao, loopt het gevaar als het zwarte schaap te worden aangewezen.

Goberná no ta bai pamera ta chupa un [illegible]. De regering zal nu onmiddellijk de geeigende maatregelen moeten nemen om zoveel mogelijk arbeidsplaatsen open te houden. Om nu te proberen elkaar de schuld te geven van de moeilijke situatie is niet alleen irreeel, maar ook erg dom. Men moet nu zijn verantwoordelijkheid waar maken. De eventuele gevolgen bij de verkiezingen van de eilandsraad moet men op de koop toe nemen. "You cannot eat your cake and have it". Ik zou willen eindigen met de woorden: Regeer regeer!

SIEGFRIED W. RIGAUD

CURAÇAO AGENDA

KUNSTENBUREAU: 14.00 ... uur alleen volgens afspraak.

... van 07.15-10.30 uur: avondverkoop afspraak.

... maandag t/m vrijdag van 07.00-12.00/13.30-17.00 ... Sta. Maria ...

BOTICA BANDABAO: geopend van ... t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur ...
BOTICA'S (nachtdienst) Otrabanda: Curaçao, tel.: ...

STICHTING ... GOGOROBI: 20.00 uur "...kultural" CCC, Emmastad.

ZATERDAG DIVERSEN
TOERISTENSCHETSEN: ... 09.00-19.00 ...

... woensdag en vrijdag van 10.00-12.00 uur ... en vrijdag van 14.00-18.00 uur, dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur.

De ... 12.00 uur.

... open van 14.00-20.00 uur ...

... t/m vrijdag ... van 08.00-12.00 uur, dinsdag van 14.00-18.00 uur.

donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur (voor afspraken ... mevr. Pijpers, tel.: ... of mevr. Daakmeyer, ...

DEN (Scharlooweg 77, tel.: ...) ... 12.30-17.00 uur.

SPEEL-O-THEEK (...weg): open woensdag en vrijdag van 15.00-18.00 uur.

HARIS GALLERY (Dr. Hugenholtzweg ...): openingstijden 09.00-12.00/14.00-18.00 uur.

DOCUMENTATIECENTRUM "ZIKINZA": geopend op werkdagen van 08.00-11.30/14.00-16.30 uur. Roodeweg 7A.

BIOSCOPEN
CINELANDIA
19.00 en 21.00 uur: ... boven 18 jaar, fl. 3,75 en fl. 3,75).
GOLDEN DRIVE-IN
21.00 uur: ... boven 18 jaar, fl. 5,-); 24.00 uur ...

... ce, Engels, boven 18 jaar, fl. 5,-).

TELECURAÇAO: 16.30 ... 19.45 Telenovela: Dancin' Days; 19.30 RVD; 20.00 ... 21.00 Knots Landing; 22.00 show di Job; 23.00 sluiting.

TEMPEL GALLERY: openingstijden ... van 11.00-... uur ... zondags van 16.00-24.00 uur.

... open ... van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur.

BARBARA BEACH CO.: ... (behalve ...) ... vertrek 14.00 uur vanaf de Waterfort (Porta Blanco).

... dag van 08.00-18.00 uur.

CHRISTOFFELPARK: 08.00-16.00 uur geopend voor publiek.

TENTOONSTELLING CURAÇAOSCH MUSEUM: ... op maandag en laatste zondag van de maand.

WILLEMSTAD — In ... Sint Maarten ... tentoonstelling ...

Tweede aflevering
"For the record"

WILLEMSTAD — De ...

Speciale editie Curaçaosche Courant

WILLEMSTAD — ... Curaçaosche Courant ... op 17 februari ... in Nederland en op de Antillen.

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

WEGENS VERTREK: gehele inboedel; 2-deurs ijskast fl. 350,-; volautomatische wasmachine fl. 450,-; stoof fl. 175,-; kleuren tv fl. 500,-; 2 leren stoelen per stuk fl. 400,-; tafel met 6 stoelen fl. 350,-; groot buffet fl. 375,-; sofabed fl. 195,-; staande lamp, matrassen; ligstoelen; schilderijen; kinderbed; commode; 2 klerenkasten enz. enz.. Saliña 176.

MERCURY SEPHYR, nov. '81. ± 25.000 km, kleur beige, full equipped. fl. 13.000,-, tel.: 76180.

1 PERS.-BED MET matras; 1 kinderledikantje, tel.: 76180.

4 DELEN VOOR vliegopleiding; kookwasmachine met centrifuge fl. 800,-, tel.: 76180.

TOYOTA CELICA 1975, Saliña 164.

TOYOTA COROLLA 1978; GMC Vandura 1978; Spaanse gitaar Fender (1982). Inl.: tel.: 78205.

VOLLEDIGE INBOEDEL, laag geprijsd. Bezichtiging: vrijdag 18-20 pm, zaterdag 9-11 am. George Maduroweg 14.

3 ZITSBANK + STOEL fl. 800,- (ook apart); 2 pers.-bed + nachtkastjes fl. 500,-; windsurfer met 2 zeilen en autosteunen fl. 900,-; airco's 17.000 BTU en 12.000 BTU fl. 500,- en fl. 750,-; ijskast no-frost 17 cuft. fl. 750,-; wasmachine met centrifuge (220 V) fl. 475,-, Bosweg 22 of tel.: 9-4335.

COLT LANCER Stationwagon (1978) with roofrack. fl. 3.900,-, available 8 March; umbrella baby-stroller fl. 50,-; Philips hair-dryer fl. 30,-. tel.: 89930.

UN DATSUN 120Y, aña 1975. Pa mas inform. tel.: 80651.

VOLKSWAGEN BRAZILIA 1975, i.z.g.s., fl. 2.650,-, tel.: 675575.

CHEVROLET NOVA, bjr. '74 en Kawasaki 2650, bj. '77, beide i.z.g.s., prijs n.o.t.k., tel.: 614222-116.

SSC-24 FAMILY surfplank, met nieuw zeil, compleet fl. 800,-, SSC, tel.: 672287.

WAYLER SURFPLANK, nieuw, nu voor fl. 1.475,- met 1 jaar garantie, SSC, tel.: 672287.

HOTPOINT AIRCO, 17.000 BTU, fl. 400,- in goede staat, tel.: 672287.

TORNADO 32 speed- en jumpplank, compleet, z.g.a.n., fl. 1.850,-, SSC, tel.: 672287.

WEGENS VERTREK: compl. inboedel w.o. div. baby art.; box; stroller etc.; leren bankstel; eiken tafel; eetk.-stel; bedden; kasten; stereo-set; gereedschap.; div. el. app.; ijskast; stoof; freezer; naaimachine etc., tel.: 76835.

WEGENS VERTREK (eind juni): oud eiken slaapkamer, 2 pers. fl. 3.000,-; wandmeubel fl. 400,-; houten porchset/eethoek fl. 1.000,-; lampen; fauteuilles; stoof fl. 400,-; koelkast/diepvriescombinatie fl. 675,-; stereoset fl. 1.800,-; naaimachine fl. 400,-; 12-snarige gitaar fl. 300,-, enz. enz., Montezumaweg 28.

PLAFONDFAN FL. 120,-; zwemvliezen (maat 7-9) fl. 25,-; calculator fl. 10,-; nieuwe Medische Winkler Prins (1 en 2) fl. 50,-, tel.: 612786.

TOYOTA STARLET 1980, tel.: 81780, El Salvadorweg 25.

PRACHTIGE PICKEL pups (kruising ruwharige teckel en pekinees, moeder met stamboom) fl. 350,- p.st., Am. van Solmslaan 14, tel.: 43624.

SIMCA 1508 GT '79, airco, power-windows, cassette, AM/FM, i.z.g.st., fl. 5.250,-. Inf.: tel.: 43519/84881.

KOELKAST OVERCOMPLEET Admiral 21.3 cuft., no-frost, ice-maker, chilled water dispenser, 3 jaar, i.z.g.s., t.e.a.b., tel.: 79627.

STATIONWAGON MAZDA 808. Inl.: tel.: 83110.

WOONHUIS MET beneden- en bovenverdieping, voorzien van 3 slaapkamers, 2 badkamers, meidenkamer met bad, deepwell, berghok, in omgeving Sta Maria, eigendomsgrond ± 900 m2, vraagprijs fl. 185.000,-. Inlichtingen: tel.: 35197.

WOONHUIS TE Mahaai: 2 slaapkamers, eigendomsgrond ± 1.000 m2, direct opleverbaar, fl. 165.000,-, tel.: 37956.

TOYOTA 1000 1978, tegen elk redelijke prijs, tel.: 78414.

PORCHSALE Binnenweg 9, Julianadorp, 9 am-11 am Sunday 27 th February.

EETKAMERSET VOOR 6 personen, chroom, Acaciastraat 245, tel.: 673874.

I.G.ST. VERKERENDE Ford Bronco, 6 cyl., 4 wh.d, tel.: 78350.

BIJZONDERE MOOIE Pekineesjes, Caracasbaaiweg 281.

HOBIECAT 14 met trailer fl. 1.950,-; 20 ft. zeewaardig zeiljacht met 7 1/2 PK buitenboordmotor, tel.: 70995.

HONDA CIVIC 1975, good condition, fl. 3.000,-; chest freezer, 13,5 cuft. fl. 500,-; airco GE 17.000 BTU fl. 500,-; airco GE 12.000 BTU fl. 400,-, tel.: 9-4336.

FIETS CHOPPER, licht, bel, pomp, steeds nieuw fl. 200,-, Ronde Klipweg 19A.

PORCH SALE met o.a. antieke muebels, zaterdag en zondag van 10 am-4 pm, Admiraalsweg 38A.

ZELFBOUWMEUBEL (Vurenhout) en SSC-surfplank i.z.g.s., tel.: 35163.

BOOT, MERK Regal, 23 ft., deep-V cruiser, V-8 inb. 188 PK Mercruiser, stern-drive, in zeer goede staat, prijs fl. 19.000,-, tel.: 37254.

TOYOTA COROLLA, automatic, 1979, prijs fl. 5.000,-, i.g.s. Nabij Van Engelen 40A, tel.: 36944.

DATSUN 120Y Sedan 1980, financiering mogelijk; Ford Cortina 1974 en 1 set macwheels 13x7" eventueel met banden, tel.: 76919.

PEKINEES, Gosieweg 134A, tel.: 79257.

INBOEDEL WAARONDER 2 bankstellen, tel.: 79723.

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

HUIS TE koop of te huur, zo spoedig mogelijk. Aanbiedingen: tel.: 24308.

2 BIFOLD DEUREN (Louvre) van 200x45 cm, tel.: 614972, Anasaweg 15.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

GEM. APPARTEMENT te Sta Rosastraat C-20, tel.: 674268.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

TUINHUISJE OF appartement, liefst ongemeubileerd, tel.: 79122 na 16.00 uur.

EEN RUIME flat of tuinhuisje aldan niet gemeubileerd, in rustige omgeving, tel.: 613451.

PERSONEEL GEVRAAGD CURACAO

GEZOCHT HULP in de huishouding, 2x per week, omgeving Steenrijk. Informatie: tel.: 55667.

GEVRAAGD: GOEDE hulp in de huishouding, 5 ochtenden in de week, omgeving Jan Thiel, liefst eigen vervoer, Mevr. Rosheuvel, tel.: 673877.

HULP IN de huishouding, 5 dgn. p. week, Kaya Naiguatá 14, Matancia.

DIVERSEN CURACAO

RUSTIG NED. echtpaar zonder kinderen zoekt oppashuis, periode 25/3 tot 24/4 of gedeelte, tel.: 81949.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

"BLACKBELLY" RASSCHAPEN, lammetje (ram) vanaf fl. 100,- volgens grootte; lammetjes (wijfje) vanaf fl. 150,- volgens grootte, Cohen, Noord 3 (tegenover Imelda Hof).

WEGENS VERTREK: mooie Hollands eiken kast, 3 jr. oud, fl. 2.000,-; kalfsleren stoel op eiken draaipoot fl. 900,-; Brabantia keukenset, vuurvaste schalen, 12-delig gebakstel; strijkplank; rieten manden; campingbedje; lampen; barometer en prullen vanaf fl. 1,-, Schumanstraat 4, Oranjestad (nabij Beatrixschool).

WEGENS VERTREK: Honda Civic, 4-deurs, wit, 1979, opnieuw gespoten fl. 4.200,-; Datsun 150Y Stationcar, airco, automaat, wit, nov. 1981, fl. 9.000,-, Schumanstraat 4, Oranjestad (nabij Beatrixschool).

PATIO-SALE Sat. 26 from 8-3: household goods; new toys, Bung. 282, Seroe Colorado.

VW KEVER, bouwjaar 1980, in goede conditie, 14.000 km, prijs NAfl. 3.500,-, tel.: 23799.

PEKINGEES PUPPIES, 9 weken, vader en moeder met AKC-papieren, Tunastraat 10, tel.: 23132.

T.E.A.B. FORD Cortina Estate Wagon 1975, i.z.g.s., Wever, tel.: 23624 of 24550.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

GEMEUBILEERD WOONHUIS voor ± 9 mnd., 2 slaapkamers met eigen badkamer, telefoon aanwezig, rustige buurt, Schotlandstraat 12, Eagle.

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

GEM. HUIS voor 2 maanden, periode van april t/m juni, Boerhaavestraat, tel.: 24063.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

TA BUSKA un mucha muhé pa trabao di cas pa 5 vez pa siman, Madurostraat 15, tel.: 21344.

HENDE PA trabao di cas, 5x pa siman, tel.: 46553.

DIVERSEN ARUBA

I.V.M. OVERKOMST verloofde zoek ik een oppashuis voor de periode half juli-half augustus. Mijn adres is: Hans Jelier, MSK Savaneta, tel.: 47100.

AMBTENAREN CREDIT UNION 19 82

AMBTENAREN CREDIT UNION kan gezien zijn leden tal, meer dan 5000, en omzet tot een van de grootste cooperatieve krediet instellingen van de Nederlandse Antillen gerekend worden.
Om zijn diensten optimaal uit te kunnen voeren beschikt hij over een personeelsbezetting van 30 man.
Bij deze organisatie bestaat er behoefte aan een:

DIREKTEUR

Functie inhoud:
- Leiding geven aan kantoor personeel
- Adviseren inzake diverse beleidsonderdelen van A.C.U.
- Verzorgen van financiele verslaglegging
- Uitvoeren van personeelsbeleid

Functie eisen:
- Diploma hogere beroepsopleiding in financiele administratie met eventuele aanvullende cursussen op gebied van automatisering
- Vijf jaren ervaring als leidinggevende
- Leeftijd 35 — 50 jaar
- Goede contactuele eigenschappen
- Ervaring in kooperatieve krediet instellingen strekt tot aanbeveling

Arbeidsvoorwaarden:
- Salaris n.o.t.k.
- Tegemoetkoming in ziekte kostenverzekering
- 25 vakantiedagen
- 6% vakantietoelage.

Selectie procedure:
Een psychologische test en een medische keuring maken deel uit van de selectie procedure.
Kandidaten worden verzocht om binnen 2 weken na het verschijnen van deze advertentie hun sollicitatiebrief vergezeld van curriculum vitae en fotocopieen en diploma's te sturen naar:
Het bestuur van de Ambtenaren Credit Union
Scharlooweg 55,
ALHIER.

DEPARTEMENT VAN ECONOMISCHE ZAKEN

BEKENDMAKING

Het Departement van Economische Zaken maakt bekend, dat krachtens beschikking van de Minister van Economische Zaken, met ingang van 24 FEBRUARI 1983 de hoogst toelaatbare prijzen aan de kleinhandel en aan de consument ten aanzien van een aantal goederen per aangegeven hoeveelheid, voor wat betreft het eilandgebied CURACAO als volgt zijn vastgesteld.

	verpakking	hoogst-toelaatbare prijs aan de kleinhandel	hoogst-toelaatbare prijs aan de consument
MELK IN BLIK			
Coast (ongesuikerd)	48/410 gr.	f. 40,17	f. 0,93 + 0,05

HOOFD [illegible]

WORLD IN A NUTSHELL

LONDON — Italian Premier Amintore Fanfani arrived in London for meetings with Prime Minister Margaret Thatcher that were expected to concentrate on European and disarmament questions.

JERUSALEM — President Reagan's call for a Palestinian "homeland" does not "augur well for positive progress" toward Arab-Israeli peace, Israeli Foreign Minister Yitzhak Shamir said. He hinted that Reagan's use of the word deviated from the Camp David accords, which Israel contends is the only acceptable basis for a peace agreement.

PAPEETE, TAHITI — Cyclone Orama battered French Polynesia, destroying numerous homes on several islands, causing considerable other damage and sinking at least one ship, police reported. Hardest hit was the Tuamotu Archipelago, about 900 kilometers east of Tahiti. The storm was centered south of Makatea, 250 kilometers Northeast of Tahiti. Police said 95 procent of all homes were destroyed or damaged.

WASHINGTON — The Senate Foreign Relations Committee voted to send Kenneth L. Adelman's controversial nomination as US Arms Control Director to the full Senate without its endorsement. The committee acted after holding a third hearing which left Senators skeptical about Adelman's commitment to seek agreement with the Soviet Union on nuclear weapons cuts.

WASHINGTON — President Reagan hailed recent declines in oil prices as "more good news for the world economy", and said his domestic economic policies "are beginning to bring rich rewards". While he acknowledged that falling oil prices raise "some short-term concerns", the President said that "over the long run, more realistic, market-oriented prices will spur economic recovery".

WASHINGTON — A government commission said there was no military necessity for the internment of 120,000 people of Japanese ancestry during World War II and called their uprooting "a grave injustice" fueled by war hysteria and racism. The commission faulted government leaders from Franklin D. Roosevelt on down. It made no recommendation on whether to compensate the survivors and their heirs, but the panel is widely expected to call for payments.

BEIRUT — Massive snow slides smothered a ski resort in the mountainous cedars of Lebanon region, burying a hotel and neigboring chalets in up to nine meters of snow. Police said 11 persons were killed and an undetermined number were trapped in the avalanche. Three houses in the tiny village of Bekaa Kafra were levelled.

NEW DELHI — Thousands of Bengali-speaking immigrant settlers were fleeing Assam to neigboring Northeastern states as 29 Assamese villages were reported burned in political and ethnic violence. State authorities reported that about 100,000 people were left homeless in widespread Arson in the past week.

ROME — A Soviet businessman living in Italy was arrested on charges of military espionage and police said they believe he worked with another Soviet picked up on spying charges earlier this month. The police arrested Victor Koniaev, 36, a top official of the Soviet-Italian oil company firm "Nafta-Italia", at his home.

WASHINGTON — Intelligence experts are trying to determine whether a US air force spy satellite that failed over the Soviet Union might have been damaged by a Soviet ground-based, anti-satellite laser, Aviation Week and Space Technology magazine reports. "Analysts doubt hostile action was to blame for the malfunction several months ago", the magazine said. "But they cannot be sure because the spacecraft was out of radio contact when the failure occurred".

LYON, FRANCE — The Judge overseeing the case of convicted Nazi war criminal Klaus Barbie went to St Joseph prison to describe for Barbie the new charges against him, including the torture, murder and deportation of French Jews. Barbie, the Gestapo chief on Lyon during the World War II German occupation of France, was expelled from Bolivia earlier this month and brought to France, where he has been charged with "crimes against humanity".

LONDON — Britain's water and sewerage workers returned to their jobs after a five-week strike that plunged thousands of households into domestic chaos. The State National Water Council said private contractors were brought in to repair some burst mains, speeding the return to normal. By monday, the number of people advised to boil their untreated water shrank to 6.9 million 1.3 million fewer than the day before.

BEIRUT — Israeli and Lebanese troops confronted each other on the outskirts of Beirut in a checkpoint incident which prompted sharply conflicting versions of what happened. At a news conference afterwards, Foreign Minister Elie Salem told reporters his Government and ignored Israeli objections in implementing its plan the day before yesterday for completing the Lebanese army's control over all of Greater Beirut.

De liefde is sterker dan de dood.

Met diepe droefheid stel ik U in kennis dat heden, 24 februari van mij is heengegaan in de vrede van God, mijn innig geliefde, zorgzame en onvergetelijke man

Joannes Hubertus van Gompel

Officier in de Orde van Oranje Nassau, oud direkteur van Colegio Arubano op Aruba, oud gedelegeerde van de stichting Studiecommissie Nederlandse Antillen te Den Haag, echtgenoot van
Camila Maria van Gompel-Corsen

Friesenlaan 290

Met diep leedwezen maken wij het overlijden bekend van onze vriend:

NICOLAAS BIHARIE BADRIEPERSAD

beter bekend als Persad of Mati te Nederland.

Inmiddels is het lijk gecremeerd op 22-2-'83 te Nederland.

Het condoleance adres:
Mevr. T.M. Sitaram-Badriepersad
Sweelinckstraat 51
2625 V.L. Delft - Nederland

NAMENS FAM. VAN EER

U.S. STOCKMARKET NEWS

Am.Tel.Tel.	68 1/4 + 1/2	I.B.M.	100 3/4 + 2 3/8
Amr Ltd.	69 5/8 + 3 5/8	I.T.T.	32 1/8 + 1/8
Anacomp	21 1/4 + 1 1/4	K.L.M.	60 1/4 + 1/8
Beatrice Fds.	24 1/8 - 1/8	Merck	85 + 2 1/8
Burroughs	47 unch	Motorola	113 1/2 + 2
Comsat	70 3/8 - 1/4	N.C.R.	106 7/8 + 1 1/8
Coca Cola	49 3/4 + 1	Pepsico	34 1/2 + 1/2
Disney	76 7/8 + 1 3/8	Pogo Prod.	22 3/4 + 5/8
Dome Mines	18 1/8 + 3/4	Royal Dutch	35 5/8 + 3/8
Dupont	40 + 3/4	Schlumberger	42 3/4 + 1 7/8
East.Kodak	90 + 1 1/2	Shell Oil	38 3/8 + 1/8
Fluor	21 1/2 + 7/8	Sears	31 1/8 + 1 5/8
Ford	40 + 3/4	Union Pac.	50 + 3/4
Foster Wheeler	13 1/2 + 3/8	U.S. Steel	22 1/2 + 1/4
Genl.El.	108 5/8 + 1 7/8	West.El.	47 3/4 + 1 7/8
Genl.Motors	62 + 3/4	Xerox	39 1/8 + 7/8
Dow Jones	1.121,81 + 24,67	Gold	469,90 + 1,70
Six months tbay bills	8,33%	Silver	13,38 - 0,17

AMSTERDAM

A.B.N.	327,00	Philips	35,40
Akzo	43,10	Robeco	259,00
Heineken	114,10	Rolinco	244,00
Kon.Olie	94,40	Unilever	193,40

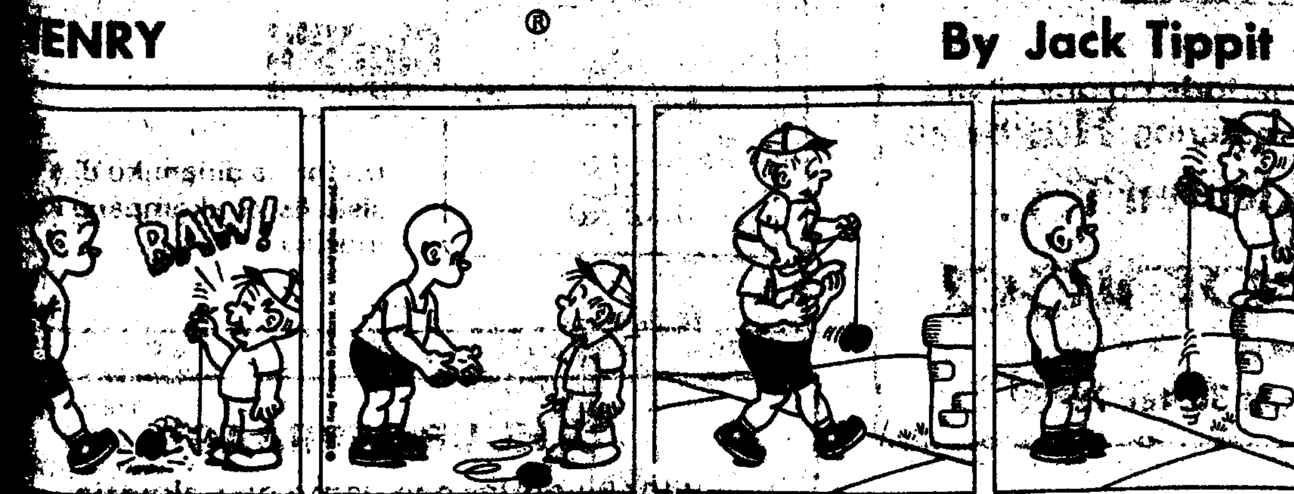
MADURO & CURIEL'S BANK N.V.

Koersen Centrale Bank

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.435	1.455	1.475
PND STERLING	2.66	2.715	2.775
NED GLD	66.31	67.03	67.83
BOLIVAR	--.--	--.--	--.--
ZW FRANCS	87.41	88.13	88.93
FR FRANCS	24.84	25.94	26.64
DUITSE MARK	73.44	74.16	74.96
SUR GLD	--.--	100.07	102.59
IT LIRE	0.96	1.26	1.32

English Companion

HENRY ® By Jack Tippit

BEETLE BAILEY By Mort Walker

Jim Henson's MUPPETS

QUINCY By Ted Shearer

Gezaghebber blij met optreden politie

WILLEMSTAD — Gezaghebber Casseres is tevreden over de manier waarop de politie het carnaval 1983 geleid heeft. Volgens Casseres (in een brief aan onder-inspecteur Cosster) heeft de politie op een correcte, diplomatieke en doelmatige wijze de orde behouden onder het publiek. Eventuele gemaakte fouten zijn menselijk, en er moet samen gewerkt worden om ze te elimineren, zo zegt de gezaghebber in zijn brief.

"TIO RIKI", Enrique Bernabela van de quadrilleclub "La Marquise" vierde donderdag 17 februari zijn 50ste verjaardag. Tio Riki is bekend geworden om zijn grote bijdrage aan de Antilliaanse cultuur over de afgelopen 28 jaar, evenals zijn aandacht voor het sociaal werk en gehandicapte kinderen. Het is wel jammer dat Tio Riki net nu ziek in het hospitaal ligt. Hem wordt door zowel de directie van de quadrilleclub als de vele neven en nichten een spoedige beterschap toegewenst.

ÑAPA
VRIJDAG 25 FEBRUARI 1983
AMIGOE - WEEKENDBIJLAGE

Surinaams volk ontredderd drie jaar na coup

REGIME BOUTERSE: STRAF VAN ONVERSCHILLIGHEID

HET HAD NIET VEEL gescheeld of voor de datum van de staatsgreep in Suriname had niet 25 februari 1980, maar twee dagen eerder moeten zijn ingevuld. Twee nachten tevoren had hij eigenlijk moeten zijn uitgevoerd door de groep van zestien soldaten, die de coup pleegden. Maar de opzet mislukte die eerste keer. Blaffende honden in de omgeving van het kruitmagazijn riepen enkele wachthebbende soldaten tot aktie en daarop werd John Hardjoprajitno (toen nog sergeant, nu minister van Kultuur en Sport) gegrepen. Zijn wagen stond niet ver van het kruitdepôt verwijderd.
In de ochtend van zaterdag 23 februari werd hij vluchtig verhoord. Zijn inbeslaggenomen auto werd niet eens doorzocht. De marechaussee, die net als vele andere werknemers al zaterdagochtend in een weekendroes verkeerde (de meeste Surinamers hebben een zesdaagse werkweek), weigerde in te zien dat de aanwezigheid van Hardjoprajitno in de direkte omgeving van het kruitmagazijn, een zaak was die diepgaand nader moest worden onderzocht. Een simpel onderzoeken van zijn wagen zou hebben aangetoond, dat hij wapens en munitie bezat, terwijl alle onder-officieren nog geen maand tevoren geheel waren ontwapend.

Hardjoprajitno was één van de ruim tweehonderd muitende soldaten, die aktie voerden tegen het bewind van de toenmalige premier Henk Arron. Een belangrijk aantal van de onder-officieren had in het Nederlandse leger gediend, maar was heel kort vóór de onafhankelijkheid in Surinaamse dienst getreden. Kenmerkend voor de haast waarmee de onafhankelijkheid werd ingegaan was het feit, dat voor de kontrakten met de Surinaamse militairen de Nederlandse overeenkomsten letterlijk werden overgenomen en door regering en onder-officieren getekend.

In de Nederlandse kontrakten stond, dat militairen het recht hadden belangenorganisaties in het leger op te richten. Later werd dit door de Surinaamse onder-officieren uitgelegd als een vrijbrief om binnen het leger een vakbond te mogen oprichten volgens model van het partikuliere bedrijfsleven. De regering-Arron verbood dit, vooral nadat allerlei spanningen en controversen tussen zowel legerleiding als onder-officieren en tussen deze laatsten en de regering tot een fel hoogtepunt waren gestegen. De uit Nederland overgekomen soldaten (gesteund door een vrij groot aantal plaatselijk aangeworvenen) weigerden hierop dienst te doen en gingen over tot het voeren van akties. Eind januari 1980 werd de groep onderofficieren niet alleen ontwapend, maar met politiegeweld uit het militaire kampement gezet. Dag en nacht verbleven ze toen, als potentieel gevaarlijke groep, in een vervallen vakbondsgebouw op nog geen tweehonderd meter afstand van het kampement.

EIGEN BELANG

De muiters hadden overigens veel steun van de Surinaamse bevolking. Niet zozeer omdat ze voor een nationale zaak vochten, het was immers alleen maar eigen belang. Maar omdat de Surinaamse politiek dusdanig was scheefgegroeid, dat corruptie en wanbestuur daar de hoofdkenmerken van waren geworden en velen daarom bij voorbaat partij kozen voor allen, die tegen de regering waren.

Een niet eens zo onaannemelijke theorie luidt, dat Henk Arron tal van methoden heeft beproefd om de stakende onder-officieren te tergen en te vernederen. In de hoop een actie uit te lokken, die hem dan in staat zou stellen de noodtoestand af te kondigen, waardoor hij de voor maart 1980 aangekondigde verkiezingen kon uitstellen naar een latere, voor hem gunstigere periode.

In een rapport, enkele maanden vóór al deze gebeurtenissen verschenen en onder meer samengesteld door oud-rechter Abendanon was aangetoond, dat het Surinaamse leger in een opmerkelijke staat van materieel en moreel verval verkeerde. Het materieel dat na Suriname's onafhankelijkheid door het Nederlandse leger was achtergelaten, was sterk verouderd en zelfs ondeugdelijk, reserve-onderdelen voor het militair wagenpark waren nauwelijks aanwezig. Verder was de verhouding slecht tussen legerleiding en de rest van het leger. Henk Arron was van verschillende zijden verzekerd, dat de muitende soldaten niet in staat waren een actie van vérstrekkende betekenis uit te voeren. Een week vóór de staatsgreep verscheen de minister-president nog voor de televisie en verzekerde het volk dat de "veiligheid van elke burger is gewaarborgd".

ANDERE WENDING

De aanhouding van Hardjoprajitno in de nacht van 24 februari 1980 had de loop van de meest recente Surinaamse historie een geheel andere wending hebben kunnen geven. Als niet was verzuimd indringend na te gaan wat zo'n man, exponent van de woedende onder-officieren, in het midden van de nacht deed in de direkte omgeving van de slagader van elk leger: de opslagplaats van wapens en munitie. Toen Hardjoprajitno ook zondag in zijn cel met rust werd gelaten, hadden de overige soldaten van de voor het plegen van de staatsgreep opgerichte commandogroep geen keus dan nog diezelfde avond de actie over te doen.

Het was overigens niet de bedoeling een staatsgreep te plegen. Met de bezetting van het kruitmagazijn en het militaire kampement probeerden de commando's twee voorname troeven in handen te krijgen, waardoor de regering-Arron kon worden gedwongen aan twee eisen te voldoen. Ten eerste: het vrijlaten van enkele gearresteerde bestuursleden van de door de onder-officieren geproclameerde vakbond, die een dag later zeker veroordeeld zouden worden en wellicht zelfs uit de militaire dienst zouden worden ontslagen. Dit zou betekenen, dat de hele groep van tweehonderd muiters uit het leger kon worden verwijderd. Verder wilden de commando's bewerkstelligen dat binnen het leger hun vakbond kon blijven voortbestaan en door regering en legerleiding werd erkend. De prijs die Arron en de zijnen hebben moeten betalen voor de arrogantie van de macht was, dat niet alleen de twee militaire doelen in handen van de commandogroep vielen, maar zelfs het gehele land.

De houding van de toenmalige militaire politie en van de regerings- en politiele autoriteiten is typerend voor de onverschilligheid en laksheid, waarmee acties van militairen niet alleen vóór de staatsgreep, maar ook later en toen zelfs door de hele Surinaamse gemeenschap werden benaderd. Het komt allemaal eens goed, zo redeneerde men. Deze zelfde opvatting bleef zich manifesteren in de geest van de natie, bijna drie jaar lang, ondanks alle negatieve tendenzen, die erop wezen dat Bouterse maar op één zaak uit is: het handhaven van zichzelf, ten koste van alles. Zelfs ten koste van het leven van vele eerzame en eerbare burgers, van wie velen jarenlang met grote opoffering en toewijding hebben gewerkt aan het welzijn van land en volk.

SYMPATHIE

In het begin bestond er veel sympathie voor de militairen en vond vrijwel niemand het erg, dat alle politieke activiteiten werden verboden. Reeds na enkele maanden was het militaire bewind echter al erg impopulair.

Steeds meer gevallen deden zich voor van willekeurige arrestaties en zelfs mishandelingen. Terzelfdertijd werd een heksenjacht geopend op corrupte personen van het verdreven bewind. Maar daarbij lieten de militairen zich meer door haatgevoelens leiden en werd alleen jacht gemaakt op personen van de groep-Arron. Niet één exponent van het vroegere VHP-bewind, dat al even corrupt was geweest, werd aangehouden. Tal van personen van de weggeblazen NPK-regering werden gedurende lange tijd vastgehouden. Verdachten werden met grote willekeur opgepakt. Geen wonder, dat in deze periode nogal wat politieke figuren zich aansloten bij de militairen. Ze waren dan buiten schot en werden niet vervolgd.

De aversie tegen "alles wat groen droeg" werd groter, doordat de Surinaamse soldaat een soort super-burger was geworden, die in de gemeenschap kon doen en laten wat hij wilde. En door Bouterse moeilijk tot de orde kon worden geroepen, omdat hij aan het leger zijn macht ontleende. De manschappen moesten daarom "goed" gehouden worden. Bouterse zorgde er voor, dat het leger buiten de greep van het Overheidsapparaat bleef en een geheel eigen uitgavenpatroon volgde. Zonder begroting. Zonder de mogelijkheid van controle, zelfs niet van de Rekenkamer. Met gulle hand strooide Bouterse promoties in het rond, verstrekte leningen en giften en de slemppartijen in en buiten het kamp werden allengs talrijker. Door de Krijgraad veroordeelde militairen werden door Bouterse buiten het gevang gehouden.

VOOR HET VOLK

Bouterse was in feite niet eens de man, die direct na de staatsgreep de belangrijkste man was in Suriname. Dat was Badrissein Sital, een klein en fel mannetje van Hindostaanse afkomst. Een doorgewinterde socialist, die net als alle andere linkse irrealisten de mond vol heeft van "macht bij het volk" en "welvaart voor het volk". Toen een aantal burgers hem eens sprak, middenin een periode van hevige sociale onrust zei hij op gemeende toon dat "alles goed ging in het land".

Sital heeft stevig moeten inleveren voor het gebrek aan realisme en visie. Als voorzitter van de Nationale Militaire Raad was hij direct na de coup de machtigste man. Maar niet de slimste. Dat was Bouterse, die langzaamaan en ongemerkt oprukte naar het centrum van de macht. Eerst door quasi-onverschillig voor te stellen legerbevelhebber te worden. Een post die Sital hem graag gunde, omdat die dacht zich dan beter met de staatszaken te kunnen bezighouden.

WAAKHOND

Heel in het begin heeft het leger zijn taak goed begrepen. De opzet om een burgerregering het land te doen besturen, was namelijk een gezonde zaak. Maar de militairen – en met name de links-georienteerde Sital en zijn mannen van de Militaire Raad (een aparte militaire organisatie die geheel buiten het leger stond en zijn eigen bestuurlijke en administratieve diensten had) - gingen zich steeds meer met de staatszaken bemoeien. Legio zijn de gevallen, waarbij naar boven geschoten sergeanten op de trappen van departementen burgerministers in het openbaar de huid volscholden, omdat een lichtaggregaat ergens nog niet was aangekomen of een bepaalde persoon nog niet aan een invoervergunning was geholpen. Het werd duidelijk: er bestond totaal geen verschil met de uit het zadel gewipte regering van Arron. Die had tenminste bestuurlijke capaciteiten. De sergeanten misten de intelligentie en ervaring om de door hen gepredikte veranderingen aan te brengen. Bovendien kreeg de regering Chin A Sen niet de kans te werken aan een evenwichtige en productieve voortgang van de ontwikkeling.

Middenin deze beroeringen heeft Chin A Sen veel moeite gehad zich te handhaven. Ettelijke keren, zo vertrouwde hij vrienden later toe, heeft zijn leven op het spel gestaan, vooral als hij zich te nadrukkelijk verzette tegen de plannen van de militairen een eigen politieke richting in te slaan. Die was in het begin heel onduidelijk. Sital, gesteund door linkse radicale militairen zoals Mijnals en Joeman, wilde compleet afbreken met de oude politieke machtstructuren en eiste de oprichting van een socialistische partij, die de enige zou zijn in het land. Chin A Sen heeft dat toen nog kunnen tegenhouden. Ook omdat Bouterse zijn race naar de top aan het winnen was. Binnen zes maanden na de staatsgreep nam de legerleider de zaak stevig in handen, zij het dat hij Chin A Sen erbij nodig had. Samen zetten ze de Grondwet opzij, kondigden de noodtoestand af, stelden de avondklok in en kegelden president Ferrier omver. Voor de goede orde werd ook het Parlement ontbonden en kwam er aldus een einde aan 114 jaar van parlementaire democratie. Chin A Sen werd president en bleef het premierschap behouden.

TEGENSTAND

De tegenstand tegen het militaire gezag was inmiddels zo sterk geworden, dat alleen deze reeks maatregelen – in de ogen van Bouterse en Chin A Sen – een ordelijke ontwikkeling van het land kon garanderen. In feite had Bouterse Chin A Sen misbruikt om opnieuw meer macht naar zich toe te trekken. Voor Chin A Sen was het overigens moeilijk het land te regeren. Hij werd gezien als een verlengstuk van het leger, zelfs als een solide medestander van Bouterse. De president/premier werd daarom weliswaar niet openlijk gesaboteerd, maar het van de "oude" politiek bezwangerde, ambtelijke apparaat stak geen hand uit om met Chin A Sen mee te werken. Het vergde soms weken, voordat een eenvoudige brief over een afstand van soms enkele tientallen meters, van het ene naar het andere departement werd bezorgd.

DOOR RONNIE RENS

De zestien leden van de commandogroep, die de staatsgreep pleegden. Twee van hen zijn er inmiddels niet meer : Wilfred Hawker, knielend tweede van rechts, en Roy Horb, vierde van rechts staand. Rechts van Horb: minister Hardjoprajitno, die nu achter de tralies zit.

SCHIJNPROCES

Met het afkondigen van de noodtoestand had Bouterse meer macht naar zich toegetrokken, maar daarom nog niet afgerekend met zijn voornaamste machts-tegenstanders in het leger: Sital, Mijnals en Joeman. Hij deed dat radicaal, zoals we dat ook later van hem zullen zien. Hij stopte alle drie in het gevang, samen met een aantal van hun linkse burger-aanhangers, onder wie de gebroeders Naarendorp.

In december 1980 werd deze groep militairen en burgers voor de rechter gebracht, beschuldigd van het smeden van plannen voor een contra-coup.

Geen enkel deugdelijk bewijs werd geleverd. Maar ze werden allemaal veroordeeld. Sital, Joeman en Mijnals tot straffen van 2,5 tot 3 jaar. Hoe gering ook de sympathie was, die voor deze verdachten bestond, het belangrijkste feit was, dat Suriname het tijdperk van de wettelijke bandeloosheid was binnengetreden. Nu had ook de onafhankelijke rechter zich door vrees laten leiden tot het doen van een onjuiste en oneerlijke uitspraak.

Er was geen mens die protesteerde. Diezelfde middag van de veroordelingen speelden scholieren met hun leraren slagbal op het Onafhankelijkheidsplein, nog geen honderd meter van het gerechtsgebouw vandaan. Suriname droomde. En zou in diepe slaap blijven.

MARX EN LENIN

Lange tijd werd hierna weinig gehoord van Bouterse. Een aantal militaire stromannen maakte de dienst uit en beging blunder na blunder. Een militaire leider predikte het verbod op klassieke muziek, een ander meende dat de import van aardappelen moest worden stopgezet omdat dit on-Surinaams voedsel was en weer een ander bepleitte het legaliseren van de zwarte kunst.

Van Bouterse zelf werd niet veel vernomen. Zeker is, dat hij in deze periode zich tijdelijk van zijn vrouw ontdeed (die toen met hun twee kinderen voor drieduizend gulden op landskosten logeerde in Hotel Las Palmas op Curaçao en daarbovenop nog de loze funktie bekleedde van sekretaresse op het Surinaamse consulaat in Willemstad.)

In deze periode had Bouterse de intensiefste van al zijn na-staatsgreepse affaires en wel met een linkse activiste. Die moet hem heel wat over Marx en Lenin in het oor hebben gefluisterd, want toen hij eenmaal van het liefdesbed opstond, was hij een heel ander mens. De man, die enkele maanden geleden nog had verklaard "rechts noch links" te zijn en vroeger nooit enige belangstelling voor politieke ideologie had getoond, was plotseling getransformeerd in een socialist.

Maar niet alleen deze liefdesverhouding, ook andere redenen waren de oorzaak van Bouterse's zwenking naar het linkse kamp. Sedert kort na de staatsgreep hadden de fervente aanhangers van de traditionele politieke partijen zich van Bouterse afgewend. Deze groep werd aangevuld met de grote schare van burgers, die ook snel genoeg kregen van de enorme willekeur, het machtsmisbruik en het wanbeheer van de militairen. Er stond in die tijd, zo is becijferd, hooguit één procent van de Surinaamse bevolking achter het leger, niet meer dan 3500 man.

De talrijke gesprekken met de enige politieke groep die hem aanhing, de linksradicale, op Cuba en Moskou gerichte Revolutionaire Volkspartij (RVP), hadden Bouterse tevens de overtuiging ingegeven, dat hij als een soort Surinaamse Fidel Castro óók kon overleven. En de natie in bedwang houden. Toen Bouterse na enige tijd weer van zich liet horen, stond hem daarom maar één doel voor ogen; het vestigen van een linksdictatoriaal bewind á la Cuba. En omdat hij via zijn linkse burger-aanhang ook bevriend was geraakt met Maurice Bishop van Grenada en met de Sandinistas van Nicaragua, was Bouterse beland in het kamp waar hij vandaag staat. dat van de extreem-linkse wereld.

REVOLUTIONAIR

Eind 1981 achtte Bouterse de tijd gekomen om via overreding en op toch wel vreedzame wijze het Revolutionair Volksfront op te richten. Die zou uiteindelijk de enige politieke partij moeten zijn en het land op socialistische basis besturen. De oprichting van het Revolutionair Volksfront geschiedde met hulp van de intussen door Bouterse vrijgelaten Sital, Mijnals en Joeman, plus de overige ingesloten burgers. Opgezweept door het kleine, maar hardschreeuwende groepje linkse fanatici liet Bouterse zich ertoe verleiden er een hele show van te maken. Linkse exponenten uit El Salvador, Nicaragua, Cuba en Grenada werden uitgenodigd.

En de politiek onrijpe Bouterse ging zelfs zo ver om oppositionele groepen uit andere Caribische landen, waaronder Curaçao, te doen overkomen, waarmee hij zich de woede op de hals haalde van democratisch gekozen, zittende regeringen in de regio. Er werd bij de oprichting van het Revolutionair Front fel uitgehaald naar kapitalisme en neo-kolonialisme en de Verenigde Staten en Nederland – traditioneel de hechtste vrienden en partners van Suriname – kregen flinke vegen uit de pan.

Het Surinaamse volk kwam niet opdagen voor deze manifestatie. Ondanks een intensieve campagne en het inzetten van gratis vervoer verschenen niet meer dan duizend man. Maar er had veel meer moeten gebeuren. Want het was nu overduidelijk, dat Bouterse een alliantie was aangegaan met extreemlinks, het volk wilde dwingen ook die weg op te gaan en de maatschappij wilde ombouwen volgens zijn persoonlijke, politieke opvattingen. De burgerij verzuimde echter massaal en nadrukkelijk te protesteren tegen deze poging tot ingrijpende wijzigingen van de bestaande politieke, sociale en economische structuren en op de inbreuk op de democratische gevoelens, die zo sterk verankerd liggen in het wezen van de Surinamer. Protest was toen nog mogelijk geweest. Het terugdringen van Bouterse had toen nog tot de mogelijkheden behoord. Maar men mompelde alleen binnenskamers. Het zou toch wel weer goed komen, meende men.

De enige, die luid protesteerde was vakbondsleider Cyril Daal. Hij had de Moederbond binnengeloodst in het Revolutionair Front, onder voorwaarde dat het Front direct zou beginnen te werken aan herstel van de democratische verhoudingen. Toen dat niet gebeurde, trok Daal reeds na twee weken de Moederbond uit het front terug. Meer dan ooit tevoren, was Daal nu de openlijke vijand van leger en militaire machthebbers. Weinig anderen durfden echter hun stem te laten horen. Zelfs kerkelijke leiders vonden toen nog, dat "Bouterse een kans moest worden gegeven".

KRUISTOCHT

Intussen was president Chin A Sen zijn kruistocht begonnen om de democratische orde te herstellen. Vandaar dat hij niet eens was uitgenodigd de oprichting van het Revolutionair Front bij te wonen. Lang tevoren had het staatshoofd een deskundige commissie benoemd om een concept te maken van een nieuwe grondwet. Die moest zijn aangepast aan de gewijzigde omstandigheden en versterkt met de ervaringen van de jaren direct na de onafhankelijkheid. De pogingen van Chin A Sen werden hoopvol gadegeslagen door het volk. Maar ook in dit geval bleef actie achterwege en verzuimde de natie gigantische steun te verlenen. Toen Chin A Sen zijn concept voor de nieuwe grondwet klaarhad in februari 1982, en daarin stond dat de militairen de staatsmacht moesten teruggeven en dus weer naar de kazerne moesten was het ook met hem gedaan. Bouterse zette niet alleen Chin A Sen, maar vrijwel diens hele regering af.

En weer zweeg het volk. En verzuimde in te zien, dat de plannen voor her-democratisering abrupt, compleet en voorgoed waren geliquideerd. Nauwelijks een maand na de luidruchtige oprichting van het Revolutionair Front functioneerde het al niet meer. Bouterse's vreedzame pogingen de politieke macht langs de weg van dialoog en overleg te veroveren, waren grandioos mislukt.

Daarom smeedde de legerleiding andere plannen voor het verwerven van meer macht en invloed. Plannen, die aansloten bij de visie van de linksgerichte Revolutionaire Volkspartij om de pers onder directe controle van de legerleiding te brengen.

In februari 1980 was al perscensuur ingesteld, die later werd afgewenteld op de persoonlijke verantwoordelijkheid van hoofdredacteuren en uitgevers. Die mochten niets (laten) publiceren wat tegen de "staatsveiligheid" was. De beoordeling hiervan lag enkel en alleen bij de militairen. Eenvoudige berichten over soms onbetekenende onderwerpen werden vaak als "destabiliserend" aangemerkt. In de eerste twee jaar van de revolutie zijn daarom vele gevallen bekend van journalisten, die "voor verhoor werden opgebracht", een in Suriname angstaanjagende uitdrukking, die gelijkstond aan tenminste insluiting zonder opgaaf van redenen.

Toen het de militairen maar niet lukte de door hen gepropageerde zelf-censuur te doen toepassen, namen ze het Surinaams Nieuws Agentschap (SNA) over, het enige dat in Suriname via ANP-Den Haag

(Vervolg op pagina 6, kol. 1)

Jules Elbers gaat weer bij ABC Quick spelen

'Ik ben nog jong, sterk en vitaal'

AMERSFOORT — In wezen maakt Jules Elbers (34 jaar) een uitzondering. Het liefst houdt de op-en-top honkballer uit Amersfoort geheel vrij-af in de eerste maanden van het winterreces. „Dat lijkt me gezond ook". Voor een ontmoeting met de krant wil de Amersfoorter zijn principe voor een avondje wel aan de kant schuiven. De afgelopen twee seizoenen ontbrak de naam Jules Elbers in de ledenadministratie van de Amersfoortse honkbalclub Quick. En dat terwijl Jules Elbers al vanaf 1966, kort na de oprichting, lid van de honkbalvereniging uit Amersfoort was geweest. „Nu ben ik dan weer terug bij Quick. Niet met de bedoeling, dat ik dé man ben die Quick wel even zal helpen in de hoofdklasse te blijven, dat zeker niet. Quick zat voor het komende seizoen een beetje omhoog, nu wat let me dan." In deze kolommen gaat de met veel enthousiasme pratende Jules Elbers, zijn woorden constant versierend met allerlei handgebaren, in op zijn vertrek en terugkeer bij ABC Quick, Amersfoort: een honkbalstad en de ontwikkeling van de honkbalsport in Nederland.

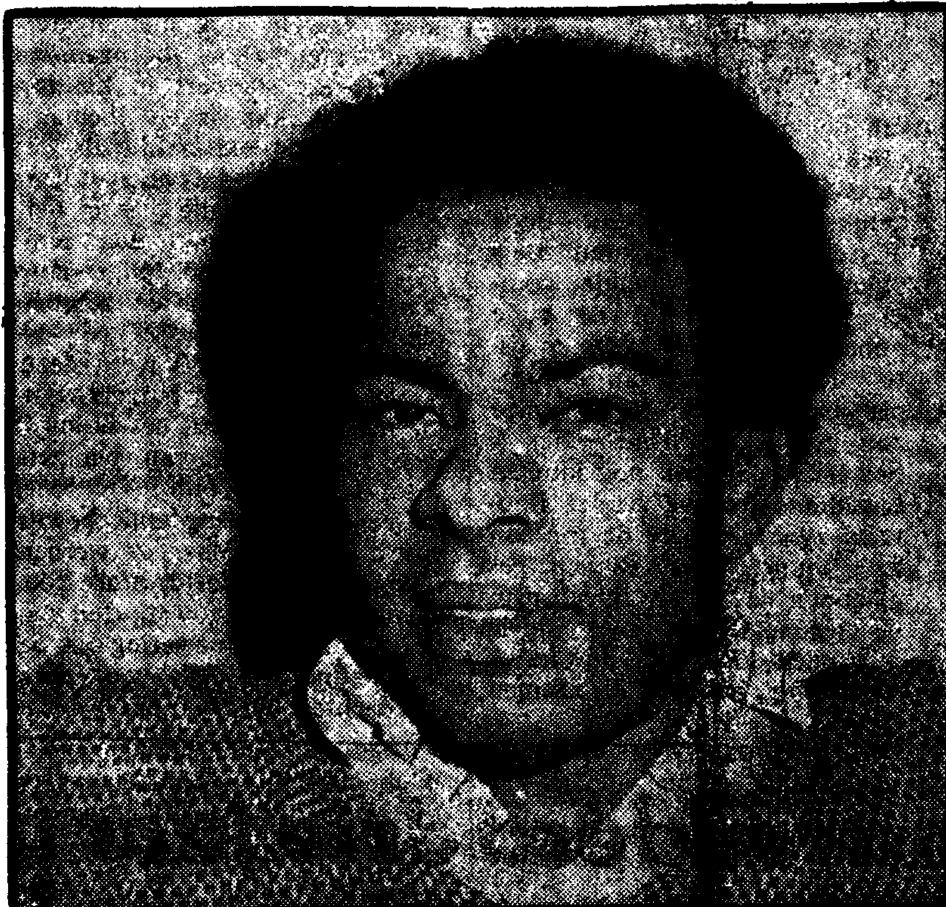
De twee Quick-loze jaren bracht Jules Elbers als trainer-speler door bij de Utrechtse tweede klasser BSCU. „Die club (na een korte overdenking) heeft wel aan mijn verwachtingen voldaan. In het eerste jaar heb ik voornamelijk gecoacht, het afgelopen seizoen heb ik vaker gehonkbald, in toernooien en oefenwedstrijden. Honkballen verleer je niet. Ik had ook nog het gevoel dat ik bij Quick mee zou kunnen. Niet dat ik meende dat ik beter zou zijn dan de anderen, beslist niet. Ik ben ook niet naar Quick teruggegaan omdat ze volgend seizoen weer in de hoofdklasse speelt, maar omdat Quick het op prijs stelde. Ik vond dat er teveel tijd in ging zitten om een paar maal per week op en neer naar Utrecht te reizen. Bovendien waren alle wedstrijden met BSCU uitwedstrijden voor me dat brak me op een gegeven moment vreselijk op".

VEEL VERANDERD

"Er is veel veranderd bij Quick de afgelopen twee jaar", stelt Jules Elbers aan de voorzover van een hernieuwde kennismaking vast. „Er is een nieuw bestuur en er zijn een paar nieuwe jongens gekomen. Ja, ik ken de jongens wel, want ik ben veel wezen kijken het afgelopen seizoen, maar ik heb [illegible]

het eerste jaar dat ik bij Quick weg was, konden de hoge verwachtingen niet waar gemaakt worden. De jongens konden wel honkballen, maar er zat totaal geen lijn in het spel. De Amerikaanse werper (Jerry Hoffman) liet de jongens door allerlei blessures in de steek. Eigenlijk was hij een investering van niets. Het verwonderde me ook niet dat Quick dat jaar degradeerde uit de hoofdklasse. Vorig seizoen gingen er een paar steunpilaren bij Quick weg, zoals Carlito Van Heijningen. Toevalligerwijs is het goed gegaan. Voor hetzelfde geld was de promotie naar de hoofdklasse niet gehaald. Het kampioenschap van de eerste klasse is louter en alleen te danken aan de jeugd van Quick, die door het weggaan van enkele steunpilaren een kans kreeg. Van der Veer, Den Braber en Van der Worm hebben zich vorig jaar waargemaakt op dat niveau. Door de komst van de jeugd is de mentaliteit bij Quick ook veranderd".

Een vijftal honkbalseizoenen geleden raakte Jules Elbers, na een periode van opeenvolgende successen, in de versukkeling. Blessures wisselden elkaar af: enkel- en schouderkwetsuren. Het pijnlijke gevolg was dat de door blessures geteisterde Amersfoorter [illegible]

JULES ELBERS

zag Jules Elbers er het nut niet zo meer van in om zich nog langer volop in te spannen voor een mogelijke terugkeer in de hoofdmacht van Quick. De Amersfoorter kon het bijzonder moeilijk verwerken dat hij niet meer kon honkballen, terwijl hij er juist zoveel tijd in stak. Drie jaar terug was voor hem de maat meer dan vol.

„Hij knapte af op Quick. „Ik kreeg", aldus Jules Elbers nu, [illegible] heb ik verstek laten gaan in dat laatste jaar, maar er kwam helemaal niets meer van spelen. Ik werd tot hulp-coach gebombardeerd. Opeens kwam dat telefoontje uit Utrecht. Of ik geen zin had om bij BSCU te komen coachen en spelen. Dat wilde ik wel, ik had me bij Quick met de coaching van de jeugd bezig gehouden. En ik kon op mijn gemak in de tweede klasse blijven honkballen".

RECREATIEVE KANT

„Ik heb twee kanten van het honkballen meegemaakt: het spelen op het hoogste niveau in de hoofdklasse en het honkballen bij een vereniging in de tweede klasse. Hoe hoger het niveau, hoe sneller er gehonkbald wordt en hoe beter de pitchers en de slagmensen zijn. In de tweede klasse heb je ook veel minder coaches die de honkbaltechniek kunnen overbrengen op een groep spelers, om de doodeenvoudige reden dat ze zelf niet of nauwelijks gehonkbald hebben. Als een trainer niet eens een eenvoudige stootslag kan voordoen, dan heb je als speler toch niet veel vertrouwen in hem. Hoe lager het niveau, hoe meer er een recreatieve kant aan de honkbalsport zit. Ik heb Quick naar boven zien groeien. Een heel proces. Het echte winnen zegt clubs in de tweede klasse niet veel, op een paar uitzonderingen na. Dat is bij Quick ook het geval geweest hoor. In de hoofdklasse wil je door te winnen je vereniging een goede naamsbezorging, zodat er meer publiek komt kijken. Feit is wel, dat je het lol maken in de hoofdklasse niet meer kunt permitteren. Voor lol komt het publiek immers niet naar je kijken. [illegible] honkbal kleven haken en ogen. Jules Elbers, met een dikke vijftien jaar honkbalervaring, is er van doordrongen. Analyseert hij dan ook: „Het ligt er helemaal aan hoe het beleid van een vereniging die hoofdklasse speelt is. Het komt namelijk voor dat op dat niveau de vereniging in twee stukken verdeeld wordt. Het eerste team wordt op een voetstuk geplaatst, terwijl de rest, de lagere teams, de jeugd en de softbalafdeling, erbij hangt. Als dat het geval is, gaat een vereniging op den duur onherroepelijk kapot. Bij Quick was dat ook bijna het geval geweest. Quick heeft echter vorig jaar, door de eigen jeugd een kans te geven, in plaats van sterke buitenstaanders aan te trekken, de goede weg ingeslagen. In zo'n beleid voel ik me prima thuis. Daarom ben ik ook teruggegaan naar Quick".

„Het enige waar een honkbalclub niet om heen kan", oordeelt de Quick'er, „wil het althans wat voor het publiek doen, is een echte publiekstrekker aantrekken. Dat is een soort plicht die je als hoofdklassevereniging hebt ten opzichte van je publiek. Het publiek komt behalve op het honkballen op spektakel af. Om spektakel staat Quick in het gehele land bekend. Overal waar Quick verschijnt, is er sensatie, ik weet niet of dat door al die Antillianen komt. Het is nú eenmaal zo dat Quick nooit verloren heeft voordat de allerlaatste inning is afgewerkt. Een vedette heeft de club nodig. Heb je die niet, dan moet je zorgen dat je er één bij krijgt".

„Ik heb zo mijn eigen honkbalvisie", merkt Jules Elbers dan op. De opmerking heeft de klank van een soort verontschuldiging, toch heeft de Amersfoorter het zo niet bedoeld. Honkballiefhebbers die Jules Elbers al wat langer kennen, weten wel beter. De Amersfoorter is bezeten van z'n sport, 34 jaar is hij nu. „Maar", verzekert hij zijn toehoorder, „ik ben nog jong, sterk en vitaal". ABC Quick zal het volgend seizoen ondervinden.

Dan komt de toekomst van de honkbalsport in Nederland ter tafel. Semi-professionalisme zal zeker niveau verhogend werken. Italie is daar een voorbeeld van. Naast het beroep een halve dag kunnen besteden aan sport. „Voorlopig", oordeelt Jules Elbers, „zie ik het nog niet gebeuren in ons land". Wel zegt hij, op het item voortbordurend: „De hoofdklasse zou moeten bestaan uit een achttal goede ploegen met de beste spelers van Nederland. Dat zou de honkbalsport, althans het niveau ervan, ten goede komen, zondermeer. Dat zie je toch ook aan het basketbal en aan het ijshockey. Ook door meer wedstrijden te spelen kweek je betere honkballers. De ploegen zullen daardoor groter zijn, waardoor er meer concurrentie is. Veel Nederlandse clubs spelen met een Amerikaanse werper. Die Amerikanen kunnen in ons land overal terecht. Ze drukken, mijns inziens, een te grote stempel op het honkbalgebeuren. Die jongens gooien zeker vijftien maal drie slag in een wedstrijd. Blijven over twaalf nullen, waarvan het veld er door goed aangooien en vangen vijf á zeven kan maken. Als die situatie met die Amerikaanse werpers blijft doorgaan, wordt de klasse, ook dat van het slaggedeelte, steeds minder in Nederland. Dat zie je bijvoorbeeld in grote toernooien als de Haarlemse honkbalweek of het Europees kampioenschap. In Nederland zie je zelden twee goede pitchers tegenover elkaar staan. Rockie Angela had toen hij nog bij Quick speelde zelden een gelijkwaardige tegenstander tegenover zich. Rockie knalde ze er wel uit. Elke drie slag was voor ons één nul minder als veldspelers. Nederland heeft [illegible] pitcher op de heuvel. Dat zal misschien de eerste jaren verkapt over komen, maar het komt het niveau in de toekomst zeker ten goede. Maar, hoe gaat het in de praktijk. Er wordt van een hoofdklasser geëist dat er veel gewonnen wordt, dus moeten er goede werpers op de heuvel staan, dus komen er Amerikanen. Het is niet anders. Toch is dat volgens mij een verkeerde gedachtengang".

Aan pitchen heeft Jules Elbers zich overigens nooit gewaagd. Dat vond en vindt hij een te specifieke bezigheid. Op de positie van de pitcher na heeft hij wel alle andere line-up posities doorlopen. „Zolang ik mijn naam maar bij de opstelling hoorde, vond ik het al lang best. Ik kwam om te honkballen. Of dat nu als verre velder of als catcher was, dat maakte mij niet uit. Ik heb me op alle plaatsen altijd voor honderd procent gegeven. Meer heb ik niet. Ik zal nooit zeggen: ik heb me vandaag voor honderdvijftig procent gegeven. Honderd procent. Niet meer en niet minder, dat is mijn aard nu eenmaal".

Bijna honderdduizend toeschouwers trok de Haarlemse honkbalweek dit jaar naar het prachtige Pim Mulier-stadion. De Haarlemse honkbalweek, de twaalfde editie was een schitterend evenement, met een record aantal bezoekers. Ook Jules Elbers bevond zich een week lang op de steeds weer volle tribune. Hij had, met zijn gezin, zijn tenten opgeslagen in IJmuiden. Dagelijks maakte hij de tocht naar Haarlem om te genieten van de honkbalsport in optima vorm. Hij was niet de enige Amersfoorter in Haarlem. „Ik wil niet veel zeggen, maar twintig procent van de toeschouwers in Haarlem kwam uit Amersfoort. Ik ben enorm veel bekenden tegen gekomen. Amersfoort is een honkbalstad. Het is jammer dat de gemeente zo afzijdig is. Op haar doofe akkertje besteedt de gemeente aandacht aan de accommodatie van Quick. De trainingsmogelijkheden zijn nog altijd zeer beperkt in Amersfoort. We kunnen geen slagtraining in een hal houden. Het honkballen is toch een prima promotie voor de stad Amersfoort. In 1984 wordt het wereldkampioenschap honkbal in Nederland gehouden. Daar zijn vijf stadions voor nodig, waarvan er drie al bekend zijn: Haarlem, Bussum en Rot[illegible]dam. Utrecht of Amersf[illegible] maakt ook een kans. Dat is [illegible] een pracht gelegenheid vo[illegible] gemeente om aan een bete[illegible] commodatie voor Quick te[illegible] ken, met als reele mogelijk[illegible] dat het wereldkampioens[illegible] naar Amersfoort toe komt. [illegible] zou toch prachtig zijn. [illegible] kans mag je toch niet late[illegible] pen".

Als het notitieblok al is d[illegible] geklapt, vestigt Jules El[illegible] nog even de aandacht op [illegible] „In de jaren dat ik nu hon[illegible] is mijn hele familie regel[illegible] komen kijken. Behalve [illegible] moeder, die heeft mij nog n[illegible] in een honkbalpak gezien[illegible] weet dat ik honkbal, dat [illegible] maar ze is nog nooit komen [illegible] ken. Dat heeft me altijd [illegible] baasd. Maar ja, je kan haa[illegible] tuurlijk niet verplichten o[illegible] komen kijken".

Komend seizoen krijgt J[illegible] Elbers' moeder opnieuw [illegible] kans.....

(Uit: Amersfoortse Courant.

Bridge

Verzorgd door [illegible]

BOB EWEN SCHREEF het beroemde boek "Leads" en ondanks het feit, dat men het boek bestudeert en herbestudeert, uitkomen blijft een zeer moeilijk onderdeel van bridge. Zo zat West tegen een Amerikaans gastteam direkt al in de moeilijkheden en bluf-te ik, als Oost, direkt nadat de Amerikaanse het schijnbaar probleemloos had neergelegd, dat het bij elke uitkomst onverliesbaar is........ of echter het ideale spel gevonden zou worden, blijft een open vraag.

Sch. 3
Ha. A 10
Ru. J 10 5 3 2
Kl. K Q 8 5 4

Sch. K 9
Ha. K 7 5 4
Ru. A 9 8
Kl. J 9 7 2

Sch. J 10 6 4
Ha. J 9 6 2
Ru. Q 4
Kl. 10 6 3

Sch. A Q 8 7 5 2
Ha. Q 8 3
Ru. K 7 6
Kl. A

Het contract eindigde in het dubieuze 4 Schoppenbod, nadat Noord verwoede pogingen had gedaan zijn 5 - 5 in de lage kleuren te vertellen. West kwam uit met een kleine Harten en Zuid maakte zonder moeite haar contract. (Hartenvrouw, harten aas, klaveren aas, ingetroefde harten in Noord en op de klaveren Heer en vrouw verdwenen twee verliezende ruiten). Nu echter mijn bluf! Zowel ruiten- als schoppen-uitkomst geven natuurlijk ook direct al een slag weg, dus het beste zou zijn een klaverenlead (Onder een boer uitkomen geeft, volgens de expert ook meestal een slag weg!)

Zuid neemt met Aas, speelt Schoppen aas en een kleine schoppen na. West zit nu weer voor het blok (Deblokkeren heeft ook al geen zin, zoals we straks zullen zien). West vervolgt klaveren......... en deze wordt in de hand getroefd, schoppen vrouw wordt nu nagespeeld en Oost wordt aan slag gebracht. Omdat er aan tafel nog steeds een entree ligt, kunnen drie verliezers uit de hand verdwijnen. Gesteld dat West een superspeler is, en met schoppen Heer deblokkeert. Dan volgt schoppen vrouw en een kleine schoppen waardoor Oost aan slag komt. Zijn klaverterugkomst wordt dan ook getroefd in de hand, zijn Ruiten maakt of Noord, of Zuids Ruiten vrij en met Harten terugkomst krijgt Noord twee entrees in die kleur en kan vanuit Noord door een ingetroefde klaveren toch aan de hand gekomen worden om Oost zijn laatste troef te gunnen. Al met al een leerzaam spelletje, jammer dat het in de praktijk eenvoudiger was om te maken.

Hardlopen

Door Bill Hought

IN EEN VORIG ARTIKEL werd ingegaan op het hart en op de positieve werking van hardlopen op de werking van het hart. Er valt nog meer te vertellen over deze merkwaardige holle spier, die [illegible] dag ongeveer 100.000 ke[illegible] samentrekt en daarbij ongeveer 10.000 liter bloed door ons lichaam inpompt!

Een eenvoudig recept om vrijwel zeker tot hart- en vaatziekten te raken bevat de volgende ingredienten of een paar ervan:
– zwaarlijvigheid
– roken
– te veel/verkeerd eten
– niet hardlopen en geen andere vervangende lichaamsbeweging.

Hardlopen is de natuurlijkste beweging. Het is een gezonde, natuurlijke en onontbeerlijke beweging. Ook andere sporten kunnen een prima dosis beweging geven. Zwemmen en fietsen bijvoorbeeld zijn uitstekend geschikt om hart en longen en de rest van ons lichaam flink in actie te brengen. Waar ik in dit verband en andere artikelen spreek van hardlopen kan ook een andere — mits intensieve sport worden ingevuld.

Hoe beter het lichaam — en daarmee het hart — getraind is, des te sterker zal de hartwerking worden. De hoeveelheid door het lichaam geperst bloed per hartslag vermeerdert, waardoor het aantal hartslagen beduidend kan teruglopen.

Bij een zelfde lichaamsprestatie hoeft het hart zich daardoor minder in te spannen. Zo zal het hart van een ongetraind iemand gemiddeld 70 keer per minuut kloppen, terwijl een sportman dezelfde hoeveelheid bloed het lichaam door kan pompen bij 50 — 60 slagen per minuut.

Een rekensommetje leert ons dat dit op jaarbasis meer dan 10 miljoen slagen zal schelen.

Het is niet alleen interessant maar ook best nuttig om af en toe de hartslag eens op te nemen. Meestal doen we dat bij de pols omdat polsslag en hartslag hetzelfde aangeven. De polsslag geeft aan hoe vaak de verschillende delen van de hartspier samentrekken.

Bij een ongetraind iemand in rust bedraagt de polsslag gemiddeld — onafhankelijk van z'n leeftijd — tussen de 60 en 80. Het blijkt dat deze "rust-pols" nauwelijks verschilt naar mate iemand jonger of ouder is. De hoogste polsslag, dat wil zeggen de frequentie die gemeten wordt onder zeer zware inspanning, toont een duidelijk afnemende tendens. Bedraagt het aantal polsslagen bij een 25-jarige gemiddeld maximaal 200 (per minuut), het hart van een 70-jarige zal niet gauw boven de 140 uitkomen.

Waarom al deze getallen? Ergens tussen deze 2 uitersten, de rustpols en de maximale pols zit een polsslag waarvan gezegd wordt dat deze de frequentie aangeeft, die men gedurende de eerste trainingsperiode beter niet te vaak kan overschrijden.

Hier volgt een tabel:

20 - 30 jaar	maximaal	140
30 - 40 jaar	"	135
40 - 50 jaar	"	130
50 - 60 jaar	"	125
boven 60 jaar	"	115

PEON

Entrega nr 83

Pa: Omalio Merien

'AWOR KU NOS a kaba di analisá dos diferente SITWASHON di un ATAKE DI LANSA, é base dje sistema a sali kompletamente na kla. Esaki ta: un DAMA dilanti di un ALFIL, posishoná den seya é diagonal a1-h8 of esun di b1-h7.. Si bo korda e base bon lo bo por praktiká e "atake di lansa" ku hopi efektividat. Ta un sistema ku ajedresistanan ta husa ku regularidat, pwes paga bon tinu riba dje!!!

Den e dos SITWASHON tratá tin algu mas ku ta resulta. Si bo wak bon anto lo bo a ripará ku den kada un dje sitwashon ta un distinto ALFIL ta sostené e DAMA. Korda ku BLANKU tin d o s ALFIL, esun ta move den e hokinan b l a n k u mientras e otro ta move solamente den e hokinan p r e t u. Den e lèsnan anterior nos a trata é punto aki kaba [illegible] nos a yama esun ku ta move den e hòkinan b l a n k u "ALFIL BLANKU" di Blanku, anto é otro ku ta move den é hòkinan p r e t u "ALFIL PRETU" di Blanku.

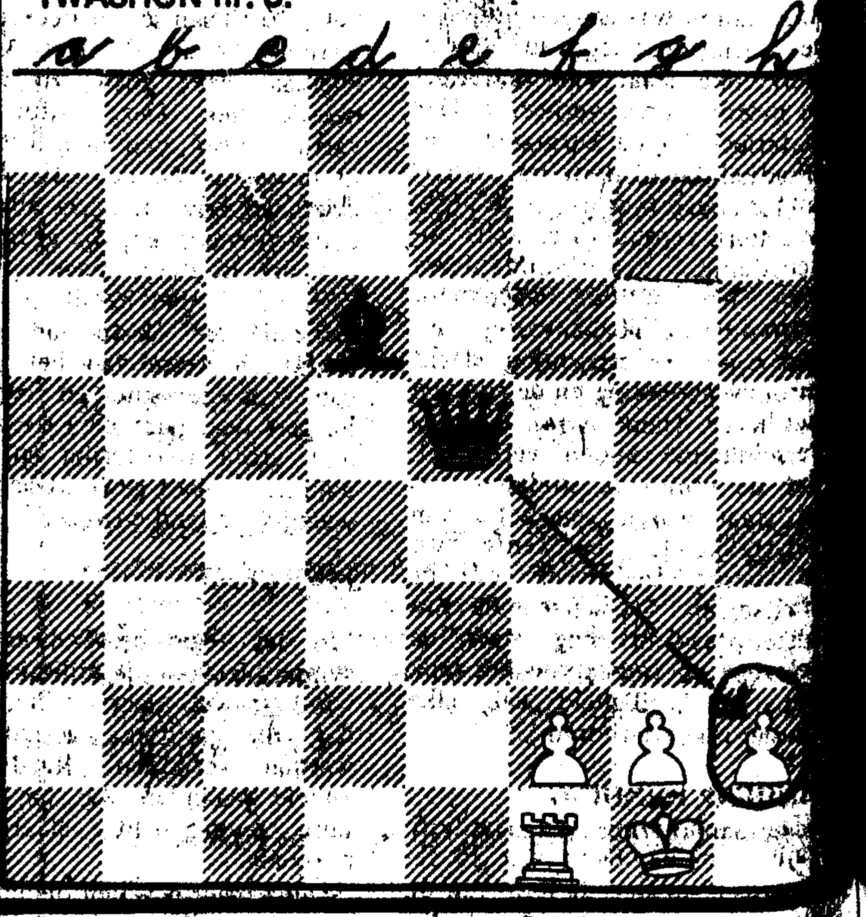
Wel den un "ATAKE DI LANSA" den e diagonal a1-h8, di kwal su hokinan ta p r e t u, e ALFIL ku ta sostené e DAMA ta e "ALFIL PRETU" di BLANKU. Ora ku e "ATAKE DI LANSA" ta den e [illegible] hòkinan ta b l a n k u, ta e [illegible] DAMA. Asina bo ta mira ku den Ajedres tambe "ka[illegible] da pan tin su keshi"!!

Ban wak kiko SITWASHON nr3 ta kome i bebe.

Na prome lugá aki ta PRETU ta harma e atake, lok[illegible] ta nifika ku e rol a kambia. Den SITWASHON nr. [illegible] i 2, ta BLANKU nos a mira ta ataka. Komo ta PRETU ta ataka, outomatikamente e opheto di atak[illegible] tambe ta kambia. Awor ta e PEON di h2 t'esun ku tin di kaj, pa e REY Blanku ku ta enroká korto haña hake-mate. E hake-mate aki por realisa ora k[illegible] un DAMA kome e PEON di h2, dunando e REY Blanku h a k e, kontra kwal hake e REY no ti[illegible] defensa pasobra tin un ALFIL ta s o s t e n é [illegible] DAMA!!.

E REY den e sitwashon ey ta keda m a t é! Ata ak[illegible] otro "ATAKE DI LANSA". Na unda por posishon[illegible] e DAMA i e ALFIL pa ehekutá un ATAKE D[illegible] LANSA" kontra e PEON di h2???? En bista ku t[illegible] trata di un "Atake di Lansa" un dje puntonan basik[illegible] ta ku e DAMA i e ALFIL m e s t e r ta posishon[illegible] den e d i a g o n a l ku e opheto ta den. E "o p h e t o" PEON di h2 ta para den e diagonal h2-b8 kwal ta konsisti dje hokinan: h2, g3, f4, e5, d6, c7 b8. Pa harma e "atake di lansa" tantu e DAMA kom[illegible] e ALFIL m e s t e r p o s i s h o n a den e d i a g o n a l a k i, skohiyendo un dje hokinan menshona[illegible] ku n o t a o k u p a. Si tene kwenta ku e DAMA tin di para d i l a n t i d j e A L F I L, anto bo po[illegible] kuminsa pone e ALFIL na e hoki b8 i segidament[illegible] e DAMA por skohe entre e hokinan c7, d6, e5, i f[illegible] Den un dje posishonan aki, tur kos ta kla pa kaptur[illegible] e PEON di h2, i duna e REY Blanku hake-mate. No ta bolbe hala bo atenshon ku e DAMA n o p o r b[illegible] para na e hoki g3, pasobra ey e PEONAN di f2 i h2 ta traha un "a la pariya" kunel Si e ALFIL skohe u[illegible] hoki mas s e r k a dje opheto, ta k e d a m e n o[illegible] p o s i b i l i d a t pa e DAMA skohe for di dje.

En general por bisa ku mas lew e dos piesanan aki [illegible] pará for dje o p h e t o miho ta pa nan ehekuta [illegible] plan di atake. Den e SITWASHON nr3, ta e "ALFI[illegible] PRETU" di Pretu ta sostene e DAMA! Den e diagrama aki bo por mira un dje posishonan posibel di SITWASHON nr. 3.

AMIGOE DI MUCHA

Amiguitunan konta

Koordinashon: Pòpi Muzo

EH.......EH...TRANKILIDAT a drenta tera trobe, nos por sosega di tur e laweit di e temporada di karnaval ku por sierto tabata hopi bon. Ma si nos ta "eerlijk" ku nos mes nos mester bisá, ku tur nos atenshon i tur nos zelo tabata pa karnaval i nos pa skol i nos otro kehaser i hasta nos debernan.
Awor nos mester ban konsentra nos ekstra riba nos trabou di skol pasobra ya februari ta kore duru-duru ta bai su fin i esei kier men ku ta un djis aki tin kuenta di rapòrt trobe.
I ta manera un "yùfrou" di skol a bisa su alumnonan: Kòrda bon: tumba ta bin i tumba ta bai...karnaval ta bin i karnaval ta bai...pero por lo pronto den nos bida diario skol t'ei pa keda. Mi ta desea di kurason ku tur mi amiguitunan lo bai tira nan mes ku e mes un entusiasmo riba nan trabou di skol ku nan a tira nan riba e diferente aktividatnan di karnaval. E ora ei nos por ta sigur ku e rapòrtnan lo ta ......pr...pr...prima!

E kola di warwarú

MASHA HALTU DEN SHELU, tras di nubianan, tabata biba hopi tempu pasá un muhé ku yama Warwarú. E [illegible] miedu di [illegible] kuminsá grita manera leon terabu, tur nubianan tabata tembla di miedu. Semper e tabata bisti na shinishi i su kabei tabata manera ku ta warawara a traha nèshi aden.

UN DIA WARWARU a bisidí di sali pa kana buska un hende pa e kasa kuné. El a dal un buèlta den nubianan i el a topa ku kompa Awaseru. Masora ku su wowonan skèrpi a wak Awaseru el a dal un gritu: "Hei, abo ei, mañan nos ta kasa!" Awaseru a spanta masha hopi i el a bisa: "Kasamentu ta un kos serio. Mi mester pensami un ratu." "Ki pensa kiko?" Warwarú a grita. "Mañan nos ta kasa sigur sigur. Bin buskami tras di e prome nubia shinishi na bo man drechi. Ei mi ta biba."

AWASERU A KUMINSA lama: "Ai mi pober. Ta kiko ta bai pasa ku mi? Mihó bo buska un otro gai. Mi no por kasa ku bo.". Pero Warwarú no a perde pa gana, el a bai kas i a kuminsa kose su bisti di bruit. El a kose un otro shimis shinishi ku un kola masha largu. Na fin di e kola el a pega fleko largu koló preta i lila akur. Despues el a [illegible] su kabei asina [illegible] i el a bai sinta riba e nubia shinishi pa warda kompa Awaseru. Pero Awaseru a kore [illegible] skonde te lew [illegible] den shelu, [illegible] di solo. E di: "Pa mi kasa ku Warwarú miho mi keda aki tras akondi te ora solo seka tur mi gotanan di awa."

SEGUN DIA TABATA kana, Warwarú su bos tabata [illegible] ku Awaseru a bolbe un kabes abaou, el a ranka su shimis di bruit for di su kurpa. El a zuai e kola di e bisti di tal manera ku e flekonan a lanta un bientu feroso riba mundu. Palunan tabata krak, kasnan tabata sakudí i olanan di laman tabata lanta i basha te riba tera. Despues Warwarú a lora su bisti i el a warda su paña di bruit den un baul di heru i el a sera e slòt ku shete kandal. Den e baul ei e shimis a keda wardá, pasobra nunka mas Awaseru no a pasa ni banda kaminda Warwarú tabata biba.

ASINA WARWARU a keda biba tras di su nubia shinishi, pero de bes en kuando e ta saka su bisti di bruit pa e kologa e paña na solo. E ora ei e kola ta zuai e ta lanta bientunan spantoso. E flekonan ta bari mundu, kibra palunan, ranka blachinan, hisa stòf i lanta ola. Hendenan ta spanta i grita: "Warda bo kurpa. Ta kiko ta bai pasa ku nos?".

I NI UN HENDE no sa, ku ta Warwarú su kola di bruit ta zuai i lanta tantu bientu. Nan no sabi ku ta e flekonan shinishi i lila skur ta bari mundu i forma desgrasia. [illegible] tur hende ta kontentu ora bientu bolbe kens, pero nan no sa ku ta Warwarú ta bolbe warda su bisti di bruit ku kola largu ku fleko shinishi i lila skur den e baul di heru i ku e ta sera e slòt ku shete kandal.

Nos resata

Ku un simpel webu nos por hasi hopi kos mas. Nos por hasé, herebé i kòrté den salada. Nos por hasé ru[illegible]...wowo di baka i na streik. Awa mi kier a laga boso [illegible] algun variashon ku bo por traha ku e simpel webu [illegible] wowo di baka ei. Hopi [illegible] nos sa hopi [illegible] pa streik [illegible] wowo di baka ei tambe nos por hasi [illegible] hopi [illegible].

Bo por variele ku wòrs dushi...ku wòrs salu...ku [illegible] [illegible]nchi...ku [illegible] i ku tomati. Un tiki keshi raspá tambe ta duna e totalidat un smak hopi bon.
E moda di prepar[illegible] ta hopi fasil. Bo por hasié na dos manera.
Despues ku bo manteka e [illegible] bo ta [illegible] prome e dos webunan aden e panchi i ora nan [illegible] un tiki bo ta kòrta e otro ingredientenan [illegible] laga nan tambe [illegible] un tiki asina. Anto si bo ke na ultimo momentu bo ta [illegible] un tiki keshi raspá riba e webu i tapa bo panchi di maida [illegible] e keshi ta smelt dushi asina.
[illegible] bo por laga kos ku bo [illegible] bai varia bo webu ku ne [illegible] un tiki prome anto despues [illegible] bo dos webunan riba dje.
Bon apetit!

Nos mes ta traha

[illegible] nos tin un beker dòrna pa pone kos dushi aden pa muchanan bai kas ku ne despues di un fiesta di mucha. Un kos leuk i bareta i fasil. Bo mester di un kùp di limonada, papel di krèp di diferente kolo bunita, pida karton delega pa e tapa, i pa e pèchi dje pòpchi, katuna pa bo traha e kabes, pida mea bieu pa bo fura e kabes cu ne.
Bo ta fura e beker ku papel di krèp: despues bo ta kòrta un rònchi di karton ku ta pas riba dje pa tapa. Fura esaki tambe ku papel di krèp. Traha un kabes di katuna i pasa pida mea bieu over di dje, saka un nanishi den dje i pone su boka di fèlt i su wowonan di kralchi òf si bo por afòrt bo ta kumpra wowo ègt pone ariba. Traha un pèchi di pui ku bo ta dòrna nèchi pòne ariba su kabes. Plak e kabes riba e tapa dòrna i bora ku un punta di skèr na kada banda un buraku den e kùp i den e tapa i ei den bo ta pasa pida chenille. Un banda bo ta lague keda será i e otro banda bo ta usa pa lagué habri pa bo yené ku mangel i otro kos i bolbe seré. Hopi eksito. Kòrda e patronchi bon pasobra otro bia nos ta bai traha e kabes aki na grandi pa nos traha un piñata ku ne ku bo por usa pa e mes un fiesta. Bida ta bira karu awèl ta bon pa nos mes siña kon pa move i yuda nos kurpa.

Ientje Muis bij de kaboutertjes

(door Nel Basilio)

HERINNER JE JE Ientje nog? Ientje, het muisje dat uit de stad naar de mondi gevlucht was? Omdat er in de mondi bijna nooit mensen of poezen kwamen, had ze besloten daar in het holletje van Moene Muis te blijven. Het was wel even wennen hoor. In de stad woonde ze onder een grote keuken, waar altijd broodkruimeltjes en kaaskorstjes te vinden waren. En bij Moene Muis lag alleen maar zand op de vloer. Als ze honger had, moest ze wel vijf minuten ver lopen naar een maisveldje of een worteltje uit de grond graven. Ze had er soms zere pootjes van. Maar ze durfde niets te zeggen, want dan lachten de broertjes van Moene haar uit. Moene niet. Die begreep best, dat Ientje haar mooie keuken en de lekkere kaaskorstjes miste. "Als je pootjes aan het graven gewend zijn, doen ze niet meer zeer", troostte hij. "En vanmiddag gaan we bij de kaboutertjes op bezoek. Die hebben ook heel lekkere dingen om te eten."

"HEBBEN ZE DAN ook een keuken?" vroeg Ientje. "Jazeker", zei Moene Muis trots. "Met een stoof, waarin Poetsje de lekkerste dadeltaarten van de hele wereld maakt". "Bijna net zo lekker als kaas?" vroeg Ientje. "Nog veel lekkerder", piepte Moene. Ientje kon het zich gewoon niet voorstellen en wilde maar, dat het al middag was. Maar toen ze eindelijk naar het kabouterhuisje gingen en Moene Muis de keuken binnen wilde gaan, fluisterde Ientje: "Stop Moene, stop". "Wat is er?" schrok Moene. Ientje gaf geen antwoord, maar snuffelde ijverig langs de muren van het kabouterhuisje. Ze was zeker iets kwijt, dacht Moene en zocht links en rechts mee. "Wat zoek je eigenlijk?" vroeg hij, want hij zag niets bijzonders. "Een gat", piepte Ientje. Een gat? Moene snapte er niets van. "Ja natuurlijk", zei Ientje. "Het is toch veel te gevaarlijk om zo maar een keuken in te stappen! De mensen kunnen je zien. En de poes is boven op je gesprongen, voordat je hem zelfs maar gezien hebt. Als je een gat hebt, kun je je daarin verstoppen. Ha, in mijn keuken had ik een prachtig gat in een hoek. En eronder was een groot hol dat ik als nestje gebruikte".

MOENE MUIS SCHUDDE zijn kopje. "Hier wonen toch geen mensen, sufferd, alleen Pinkie en zijn ouders. En poezen zijn er helemaal niet. Kom mee, we gaan gewoon naar binnen". Angstig sloop Ientje achter Moene aan. Pinkie had ze al gezien, maar wie weet, hoe zijn ouders waren. Gelukkig, daar was de keukentafel. Moene moest zelf maar weten, wat hij deed. En met een vaartje dook ze onder de tafel. Ai ai ai! de tafel was veel te klein voor het muisje. Het was ook maar een kaboutertafel. Bram boemboem! Ientje liep hem pardoes ondersteboven en kreeg de dadeltaart die erop stond, precies op haar neusje. Poetsje gilde, kabou[illegible] [illegible] hebben, als die dadeltaart niet zo lekker geroken had. Hup! Nam ze hem in haar [illegible] en zette het op een lopen. Waar was de hoek van de keuken? Ze moest een gaatje vinden om te vluchten voor die gillende mensen! Maar opeens botste ze tegen Moene Muis op.

"Hé, hoor je me niet?" riep die kwaad. "Waar ga je naar toe ? Kijk toch eens, wat je gedaan hebt!"
"OH", ZEI IENTJE en bleef staan. Ze was de hele Moene Muis vergeten. "Ik heb je toch gezegd, dat de kaboutertjes niets doen", zei Moene. Poetsje heeft nog wel dadeltaart voor je gebakken. En nu steel je hem zo maar van de tafel af". "Oh!" zei Ientje weer. "Oh, dat wist ik niet". Verlegen zette ze de taart op de omgevallen tafel en keek een beetje angstig naar de kaboutertjes. Toen zag ze pas, dat die net zo klein en net zo vriendelijk als Pinkie waren. "Het is niet erg, hoor", zei Poetsje. "Ik kan me best voorstellen dat je bang voor mensen bent. Maar wij doen je heus niets. Hier, ga maar op deze stoel zitten, dan krijg je een stuk taart".
IENTJE WAS ER helemaal zenuwachtig van geworden. En daarom deed ze precies, wat ze vroeger in de mensenkeuken had gedaan: Ze ging onder in plaats van op de stoel zitten. En net als de tafel eerst, vloog nu de stoel de lucht in. Ientje had wel in de grond willen kruipen van schaamte. "Ik eh... ik geloof dat ik maar beter weer weg kan gaan", piepte ze benauwd. Maar de kaboutertjes, die tot nu toe ernstig hadden kunnen blijven, schaterden het opeens uit. Alle drie! Ze rolden haast om van het lachen, net als de ta[illegible] [illegible] moesten ze toen weer opnieuw om schateren, samen met Moene en Ientje. Maar eindelijk zat Ientje toch op een kabouterstoeltje en smulde van haar dadeltaart. En dat ze daarna nog heel vaak bij de kaboutertjes op besoek is geweest, dát hoef ik je niet te vertellen, he?

Algun charada

1. Ora tabata net un'or ma bira e weizer chiki di e oloshi poné na luga di esun grandi i mi a pone e weizer grandi na luga di esun chiki. Kuant'or ta awor?
2. Na un mesa tin dos hende sinta. Esun ta tata di yu muhe dje otro. Kon por ta?
3. Ma bai laman ku dos hèmber. Den esun ta bai 5 liter di awa i den e otro 3 liter. No tin ningun marka riba e hèmbernan. Kon mi ta hasi awor pa mi haña presis 4 liter di awa den e hèmber di mas grandi?
4. Tin 10 hende para bou di un paraplu i tòg ningun no ta mua. Kon por ta?
5. Un mucha chikitu ta bisa su amigu: Bo sa mi tawela ta 8 aña mas bieu ku mi tata. Bo ta kere e kos aki? Kon por ta?
6. Kuantu snechi bo mama por kòrta for di un pan hinte?
7. Imaginabu ku bo ta stür un konvoy aki na Punda. Na Wilhelminaplein ta drenta tres hende. Na Pietermai tres ta baha. Na Saliña ta subi dos. Ora bo yega Punda bèk mi no ke sa kuantu hende tin den bo konvoy pero....kuantu aña e chofer tin?
8. Den un palu di manga tin 8 prikichi sintá. Mi ruman ta tira unu...kuantu a sobra den e palu?
9. Kiko tin un wowo pero tòg e no tin un kabes?
10. Kiko ta final di tur kos?

1. Ta keda e mesun das: Un'or.
2. Nan tabata un pareha. Su mama i su tata.
3. Mi ta yena e hember di 3 liter i basha den esun di 5 liter. Kaba mi ta bolbe yena e hember di 3 liter i awor mi ta basha asina tantu afó ku e hember di 5 liter ta yen. Awor mi ta basha tur e awa di e hember grandi di sinku liter afó, anto mi ta basha esun liter ku a sobra den mi hember grandi bashi. Por último mi ta bolbe yena mi hember chiki ku tres liter i basha esaki den e hember grandi, hasta ku e 3 liter ku tabatin aden i mi tin presis 4 liter.
4. Awa a stop di kai.
5. No tabata su tawela tata di su tata, pero su tawela tata di su mama.
6. Un snechi pasobra asina bo korta un snechi for di un pan hinte, e pan no ta hinte mas.
7. Korda bon ta bo ta chofer di e konvoi awel ta bo sa kuantu aña bo tin.
8. Tur e otro prikichinan ta bula bai naturalmente.
9. Un angua.
10. E lèter "s".

Kinderpuzzel

WINNARES van de vorige keer is:

KAROLIEN VERSTEEG
Onverwacht 58,
Curaçao.

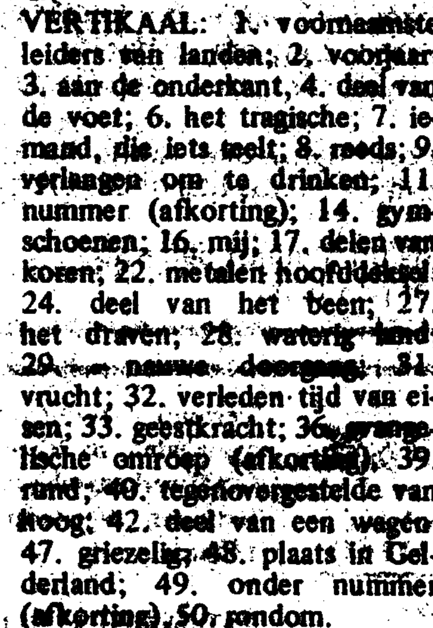
Zij kan haar prijs ophalen bij de Redaktie van Amigoe, Scherpenheuvel z/n (tijdens kantooruren tot 3 uur 's middags).

Oplossing: 1 en 10.

Onder degenen die alle antwoorden goed hebben, verloten we een waardebon van NAfls. 15,– van Augustinus Boekhandel. Succes!
De oplossing en de gelukkige winnaar(es) zullen op de kinderpagina van 11 maart 1983 worden bekend gemaakt.
Kinderen die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór 10 maart 1983 opsturen naar de Amigoe - Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - de heer H. Lijkels, P.O. Box 122, Bonaire.
Duidelijk op de enveloppe vermelden:
KINDERPUZZEL.

Puzzel van deze week:

HORIZONTAAL: 1. sluittoestel; 5. lengte; 10. delen van de voet; 12. oude lengtemaat; 13. okay; 15. nog een keer; 17. oppervlaktemaat; 18. vervoeging van eten; 19. landbouwwerktuig; 20. op de eerste plaats; 21. voorzetsel; 23. bewoner van Ierland; 25. geetste plaat; 26. lucht inzuigen en uitblazen; 29. voegwoord; 30. bosjes haar; 33. voegwoord; 34. het opnemen; 35. van iemand zelf; 37. boven; 38. stoel voor invaliden; 41. federatie (afkorting); 42. verleden tijd van zijn; 43. voorzetsel; 44. deel van een mast; 45. deciliter (afkorting); 46. uitholling in een muur; 47. riviertje in Friesland; 48. echtgenoot; 49. nodeloos; 51. akelig persoon; 52. mede.

VERTIKAAL: 1. voornaamste leiders van landen; 2. voorjaar; 3. aan de onderkant, 4. deel van de voet; 6. het tragische; 7. iemand, die iets teelt; 8. reeds; 9. verlangen om te drinken; 11. nummer (afkorting); 14. gymschoenen; 16. mij; 17. delen van koren; 22. metalen hoofddeksel; 24. deel van het been; 27. het draven; 28. waterig land; 29. nauwe doorgang; 31. vrucht; 32. verleden tijd van eisen; 33. geestkracht; 36. evangelische omroep (afkorting); 39. rund; 40. tegenovergestelde van hoog; 42. deel van een wagen; 47. griezelig; 48. plaats in Gelderland; 49. onder nummer (afkorting); 50. rondom.

Ministerssymposion in Davos:

Hulp vervolgen aan 3e Wereld ondanks de betalingsproblemen

DAVOS — Ministers uit vijfentwintig landen zijn het er over eens geworden dat de hulpverlening aan landen in de Derde Wereld die hun schulden niet kunnen betalen, moet worden voortgezet en dat het handelsprotectionisme dient te worden bestreden. Dit is het resultaat van informele gesprekken die op een symposium in Davos zijn gevoerd op initiatief van het European Management Forum, een internationale instelling voor economisch onderzoek zonder winstoogmerk.

Uit verklaringen van deelnemers aan de gesprekken bleek echter dat men het er nog lang niet over eens is hoe het grootste economische probleem van dit ogenblik, de enorme werkloosheid, moet worden aangepakt. Volgens de voorzitter van het symposium, prof Klaus Schwab, zijn er intussen wel tekenen dat de wereld er in economisch opzicht iets beter voorstaat dan verleden jaar.

Schwab wees op het economische herstel dat zich in de Verenigde Staten aftekent, op de grotere bereidheid van de regeringen om op monetair terrein samen te werken en op het meer realistische karakter van de dialoog tussen de industrielanden en de ontwikkelingslanden.

De Westduitse minister van Economische Zaken, Otto Lambsdorff, was het niet eens met ex-bondskanselier Helmut Schmidt, die van mening was dat sommige industrielanden het met de inflatiebestrijding maar wat kalmer aan moeten gaan doen omdat anders een totale economische depressie en politieke onrust dreigen. Schmidt noemde o.a. West-Duitsland, Nederland, Japan en Noorwegen.

Volgens Lambsdorff zal goedkoop geld alleen de inflatie maar aanwakkeren en niet voor een blijvende toeneming van de werkgelegenheid zorgen. Hij was het ook niet met Schmidt eens dat er het komende najaar een nog grotere economische ramp dreigt dan de afgelopen maanden.

De Amerikaanse minister van Handel, Malcolm Baldrige, zei dat er in zijn land al een economisch herstel op gang is gekomen. Hij voorspelde voor de tweede helft van het jaar een economische groei van vier procent en een verdere daling van de rente. Verscheidene andere deelnemers aan het gesprek klaagden er over dat het relatief hoge peil van de rente in de VS geld blijft wegtrekken dat elders voor investeringen nodig is.

Baldrige beloofde ook dat de Amerikaanse regering alles in het werk zal stellen om het tekort op de begroting te verkleinen. Andere deelnemers aan het gesprek hadden opgemerkt dat het geld dat de Amerikaanse regering moet lenen om haar financieringstekort te dekken beter voor het scheppen van werkgelegenheid zou kunnen worden gebruikt.

Baldrige zei dat de Verenigde Staten het ermee eens zijn dat internationale samenwerking bij de oplossing van de financiele problemen van de Derde Wereld nodig is. Andere deelnemers reageerden hierop met de verklaring dat dit een welkome verandering in de houding van Washington is. Voordat de omvang van de Mexicaanse financiele problemen zichtbaar werd, vond de regering-Reagan het beter de oplossing van de problemen maar aan de markt over te laten, aan vraag en aanbod dus.

De ministers die in Davos bijeen waren, hebben enige tijd gediscussieerd over het denkbeeld van premier Robert Muldoon van Nieuw-Zeeland over een fundamentele herziening van het internationale handels- en betalingsstelsel. Hij zei dat het huidige systeem voor het regelen van betalingsbalansproblemen verouderd is. Weinig deelnemers zagen iets in zijn voorstel om een internationale conferentie van verscheidene weken te houden voor het opstellen van een "blauwdruk" voor een nieuw stelsel.

Over de handelsgeschillen tussen Europa en de Verenigde Staten zei de vice-voorzitter van de Europese commissie, Etienne Daybwon dat daarin de afgelopen weken al verbetering is gekomen. Hij drong er bij de deelnemers aan het gekrakeel over de handel in landbouwproducten op aan af te zien van maatregelen die de toestand erger zouden kunnen maken.

Hij doelde op het Amerikaanse besluit om subsidie te geven voor de export van tarwebloem naar Egypte, kennelijk als vergeldingsmaatregelen voor de subsidiering van de Europese uitvoer van landbouwproducten die de VS al lang een doorn in het oog is. Baldrige reageerde hierop met de opmerking dat het van groot belang is markten open te houden en dat protectionistische maatregelen niet tot de oplossing van de problemen bijdragen.

Post-zegels

ONDANKS ANDERSLUIDENDE BERICHTEN zo nu en dan in de kranten mag men rustig aannemen, dat vrijwel iedere postadministratie, waar ter wereld ook, het op prijs stelt de aan haar toevertrouwde post zo snel mogelijk op de aangegeven adressen te bezorgen. Zelfs in barbaars moeilijke omstandigheden blijft de serviceverlening van menige postadministratie steil overeind. Eén van de markantste voorbeelden hiervan is het reilen en zeilen van de Franse Posterijen tijdens het beleg van Parijs in 1870/1871. Uit de lessen in de Algemene Geschiedenis herinnert u zich nog wel, dat keizer Napoleon II in geen velden of wegen was opgewassen tegen zijn Duitse opponent Otto, Graaf von Bismarck. Op 19 juli 1870 brak de reeds lang verwachte oorlog uit. Aan Franse zijde stapelde men blunder op blunder. In de kortste keren rukten de Duitse t[...] pen op naar Parijs, dat op [...] september 1870 volledig van [...] buitenwereld werd afgeslo[...]. Tijdens het ruim vier maan[...] durende beleg van de Fra[...] hoofdstad werden de posteri[...] opgescheept met ongeveer 2 [...] miljoen poststukken met [...] gewicht van circa 11.000 kg [...] een ijltempo toverde men [...] spoorwegstation "Orléans" [...] in een atelier voor het verv[...] digen van luchtballons. Re[...] op 22 september 1870 ve[...] "Le Nuptune" het beleg[...] Parijs met aan boord een dri[...] bemanningsleden, een b[...] brieven, kranten, drukwerk[...] een aantal postduiven. Aan [...] ze laatste was de taak toe[...] dacht de retourpost te ver[...] gen.

In totaal zijn er tijdens het [...] leg van Parijs 67 luchtballon[...] opgestegen, waarvan er 62 [...] behouden landing maakt[...]. Van twee ballonnen verdw[...] de lading in de golven van [...] Noordzee en drie andere vie[...] in vijandelijke handen. We[...] waar wisten de bemanning[...] niet altijd binnen de Fra[...] grenzen te blijven, maar of m[...] in Belgie, in Nederland of z[...] in Noorwegen de grond raak[...] de posterijen ter plaatse v[...] zorgden in volledige collegi[...] teit meteen de doorzending v[...] de zich aan boord bevinde[...] post. Ook de meegevoerde po[...] duiven beantwoordden aan [...] gestelde verwachtingen. T[...] duizenden aan hun staartp[...] nen gehechte gemicrofilmde [...] richten werden in Parijs o[...] vangen, waar men deze brie[...] via een projectiescherm d[...] een aantal ambtenaren op n[...] maal briefpapier liet hersch[...] ven. Wat heeft dit alles met [...] filatelie te maken? Wel, u [...] hoeft er maar de wereldkatalo[...] Yvert & Tellier op na te sl[...] om dat te weten. Zie het hoo[...] stuk: Correspondances tra[...] portées par Ballons Montés. [...] daar genoemde prijzen liegen [...] bepaald niet om.

M.AR[...]

Medicamenten

Medische rubriek

Door dr. M.P.A.M. de Grood

(Door dr M. de Grood)

ER WORDT NOGAL geklaagd over de hoge prijs van geneesmiddelen. Waarom moet je nou voor zo'n eenvoudig wit tabletje een paar kwartjes en soms zelfs een paar gulden betalen? Wie dat zegt, heeft er weinig benul van, wat voor een onderzoek voorafgaat aan het uitbrengen van een geneesmiddel op de markt. Het lijkt me wel goed om u eens een idee te geven, wat we allemaal moeten weten, alvorens we aan een patiënt een tablet te slikken geven.

Ik wil het hierbij niet eens hebben over de eigenlijke werking van een geneesmiddel, dat wil zeggen waarom bepaalde middelen helpen bij slaapstoornissen, andere tegen krampen en weer andere bij pijn. Als we over de wetenschap beschikken, dat een bepaalde stof ergens voor helpt, dan begint de hele procedure pas. Ik wil me dan nog beperken tot geneesmiddelen, die we innemen, niet over middelen die we inspuiten of als zetpil toedienen.

Geven we iemand een tablet dan moeten we weten op [illegible] dat gebeurt. We kennen geneesmiddelen, die door het maagsap onwerkzaam worden gemaakt en die we daarom moeten toedienen in een vorm (capsule, mantel), die pas in de dunne darm oplost.

Vervolgens moeten we weten of het middel met de voedingsmiddelen, die we tegelijkertijd gebruiken, soms reacties aangaat. Zo kan het zijn, dat een geneesmiddel normaliter de maag passeert: zijn we echter aan het eten, dan kan het zijn dat het maagzuur zo hoog is, dat het afgebroken wordt.

Een middel kan op de beweeglijkheid van de maatspieren werken en de ontlediging van de maat tegengaan. Het komt dan niet of vertraagd in de darm en heeft zijn werkzaamheid verloren. Hetzelfde geldt voor de inwerking op de beweeglijkheid van de darm. Zo zullen bijvoorbeeld morfine-achtige preparaten de darmbeweging aanzienlijk verminderen.

Als het middel eenmaal in de maag of de darm is, dan moet het via die wand in het bloed worden opgenomen. Zijn de deeltjes, waarin het medicament uiteenvalt, zo klein, dat ze gemakkelijk de slijmvliesrand kunnen passeren? Ook de beweeglijkheid van maag- en darmwand onder invloed van het medicament speelt een rol. Het kan ook zijn, dat het medicament een bevorderende of remmende werking heeft op de bloedvoorziening van de darmwand. Ook dit speelt een rol bij het opnemen van de stof in het bloed. Verder zien we, dat geen enkel medicament in zijn geheel in het bloed wordt opgenomen. Wat gebeurt er met de resten? Worden die omgezet in iets anders of worden ze op een later tijdstip door de dikke darm in het lichaam opgenomen?

Het kan ook zijn, dat bepaalde medicamenten alleen maar opgenomen worden als er tevoren darmsappen op hebben ingewerkt. Ontbreken die (bijvoorbeeld bij mensen die stoornissen hebben bij de vorming van de gal, die vet oplost), dan kan het zijn dat het medicament zonder meer de darm passeert en niet in het lichaam wordt opgenomen.

De meeste medicamenten komen vanuit de darm via de poortader in de lever terecht. De lever is een bijzonder actief orgaan, dat bepaalde stoffen vasthoudt, bepaalde stoffen verandert of afbreekt. Voor veel medicamenten is het van groot belang wat de lever er mee doet. Zo zullen een aantal middelen, die slaap verwekken, door de lever worden afgebroken; narcose bij patiënten met leveraandoeningen [illegible] bijzondere [illegible] de lever [illegible] medicament [illegible] in het bloed en wordt door ons lichaam naar alle organen gevoerd. Er rijzen dan weer nieuwe vragen: er zijn medicamenten, die op het ene orgaan een weldoende, maar op het andere orgaan een schadelijke werking hebben. Weegt het ene effect tegen het andere op? Kunnen we het middel zo veranderen, dat het uitsluitend door het te behandelen orgaan wordt opgenomen.

De hoeveelheid van het medicament, die in het bloed komt, bepaalt ook de hoeveelheid, die we ervan kunnen geven. Ieder geneesmiddel is in wezen ook een vergif. Teveel kan schade doen. We moeten dus nauwkeurig weten, hoe lang het in het bloed aanwezig blijft. Dit wordt vooral bepaald door de functie van de nieren. De meeste geneesmiddelen of hun afbraakproducten worden door de nieren verstoord, dan kunnen we schadelijke gevolgen ondervinden.

De moderne chemie stelt ons in staat om van de meeste geneesmiddelen tegenwoordig de zogenaamde bloespiegels te bepalen, dat wil zeggen de hoeveelheid, die in het bloed voorkomt. Daalt de bloedspiegel, dan kunnen we weer een nieuwe dosis geven. Stijgt de bloedspieger, dan weten we, dat we met de toediening moeten ophouden.

Op deze wijze wordt bijvoorbeeld nagegaan, hoeveel antibiotica we kunnen geven, hoe hoog de dosis van middelen tegen epilepsie moet zijn, hoeveel van een bepaald hormoon we kunnen geven.

U ziet, dat we, alvorens een medicament op de markt komt, over vele zaken ingelicht moeten zijn. U begrijpt dat alleen kostbare en vrij langdurige onderzoekingen ons dit kunnen leren. Val dus niet zo gauw over de prijs van een onschuldig uitziend tabletje.

Kaping verijdeld in China

SJANGHAI — Een Chinese piloot heeft begin deze maand geprobeerd een vliegtuig naar Taiwan te kapen. Een lid van bemanning schoot hem echter dood. Het was reeds de tweede poging een vliegtuig te kapen in China in [illegible] maanden. Dit is vandaag vernomen uit Chinese en diplomatieke bronnen.

Er zijn geen officiele mededelingen gedaan en het ministerie van Buitenlandse Zaken zegt van niets te weten. Volgens de bronnen in Sjanghai echter was het een Ilyushin [illegible] van Russische makelij, dat was opgestegen van het vliegveld van Hangzhou, ongeveer 160 km ten zuiden van Sjanghai.

Sòpi marinero

Reseta di Bunchi Römer

Pa: 6 persona

Mester di:

- 3 slais di spèki, kòrtá chikí chikí
- 1 kuchara di yerba di hole kòrtá
- 1/2 kúp di siboyo, kòrtá na slais delegá
- 3 kùp di batata, kòrtá na dou chikí
- 1/2 kùp di sèldu merikano, kòrtá na dou
- 5 kùp di awa kayente i dos ramita di sèldu di Kòrsou
- salu, peper, netumuskat, komino na smak
- 1 tomati, grandi kòrtá na dou
- 1 kùp di wòrtel, kòrtá chikí
- 1 bleki di babyclams
- 1 blòki di buyon di piská
- 1 kuchara di peterseli, kòrtá

Moda di preparé:

1. Den e wea ku ta bai kushiná e sòpi, ta hasa e spèki den un telep di zeta. Ora e spèki ta bròs ta agregá e yerba di hole i e siboyo. Laga nan hasa te ora e siboyo ta slap, pero no kimá.
2. Agregá e batata, e sèldu i e awa i sèldu di Kòrsou. Tapa e wea i laga esakinan kushiná riba stof abou, pa mas o menos 5 minüt.
3. Agregá e salu i otro spesereinan, e tomati, e wòrtel, awa di e baby clams i e blòki di buyon di piská.
4. Baha e stof mas tantu posibel i laga e sòpi kushiná habrí, durante mas o menos un ora. E batata i e wòrtel mester por kushiná bira moli, pero keda hinté.
5. Por último ta buta e clamnan aseka, huntu ku e peterseli kòrtá chikí chikí i un dos blachi di yerba di hole, kòrtá chikí.
6. Laga e clamnan kushiná un 5 minüt den e sòpi.
7. Sirbié ku pan franses òf pan tostá.

Amigoe Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1.Ind. gewoonterecht; 4.beroep; 10.[illegible]; 14.Russisch meer; 15.een zekere; 16.maand; 17.voorteken; 19.plaats in Amerika; 21.zwak; 22.ogenblik; 23.[illegible] van een ladder; 24.[illegible]; [illegible] kernuis; [illegible] Japanse [illegible] ningbij; 35.schildersbenodigdheid; 36.rivier in Rusland; 37.naarling; 38.boom; 42.brievensnoer; 45.scheikundige verbinding; 47.visnet; 51.mannelijk dier; 54.eenjarig dier; 55.Ind. vaste fuik; 56.godheid; 58.plaats op Sumatra; 59.woonschip; 60.kledingstuk; 61.heidemeer; 62.veerkracht; 65.bestuur van een classis; 68.soort golf; 71.laag; 73.klaar; 75.liefkozing; 76.roeipennen; 78.titel; 80.deel van een boom; 81.weg met bomen; 82.Chinese maat; 83.ovenkrabber; 85.rekenkundig getal; 88.tekortkoming; 91.zangstuk; 93.haal met een pen; 94.stuk goed; 95.rivier in Engeland; 96.plaats in Frankrijk; 97.mikpunt; 98.etensketeltje; 100.horde; 102.uniek; 104.regeringsreglement; 105.plaats in Engeland; 107.rivier in Duitsland; 109.water in Friesland; 110.lange gedachtenuithaal; 112.stoot; 113.amengel; [illegible] deksel; 121.nachtvogel; 122.lor; 123.wees gegroet; 125.bloedgever; 127.werk van Ibsen; 129.vreemde munt; 131.roofvogel; 132.tegenvaller; 134.gewoon; 136.traag; 138.tobbe; 140.familielid; 142.regel; 144.Ind. gewoonterecht; 146.bloedvat; 147.water in Noord-Brabant; 149.boom; 151.zelfkant; 152.bijbelse figuur; 153.plaats in Drente; 155.woonschip; 157.schermbladerige plant; 158.bijbelse figuur; 160.vlaskam; 162.soort palm; 163.lekkernij; 164.toegangsbewijs; 166.draaikolk; 167.liefkozing; 168.opening; 169.graansoort; 170.trots; 171.plaid; 172.mogelijkheid.

VERTICAAL: 1.zangstuk; 2.ons die reden; 3.bergweide; 4.betrouwbaar; 5.gemalen graan; 6.vrouwelijk sieraad; 7.pepervreter; 8.plaats in Zweden; 9.totaal bezit aan renpaarden; 11.handvat; 12.sierlengerecht; 13.plaats in Gelderland; 14.metaalachtig gesteente; 18.rijgsnoer; 20.hier (Frans); 23.deel v[...] een boom; 29.tafelger[...] 30.zangstem; 31.strij[...]macht; 33.schelpdie[...] 39.voorzetsel; 40.voertui[...] 41.lidwoord; 43.persoonli[...] voornaamwoord; 44.ou[...] vochtmaat; 45.ex-koning[...] 46.lijn; 47.manco; 48.m[...]gier; 49.vracht; 50.prijzen[...] 52.edelsteen; 53.recht st[...] van een vaart; 55.rekeno[...]gave; 57.vreemde munt[...] 63.boom; 64.herkauwe[...] 66.rustteken; 67.deel va[...] Azie; 69.waard; 70.advi[...] 71.drinkgerei; 72.wildebe[...] [illegible] Nederlands [...] land; 77.zeer onwetend[...] 79.drijfkracht; 82.[illegible] 84.roem; 86.jong die[...] 87.plaats op de Veluw[...] 89.plaats in Gelderland[...] 90.onbepaald voornaam[...]woord; 92.snelle loo[...] 97.troep dieren; 98.doelpu[...] 99.vogel; 100.kluchtige op[...]rette; 101.plaats in Noo[...]Holland; 103.dringend v[...]zoek; 106.boordsel; 108.go[...]heid; 110.aanslag; 111.st[...]daardmaat; 113.onbepa[...] voornaamwoord; 114.ve[...]eer; 117.laag; 118.zandhe[...]vel; 119.visje; 120.soort d[...] 123.oppervlakte; 124.tak[...] 126.vlaktemaat; 128.v[...]dicht verhaal; 130.were[...] 131.nieuwsagentscha[...] 133.onmeetbaar get[...] 135.familielid; 136.eze[...]luid; 137.nieuwerwe[...] 139.Engels-Indisch matroo[...] 140.soort koolwaterst[...] 141.babbeltjes; 143.doo[...]hoedje; 145.balspe[...] 146.doodsstrijd; 148.pla[...]in Italie; 150.dwa[...] 152.eikeschors; 154.stro[...] 156.meer in Ameri[...] 157.landbouwwerktui[...] 159.godin; 161.jaartelli[...] 165.Japanse parelduikster[...]

Oplossing kruiswoordpuzzel

WINNAAR van de Amigoe Kruiswoordpuzzel dd. 18 februari 1983:

Daniel Kookman
Palm Beach 160,
Aruba.

Hij kan zijn prijs (fl. 25,—) ophalen bij de Redaktie van Amigoe, Nassaustraat 110, Oranjestad, Aruba.

Oplossingen van deze week dienen vóór 4 maart 1983 in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór 3 maart 1983 in te dienen: Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - bij de heer Linkels, Abrahamboulevard z/n of P.O.B. 122 en op St. Maarten: Vance James.

Op de enveloppe duidelijk vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Verval en ontbinding

HET OFFICIELE SURINAME zegt dat Roy Horb, de vroegere garnizoenscommandant, zelfmoord heeft gepleegd. Tot nu toe is daarvan het tegendeel niet aangetoond, maar de twijfel is algemeen. Het moge vreemd klinken, maar toch is het zo: eigenlijk is het niet belangrijk, hoe de dood van Horb tot stand is gekomen, zelfmoord of moord is in Surinaamse verhoudingen geen principiëel, maar een gradueel verschil. Indien hij de hand inderdaad aan zichzelf heeft geslagen, betekent dat in de eerste plaats, dat hij een aanleiding moet hebben gehad. Omstandigheden dwongen hem daartoe. En voor die omstandigheden zijn Bouterse en zijn kleine groep verantwoordelijk. Indien Horb vermoord is, zijn dezelfden schuldig. In beide gevallen is sprake van een kwalijk en treurig symptoom: verval en ontbinding hebben zich in Suriname genesteld.

DE DOOD VAN Horb – één dergenen, die de staatsgreep in 1980 uitvoerden – onderstreept bovendien, dat de moordpartij van 8 december 1982 geen incident was, maar nu tot de structuur behoort van deze kleine staat, waar geweld de plaats van het recht heeft ingenomen. In het dagblad Trouw werd een brief afgedrukt, geschreven aan een Nederlands journalist, waarin de gebeurtenissen van december vorig jaar nauwkeurig worden gerapporteerd. De executies vonden plaats op de eerste verdieping van het fort Zeelandia, op het platform, dat uitzicht geeft op de Surinamerivier. Er speelden zich afschuwelijke taferelen af, waarbij smekende en biddende mensen in plaats van hulp, de kogel – of beter: kogels – kregen. Van allen werden eerst de ledematen beschoten daarna werd er op de romp gevuurd, aldus de brief.

IN DE BRIEF wordt ook nog gewag gemaakt van de rol van Radio Nederland Wereldomroep. De schrijver meldt, dat de uitzendingen dezelfde functie hebben als destijds die van de BBC voor het bezette Nederland. Elke morgen en middag zitten velen op de berichtgeving uit Nederland te wachten: het regime heeft geen antwoord op de informatiestroom uit Nederland. In dit verband is er reden te herinneren aan het zonderlinge optreden van Surinames ambassadeur Herrenberg.. Hij trok de aandacht door een ongewone persconferentie, waarin hij links en rechts beschuldigingen uitte aan het adres van de media in Nederland, waarbij in het bijzonder de Wereldomroep het moest ontgelden. De ambassadeur gebruikte de afgesleten slogans, waarin het woord, 'neo-kolonialisme' onvermijdelijk opduikt.

OOK DIT OPTREDEN – waarin de tradities van de diplomatie met voeten werden getreden – past in het beeld van het hedendaagse Suriname, een ontwikkeling, die Nederland met grote zorg vervult. Moet vervullen, omdat een geschiedenis van euwen – en de daarmee onvermijdelijk verbonden verantwoordelijkheid – niet kan worden uitgewist. Die verantwoordelijkheid wordt bovendien vergroot, doordat zovelen uit dit land in Nederland een plaats hebben gevonden. Helaas, veel kan er niet worden gedaan: Suriname is een onafhankelijk land. Binnen een beperkt kader zal Suriname echter alles moeten worden ondernomen om diegenen te steunen, die in Suriname de rechten van de mens willen herstellen. Misschien zou de Wereldomroep wel eens een machtiger wapen kunnen zijn dan de geweren van Bouterse.

Het bovenstaande commentaar verscheen in de Haagsche Courant.

Politici, militairen en wetenschappers:

Westen kan afzien van kern-wapen-gebruik als eerste

BONN – Een groep vooraanstaande westelijke politici, militairen en wetenschapsmensen heeft op persconferenties in Bonn, Londen en Washington een ver-reikend voorstel bekend gemaakt voor het afzien door het westen van het als eerste gebruiken van kernwapens. In plaats daarvan zou de conventionele verdedigingskracht moeten worden vergroot. De overwegend door Amerikanen geleide groep, de „Union of concerned scientists" (UCS) ziet concrete mogelijkheden het nucleaire risico na het uitbreken van een oorlog te verminderen en de NAVO om te schakelen om tot een succesbelovende organisatie voor conventionele afweer. Tot de groep behoren de veiligheidsadviseur van de toenmalige president John Kennedy McGeorge Bundy, de voormalige Amerikaanse minister van Defensie Robert McNamara, belangrijke ontwapeningsdeskundigen en Duitse en Britse hoge officieren.

In haar rapport genaamd "Geen gebruik als eerste" zegt de organisatie dat de Amerikaanse en NAVO-strategie om, indien nodig, als eerste kernwapens te gebruiken om een Sovjet-aanval met conventionele wapens af te slaan, irrationeel en zeer gevaarlijk is. Elk gebruik van kernwapens zou uiteindelijk kunnen leiden tot een ramp van een strategische kernwapenbotsing. Een rationele defensie moet gebaseerd zijn op een beleid van het niet als eerste gebruiken van kernwapens. Bij het westelijke bondgenootschap wordt erop aangedrongen de conventionele strijdkrachten uit te breiden in plaats van te rekenen op de dreiging van het als eerste gebruiken van kernwapens. De kosten van de uitbreiding zouden ongeveer 100 miljard dollar belopen die besteed zouden moeten worden aan versterkingen, mijnenvelden, anti-tankgeschut en technisch-geavanceerde wapens voor gebruik tegen Sovjet-tanks.

Het toevlucht nemen tot het gebruik van kernwapens om een dreigende nederlaag af te wenden komt neer op een ongeloofwaardige dreiging met zelfmoord, is vermoedelijk wereldvernietigend en werkt verlammend voor de samenwerking van de NAVO op het gebied van de conventionele bewapening. Vermoedelijk geen enkele kernoorlog zou beperkt blijven. Het militaire overwicht van de conventionele bewapening van het Warschaupact over de Navotroepen in Europa wordt overdreven. Het Kremlin zou geen aanval kunnen lanceren door zonder meer te vertrouwen op succes. Een reden daarvoor is dat Moskou's Oosteuropese bondgenoten, vooral Polen, Tsjecho-Slowakije en Oost-Duitsland, niet betrouwbaar zijn en de Sovjettroepen die landen mogelijk zouden moeten dwingen deel te nemen aan een oorlog tegen het Westen.

Ook wordt gezegd dat de Amerikaanse optie van het gebruiken van kernwapens om een Sovjet-aanval tegen de olievelden in het gebied van de Perzische golf tot staan te brengen, zeer gevaarlijk is en geschrapt zou moeten worden. Hoge bergen zouden de Sovjet-Unie belemmeren in een bliksemactie met conventionele wapens gebied rond de Golf te nemen. Het als eerste gebruiken van kernwapens in dat gebied zou de Amerikaanse troepen blootstellen aan een vernietigende nucleaire tegenaanval door de zich in een betere positie bevindende Sovjet-troepen.

Volgens de groep zou na een afzien van het als eerste gebruiken van kernwapens een scherp onderscheid gemaakt kunnen worden tussen een conventionele en een kernoorlog. Verder zou de escalatie, die anders, "zeer waarschijnlijk" zou optreden, vermoedelijk uitblijven en tenslotte zouden zich ook minder interne botsingen binnen het bondgenootschap voordoen.

In het bewapeningsschema dat na "het afzien" zou moeten worden opgesteld, zou de Pershing-2 (waaraan de VS eventueel 172 in Europa zal plaatsen) niet passen, daar het vergeldingskarakter van dat wapen "provocerend en destabiliserend" is.

Ofschoon voor het geval van verdragsschendingen kernwapens gereedgehouden zouden moeten worden. zou de huidige gevaarlijke ophoping verminderd kunnen worden. Men kan zich zonder meer nauwelijks voorstellen dat de bondsrepubliek Duitsland met een tactische kernaanval instemt als dergelijke wapens van beide zijden vermoedelijk het eerst op doelen in West-Duitsland afgevuurd zouden worden. In dit verband keert de groep zich krachtig tegen de voorstelling van zaken dat kernoorlogen beperkt gevoerd zouden kunnen worden. De uitdaging tot escalatie zou in ieder geval "onweerstaanbaar" zijn.

ROBERT MCNAMARA ...Amerikaanse optie zeer gevaarlijk.....

De deskundigen van de UCS houden rekening met een conventioneel overwicht van het Warschau-pact tegenover de NAVO van ca 1,5 tot 1,7 tegen 1. Die verhouding staat een doelmatige verdediging toe als het natuurlijke planning- en reactievoordeel van de verdedigers in aanmerking wordt genomen.

In het voorstel tot "het afzien" wordt de Navo onder meer opgeroepen krachtige belemmeringen in de frontlinie op te richten, het mobiliseren van de reserves te verbeteren,
de moderne techniek tot het ongedaan maken van opmarsen in vijandelijk achterland in de plannen op te nemen,
de moderne technologie te integreren,
de aangehouden voorraden minstens te verdubbelen,
te werken naar het bereiken van resultaten op de conferentie in Wenen over wederzijdse troepenverminderingen en
na te denken over de "aanzienlijk belemmering" die het uitblijven van de militaire integratie van Frankrijk in de Navo inhoudt. Volgens de groep zou het Westen onmiddellijk moeten beginnen met beraadslagingen over een verklaring tot het afzien van het als eerste gebruiken van kernwapens.

Junta houdt touwtjes stevig in handen

Nieuwe beleidslijnen voor president van Argentinie

BIGNONE ..... bewegingsvrijheid beperkt .....

BUENOS AIRES – De Argentijnse militaire junta heeft zijn greep op de regering verstevigd door president Bignone een nieuwe reeks nauwkeurig omschreven richtlijnen te geven voor de leiding van het land. Dit is in militaire kringen vernomen. De drie opperbevelhebbers van de strijdkrachten hebben zelf de laatste hand gelegd aan deze beleidslijnen, welke daarna aan de president werden voorgelegd. De junta liet bij die gelegenheid weten, dat men het besluit had genomen tussen 30 oktober en 6 november algemene verkiezingen te houden en dat de overdracht van de regering aan burgers in februari 1984 zijn beslag krijgt.

Ook zou de junta wijzigingen in het economische beleid wensen om een halt toe te brengen aan de razende inflatie, die de afgelopen 12 maanden 221 procent bedroeg. Op het verlanglijstje van de militaire top staat bovendien een onderzoek naar de oorzaak van de Argentijnse buitenlandse schuld van ruim 100 miljard gulden die vooral in de afgelopen jaren uitzonderlijke vormen heeft aangenomen.

Volgens politieke bronnen zouden de nieuwe beleidslijnen president Bignones bewegingsvrijheid beperken bij de aanpak van de economische crisis en bij het onderhouden van een dialoog met de politieke partijen in het land. De richtlijnen hebben tot doel te tonen dat de junta de touwtjes in handen blijft houden na ontevredenheid binnen de militaire gelederen over de manier waarop het land wordt geleid, aldus diplomatieke bronnen.

Politieke onrust ontstond toen de junta onlangs acht uur lang vergaderde temidden van een geruchtenstroom dat zij van plan was president Bignone te ontslaan. Deze lunchte echter de volgende dag met marinecommandant Ruben Franco en sprak later berichten tegen dat hij op het punt stond af te treden of dat er diepgaande meningsverschillen waren tussen hem en de junta.

Het vaststellen van een datum voor verkiezingen en de terugkeer van een burgerregering zal Bignones bewegingsvrijheid in zijn contacten met de politieke partijen beperken. De president had toegezegd de partijen te raadplegen alvorens een tijdschema op te stellen voor de terugkeer naar de democratie maar het optreden van de junta heeft een nieuwe gesprekspartner met politici die eind deze dagen had moeten plaatsvinden, op losse schroeven gezet. Volgens de leider van de Radicalen Contin zal zijn partij een bijeenkomst met de president heroverwegen wanneer blijkt dat de junta beperkingen heeft gelegd op hetgeen besproken mag worden.

Volgens militaire bronnen is het besluit van de junta deze reeks beleidslijnen uit te vaardigen het gevolg van de weigering van de politieke partijen in november haar aanbod aan te nemen voor onderhandelingen over een aantal uiteenlopende politieke zaken. De partijen verwierpen de voorstellen die zij als een poging beschouwden voorwaarden te verbinden aan de bewegingsvrijheid van een komende constitutionele regering in Argentinie.

In januari veroordeelde de Multipartidaria, een verband van de vijf belangrijkste partijen, het militaire bewind krachtig in een verklaring en deed zij een beroep op de strijdkrachten openlijk opheldering te verschaffen over de meeste zaken waarover de junta eerder met de partijen had willen praten.

Het gaat onder meer om het probleem van de duizenden vermisten tijdens de "smerige oorlog" van de strijdkrachten tegen het gewapende verzet in de jaren zeventig, om beschuldigingen van corruptie tegen hoge militairen, om de oorlog om de Falkland-eilanden en om het Argentijnse standpunt in de pauselijke bemiddeling in het geschil met Chili over het Beagle-kanaal. De verklaring zou de militaire leiders in Buenos Aires hebben geergerd en het gevolg was een actie tegen kritici van de strijdkrachten.

Turkije heropent zaak van Agca-moord op journalist

AGCA ... in nevelen gehuld ...

ISTANBOEL – Het is vier jaar geleden dat Abdi Ipekci, de liberale hoofdredacteur van het dagblad Milliyet en Turkije's meest gerespecteerde journalist op de straat in Istanboel die nu naar hem is genoemd, werd doodgeschoten. Vijf maanden later werd hiervoor de toen 20-jarige Mehmed Ali Agca gearresteerd, die bekende de daad te hebben gepleegd met een wapen, hem ter hand gesteld door de ultra-rechtse Mehmed Sener aan wie hij het later ook weer zou hebben teruggegeven. Zo begon Frans van Hasselt een verslag in NRC/Handelsblad.

Weer vijf maanden later, in november 1979, ontsnapte Agca, kennelijk met hulp van hogere instanties, uit de militaire gevangenis Maltepe nadat hij op zijn proces zijn bekentenis had ingetrokken. Kort daarop werd hij bij verstek ter dood veroordeeld. Een dag na zijn ontsnapping schreef hij een brief naar de Milliyet, waarin hij aankondigde paus Johannes Paulus II te zullen doden tijdens diens op handen zijnde bezoek aan Istanboel. Hij pleegde die aanslag pas anderhalf jaar later op het Sint Pietersplein in Rome.

Niet alleen de omstandigheden rond de aanslag op de paus, ook die rond de moord op Ipekci liggen nog in nevelen gehuld, en onlangs is hier een nieuw onderzoek geopend dat echter pas goed op gang zal kunnen komen als bovengenoemde Sener uit Zwitserland zal zijn uitgeleverd. Hij is dit jaar gearresteerd wegens vervalsing van een paspoort. Sener zou ook licht kunnen werpen op Agca's latere verbazingwekkende internationale connecties.

Een van de vragen die hier wordt gesteld is, waarom Ipekci als doelwit is gekozen. Agca heeft aanvankelijk gesteld dat hij eenvoudig de bekendste journalist wilde treffen om des te meer aandacht te vinden voor zijn strijd tegen het "internationale imperialisme". Ipekci's joodse afkomst heeft hij nooit als reden genoemd. Maar er komt nu grond voor het vermoeden dat Ipekci, toen hij werd vermoord, van plan was te beginnen aan een onthullende serie reportages over de internationale smokkel in narcotica en wapens, die stellig ook in sterke mate heeft bijgedragen tot de straatterreur in Turkije die in die periode haar hoogtepunt naderde.

En ook in deze vroege fase staat de eventuele Bulgaarse connectie natuurlijk in het centrum van de speculaties, vooral de mysterieuze figuur van de Turkse handelaar en reder Bekir Celenk wiens uitlevering door de Italianen en Turken is gevraagd, maar die nog altijd in Sofia in een soort luxueus "hotelarrest" wordt gehouden, in hetzelfde hotel Vitosja waar hij en Agca samen zouden hebben gelogeerd. Tot zover Frans van Hasselt in NRC/Handelsblad.

Situatie joden in Rusland verslechterd

GENEVE – Sinds Andropov aan de macht is, is de situatie van joden in de Sovjet-Unie verslechterd. Het aantal joden dat de Sovjet-Unie mag verlaten is op een nieuw dieptepunt aangekomen. En voor het eerst is het joden verboden na een eerste afwijzing opnieuw een uitreisvisum aan te vragen.

Dit heeft de voormalige voorzitster van het Europese parlement, Simone Veil, gisteren in Geneve gezegd op een conferentie van vrouwen over de situatie van joden in de Sovjet-Unie. Naar schatting hebben 300.000 joden toestemming gevraagd de Sovjet-Unie te verlaten, aldus mevrouw Veil. Maar honderdduizenden anderen durven uit vrees voor vervolging geen aanvraag in te dienen.

Wanneer iemand een uitreisvisum aanvraagt, komt hij buiten de maatschappij te staan. Hij verliest automatisch zijn baan; zijn kinderen worden geweerd van universiteiten en degenen die in Moskou wonen, verliezen hun woonvergunning voor de hoofdstad. Aan de tweedaagse conferentie nemen 105 vrouwen uit bijna alle West-europese landen deel.

Verslechtering wacht economie van Mexico

MEXICO-STAD – De crisis waarin de economie van Mexico verkeert zal dit jaar nog ernstiger vormen aannemen. Dat schrijft de Centrale bank van Mexico in een in sombere taal gesteld rapport. Het Bruto nationaal produkt - de som van alle voortgebrachte goederen en diensten - zal naar het zich laat aanzien 2,5 procent inzakken na een daling van "slechts" 1,5 procent in het afgelopen jaar. In de periode 1978 tot en met 1981 groeide de economie als gevolg van de olierijkdom met acht procent per jaar en konden twee miljoen arbeidsplaatsen worden geschapen.

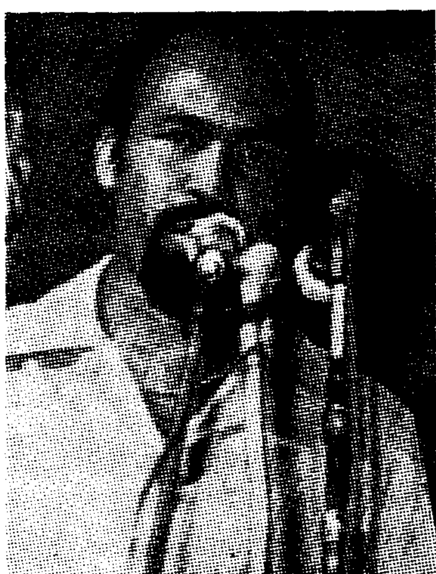
De Centrale bank voorziet een daling van de olieprijzen met acht procent waardoor de inkomsten uit olie voor Mexico met 1,3 miljard dollar zullen dalen. Het land exporteert op het ogenblik 1,65 miljoen vaten (van 159 liter) olie per dag en dat levert ongeveer driekwart van de gezamenlijke deviezeninkomsten op.

Zonder daar nader op in te gaan schrijft de bank dat het Mexicaanse begrotingstekort dit jaar 9,3 procent van het Bruto nationaal produkt zal uitmaken tegen zeventien procent vorig jaar. Het tekort zou dit jaar moeten zakken tot 8,5 procent. Het Internationale monetaire fonds (IMF) heeft een vermindering tot dat percentage als voorwaarde gesteld voor de verstrekking van noodleningen van 3,9 miljard dollar in 1982 voor het nakomen van de verplichtingen op de buitenlandse schuld ten bedrage van 82 miljard dollar. De bank is van oordeel dat Mexico voldoende nieuw geld heeft weten aan te trekken om de rente op zijn schulden te betalen.

Wat de geldontwaarding betreft is de bank optimistisch gestemd. Vorig jaar bedroeg de inflatie 98 procent en dit jaar zal die dalen tot 66 procent. De wisselkoers van de peso zal dit jaar naar verwachting stabiel blijven op de vrije-marktnotering van 149 peso per dollar. Vorig jaar werd de koers driemaal verlaagd met als uitkomst dat het Mexicaanse geld nog slechts eenzesde waard is van wat er in januari 1982 voor werd gegeven.

De Centrale bank verwacht dat de agrarische produktie van Mexico dit jaar met tien procent zal toenemen maar dat het land zijn voedselinvoer toch zal moeten vergroten om de groeiende bevolking - van thans 72 miljoen zielen - te voeden.

Regime Bouterse: Straf van onverschilligheid

DESI BOUTERSE

(Vervolg van pagina 1)

buitenland nieuws ontvangt. De leider van de Revolutionaire Partij, Edward Naarendorp, werd er door de legerleiding geplaatst als censor en kreeg – zeer onsocialistisch – het hoogste salaris van alle overheidsvoorlichters toegewezen. Naarendorp begon drastisch: alle "pro-Nederlandse en pro-Amerikaanse berichten" (wat hij ook daaronder mocht verstaan) sijpelden niet meer door naar de plaatselijke media. Hij trok speciale krachten aan uit zijn partij om uit het Spaans en Engels berichten te vertalen, die uit Cuba, Grenada en Nicaragua afkomstig waren en maakte vooral gebruik van de berichtgeving van het Cubaanse persbureau Prensa Latina.

Het nieuws van de televisie was toen al ook helemaal onder controle van aanhangers van Naarendorp. Hetzelfde was het geval met het, net als de televisie, onder staatstoezicht staande radiostation SRS.

OPPORTUNISME

De rest van de media, namelijk die welke in particuliere handen waren, weigerden nog altijd zich neer te leggen bij de wettelijke niet-bestaande, maar toch mondeling aan de media opgelegde plicht tot zelf-censuur. De kritiek en de oppositie werden steeds feller.

Toen werd op instigatie van het militaire gezag en met Edward Naarendorp en zijn RVP als stuwende krachten, de Vereniging van Progressieve Mediawerkers opgericht, speciaal bedoeld voor links-georienteerde journalisten. Typerend voor het opportunisme in de Surinaamse gemeenschap was het feit, dat vele journalisten zich hierbij aansloten. Die hadden helemaal geen linkse sympathieën en waren zelfs al jarenlang lid van de weinig actieve, maar in tijden van crises goed functionerende Journalisten Kring

De linkse leden van de Vereniging van Progressieve Mediawerkers (VPM) trokken beurtelings naar Cuba voor het volgen van stage en woonden tot in het verre Noord-Korea congressen bij. Het was menens: de pers zou eens worden beheerst en onder toezicht staan van de extreme voormannen van de RVP. Maar niemand die dat inzag, ertegen protesteerde of daar actie tegen ondernam. Toen was dat nog mogelijk geweest en had het getij kunnen worden gekeerd.

BELEIDSCENTRUM

De beroeringen die het land troffen sedert februari 1980 maakten degelijk bestuur en een voortgang van de sociaal-economische ontwikkeling niet mogelijk.

De economie stagneerde. Deels door wanbeleid van de burgerregeerders, die meestal geen bestuurlijke en politieke ervaring hadden en alleen maar waren benoemd omdat ze de Legerleiding welgezind waren, anderzijds door de bemoeiingen van de militairen, die gaandeweg meer zeggenschap kregen in het opgerichte Beleidscentrum, het hoogste bestuursapparaat in het land, en daar sedert begin 1982 alles in te zeggen hebben. Maar ook in de periode daarvóór stelde de legerleiding alle prioriteiten vast. Die waren vaak van militaire aard en daarom meestal tegengesteld aan het grotere volksbelang. Hiernaast kon elke regering en elke minister, op elk willekeurig moment door het leger naar huis worden gestuurd. Dat gebeurde ook vrij vaak. Sedert begin 1980 heeft Suriname ruim veertig burgerministers gehad, van wie sommigen maar heel kort in functie bleven. In de afgelopen drie jaar zijn bepaalde overheidsdepartementen bestuurd door vier tot vijf ministers van wie elk gemiddeld dus acht maanden op zijn post bleef.

In de loop der tijd nam ook het aantal militairen toe, dat in het ministersambt werd benoemd. Van twee in maart 1980 tot in de nu zittende regering. Op diverse departementen werden militairen benoemd om de "gang van zaken te begeleiden". Bijna onopgemerkt, maar trefzeker, werd het bestuurlijke apparaat vermilitariseerd en vergrootte de legerleiding ook in dit opzicht, zijn macht en invloed.

Enorme bedragen worden opgeslokt door het leger. In het eerste jaar van de staatsgreep werd ruim zestig miljoen aan de krijgsmacht uitgegeven, zo maakten informatiebronnen uit het leger zelf bekend. (Vóór de staatsgreep kostte het leger de schatkist vijftien miljoen gulden per jaar). Volgens huidige ramingen gaat zeker een kwart van de landsbegroting op aan de instandhouding van het leger, dat totaal improductief is en alleen maar in stand wordt gehouden, uitgebreid en bewapend voor de veiligheid van Bouterse en zijn handjevol aanhangers.

Vorig jaar kreeg het land de rekening gepresenteerd voor drie jaar economisch en politiek wanbeleid. De inflatie bereikte, vooral door interne oorzaken, een ongekende hoogte. En omdat het internationaal ook al niet goed ging, kwamen de gevolgen dubbelhard aan. De Surinaamse bauxietexport verminderde met vijftien procent, de rijst kon vanwege zijn hoge prijs niet worden verkocht (en worden vaak schenkingen gepleegd aan Grenada en Nicaragua), de garnalenindustrie brokkelde af en met het vierde, belangrijke export-product: hout ging het al even slecht.

Opeenvolgende regeringen hebben in het verleden verzuimd een bredere en veiligere economische basis te bouwen. Door het militaire bewind werd de economische situatie alleen maar slechter. De werkloosheid nam toe (tot bijna twintig procent van de beroepsbevolking), importen moesten worden verminderd.

Een voor het bewind – Bouterse gelukkige omstandigheid is, dat het land vrijwel geen buitenlandse schuld heeft en – vooral door de Nederlandse ontwikkelingshulp – een monetaire reserve van bijna vierhonderd miljoen gulden bezat, totdat Nederland twee maanden geleden de ontwikkelingssamenwerking bevroor.

ISOLEMENT

De linkse koers, die Suriname opging onder en door Bouterse was er intussen verantwoordelijk voor, dat vele invloedrijke landen zich weinig meer aantrokken van hetgeen in Paramaribo gebeurde. Het officiele standpunt van de Nederlandse regering (dat overigens nooit openbaar werd gemaakt) luidde zo ongeveer, dat Nederland zo weinig mogelijk bemoeienissen moest hebben met het militaire bewind in Suriname, uitgezonderd de ontwikkelingssamenwerking. "Laat ze maar aanrommelen", zo moeten de politici in Den Haag hebben gedacht.

Eenzelfde zienswijze leken de Verenigde Staten erop na te houden, ofschoon die in september vorig jaar een ontwikkelingssamenwerkingsverdrag met Suriname afsloten. De hulp, die voor 1982/1983 was bepaald op anderhalf miljoen dollar, werd stopgezet na het gewelddadig optreden van Bouterse op 8 december j.l.

Toch lag het, vooral na 1981, vele landen niet goed, dat Suriname de linkse kant opging. Vandaar dat Venezuela en Brazilië – naar verluidt aangespoord door Nederland en de Verenigde Staten – Bouterse voor officiele bezoeken uitnodigden, ondanks het feit dat hij op illegale wijze aan de macht was gekomen en zich handhaafde met ondemocratische machtsmiddelen. Voorkomen moest worden, dat Bouterse zich uitsluitend ging richten op de communistische wereld. De Surinaamse legerleider demonstreerde toen opnieuw weinig waarde te hechten aan de ontwikkeling van het land, maar zich alleen liet leiden door belangen, die verband hielden met zijn eigen veiligheid. Want hij trok zowel naar Caracas als Brasilia met een lange verlanglijst van militaire wensen. Hij wilde vooral wapens hebben en bovendien nog geld om het voor hem ongunstig gelegen militaire kampement in Paramaribo. te verplaatsen naar een veiliger streek buiten de hoofdstad.

Noch Venezuela noch Brazilië heeft Suriname tot nog toe geholpen. En dat zal vermoedelijk ook niet meer gebeuren. Eind november tekende de Venezolaanse minister van Buitenlandse Zaken, Velasco Zambrano een samenwerkingsverdrag in Paramaribo. Maar na 8 december sloeg de Venezolaanse houding volledig om en zal ook dit verdrag niet worden geeffectueerd. Daar weinig landen materiele of strategische belangen hebben in Suriname, is het land nu erg geisoleerd geraakt. Ook omdat de naties, waarmee tot nog toe vrij goede relaties bestonden, zich steeds meer hebben afgewend, waardoor Bouterse toch verder terechtkomt in de maalstroom van de internationale communistische wereld.

DEMOCRATIE

In october vorig jaar werd Surinder Rambocus voor de krijgsraad gebracht. Hij had zeven maanden daarvoor geprobeerd het bewind van Bouterse omver te werpen, met de hulp van een aantal militairen en burgers. In de rechtszaal hield Rambocus een emotioneel betoog door te verklaren, dat hij had gepoogd de democratie te herstellen. Zijn advocaten Hoost en Baboeram wezen met harde feiten op de illegaliteit van de militaire en burgerlijke machthebbers en bekritiseerden het uitblijven van maatregelen tot terugkeer naar het democratische systeem.

Kamperveen's radiostation ABC zond delen van de redevoeringen van Rambocus, Hoost en Baboeram vele keren per dag uit. Het radiostation Radika deed vrijwel hetzelfde. De dagbladen De West en De Vrije Stem wakkerden het verzet tegen Bouterse verder aan. Cyril Daal liet geen kans voorbijgaan om zijn afkeer te uiten tegen het militaire bewind. En de betrouwbare, kundige en degelijke advocaat Kenneth Gonzalves werd op aandrang van Cyril Daal , adviseur van de Moederbond. Hetgeen nooit eerder in de rechtszaal was vertoond, voltrok zich tijdens het proces tegen Rambocus. Hij werd openlijk en luid toegejuicht, bij zijn entree en vertrek, bedolven onder rondgestrooide confetti. Na de gehouden pleidooien zong iedereen uit volle borst het Surinaamse volkslied. Men durfde nu. Ook de grote, maatschappelijke groeperingen ontwaakten. Die kwamen in de tweede helft van november 1982 bijeen en richtten de "Associatie voor Democratie" op. In een op 23 november aan Bouterse overhandigde nota, ondertekend door dertien grote organisaties die vrijwel elke geleding uit de maatschappij vertegenwoordigden, werd er geen doekjes om gewonden.

Bouterse werd erop gewezen, dat zijn visie over democratie (via door hemzelf opgerichte en geinstalleerde volkscomités volgens het model van Cuba) wordt afgewezen, omdat "die delen van het volk die een principieel afwijzende visie hebben, geen andere keus hebben dan te zwijgen of zich te conformeren aan Uw inzichten".

De nota vervolgt letterlijk aldus: "Bij volharding in dit standpunt zijn de gevolgen zonder meer voorspelbaar. Gegeven het feit, dat uw inzichten principieel worden afgewezen door de overgrote meerderheid van de bevolking, zult u geneigd zijn om, steunende op een steeds kleiner wordende minderheid, over te gaan tot gezagshandhaving door een, naar Surinaamse maatstaven gemeten, ongekende repressieve machtsuitoefening".

BUNDELING

Na twee jaar en negen maanden was dus eindelijk het besef doorgedrongen, dat er tegen Bouterse c.s. collectief en krachtig moest worden opgetreden. Langzaamaan bundelde de vakbeweging zich, met name de Moederbond van Cyril Daal. Twee van de vier vakcentrales waren intussen al onder invloed van de militairen gebracht en wel, doordat Bouterse de voorzitters van deze twee vakbondfederaties benoemde in de Raad van Advies, die regering en leger moet bijstaan in belangrijke en gewichtige zaken. Maar omdat de legerleiding toch tegen adviezen van deskundigen in, de eindbeslissingen neemt, had de functie van lid van de Raad van Advies weinig te betekenen. Van de twee overige vakcentrales liet voorzitter Fred Derby van C47 weliswaar af en toe wat kritiek horen, maar achteraf zorgde hij ervoor een goede vriend van Bouterse te blijven.

Van drie vakcentrales had de luitenant-kolonel derhalve weinig te vrezen.. Maar in de Moederbond werd driftig gemobiliseerd en vergaderd. Reeds in de tweede helft van het vorig jaar dacht Cyril Daal gereed te staan zijn frontale aanval te openen op Bouterse, te trachten hem door middel van stakingen op de knieen te krijgen en een terugkeer te eisen naar een democratische rechtsstaat. Eerst probeerde Daal het met stakingen in de haven en daarna in het Academisch Ziekenhuis. Maar toen bleek van de zijde van de bij de Moederbond aangesloten vakbonden toch nog onvoldoende animo te bestaan om zich volledig in de strijd te werpen.

Die lust laaide wel op, toen bekend werd dat Bouterse de linkse leider van Grenada, Maurice Bishop, voor een officieel bezoek had uitgenodigd, het eerste van een uiterst-linkse, buitenlandse leider aan Suriname. Daal riep toen een staking uit van de luchtverkeersleiders. Op straffe van ontslag dwong Bouterse hen weer aan het werk. Hierdoor kon het vliegtuig van Bishop nog net in Suriname landen. Het was dus niet gelukt Bishop buiten Suriname te houden en eindelijk werd het volk boos en drong het besef door dat er gehandeld moest worden.

Stakingen braken nu links en rechts uit. In het hotel waar Bishop verbleef, stroomde geen water uit de kranen. Rijdend door de straten van Paramaribo zag Bishop (naast Bouterse gezeten) alleen maar betogende stakers met spanborden, waarop om het vertrek van de Grenadese leider werd gevraagd. Bouterse kreeg zo de grootste vernedering te verwerken en moet zich tegenover Bishop diep erover hebben geschaamd, dat de revolutie in Suriname helemaal geen wortel had geschoten. Daarom riep Bouterse een bijeenkomst op en zelfs met vliegtuigjes werd het volk opgeroepen aanwezig te zijn. Op landskosten werd gratis vervoer beschikbaar gesteld, in bepaalde buurten werden mensen min of meer gedwongen mee te gaan. Opnieuw kreeg Bouterse een gevoelige klap te verwerken. Er kwamen niet meer dan duizend mensen.

Op hetzelfde moment had de Moederbond een vergadering uitgeschreven. Die werd bezocht door vijftienduizend personen, ondanks het nog steeds geldende samenscholingsverbod. Drie dagen lang lag het openbare leven stil. Scholen en banken waren gesloten, bedrijven en kantoren bleven dicht.

"OVEREENKOMST"

Voor het militaire gezag was de situatie onhoudbaar. Roy Horb vergaderde met Daal en beloofde een terugkeer naar het democratisch bestel. De Moederbond, die in zijn eentje de stakingen niet te lang kon volhouden, besloot die te beeindigen. De druk, uitgeoefend door regering en partikulier bedrijfsleven om de overeenkomst met Horb te accepteren, was namelijk erg groot. Hadden de drie overige vakcentrales zich ook in de strijd geworpen, dan had de stakingsgolf langer kunnen zijn voortgezet, Bouterse alsnog een halt zijn toegeroepen en misschien zelfs terug zijn gedrongen naar de kazerne.

Terug naar de door Bouterse belegde bijeenkomst voor Bishop. Net voordat Bouterse zijn gast zou toespreken, kreeg hij bericht van de enorme opkomst van de Moederbond-vergadering. Ziedend van woede en hevig transpirerend besteeg hij het podium. Hij vergat Bishop en sprak in het Surinaams (onder luidruchtig tusen-applaus van de in de voorste rijen opgestelde RVP-ers, die bij bepaalde uitspraken gaten in de lucht sprongen)::

".......de maat is vol. Maar we zullen ze laten zien, dat we de situatie meester blijven. Het is onze historische plicht de zaak in de hand te krijgen. Nu, nog dit jaar, moeten wij daar de basis voor leggen. Dat is onze taak. We hebben ons huiswerk niet afgemaakt. Maar nu moeten we maatregelen nemen, die passen bij een revolutie. Vanaf nu gaan we in het offensief. Cyril Daal heeft me de rekening gepresenteerd. Ik zal hem er contant voor terugbetalen."

Na Bouterse klom een even geemotioneerde Bishop het podium op en zei (uit het Engels vertaald):

"In onze regio bestaan er maar vier geslaagde revoluties, die van Cuba, Nicaragua, Grenada en Suriname. Revolutie maken is geen feest. Revolutie betekent strijd en bloedvergieten. De contra-revolutionairen zijn onze grootste vijanden. Hun intellectuele leiders hebben internationale connecties. Hiervan uitgaande, moeten we harde beslissingen nemen. Uw bevelhebber is ook van plan dat te doen. We hebben erover gesproken. Daarom weet ik, dat de revolutie in Suriname in goede handen is".

Uit deze uitspraken bleek, dat Bouterse met Bishop had gesproken over wat de Surinaamse legerleider "de voortgang van de revolutie" pleegt te noemen en dat er daarbij bloed zou vloeien.

FEESTROES

Weinigen schonken echter aandacht aan hetgeen was gezegd door de twee linkse voormannen, die beiden overigens onrechtmatig in het zadel zitten. Men leefde in een feestroes over het succes van de Moederbond vergadering.

Eind november verscheen Bouterse op de televisie en verklaarde doodleuk het tussen Horb en de Moederbond gesloten accoord niet te accepteren. Hij had zijn eigen schema klaar voor terugkeer naar de democratie, zo zei Bouterse.

Misschien was het zelfs op dat moment nog niet te laat geweest om Bouterse een halt toe te roepen. Maar toen de Moederbond zijn lidbonden vroeg of ze klaar stonden voor onmiddellijke, nieuwe acties, antwoordden de aangesloten vakverenigingen, dat hun leden "toch wel liever eerst de Kerstbonussen inden en pas na de feestdagen bereid waren nieuwe stakingsacties te ondersteunen". Een jammerlijke miscalculatie, omdat de drie andere vakcentrales nu toch wel bereid waren samen met de Moederbond op te trekken. En Bouterse had intussen zijn snode plannen al klaar. Die heeft het begin van een nieuwe stakingsgolf niet afgewacht. In een met ijzige precisie uitgevoerde bliksemactie werden in de nacht van 8 december een aantal personen, van wie Bouterse veel te vrezen had, opgepakt. Dat geschiedde door de kleine groep fervente Bouterse-aanhangers, die ook op 25 februari 1980 de staatsgreep hadden gepleegd.

Cyril Daal was vrijwel de eerste, die gegrepen werd. Hij gaf zich zonder enig verzet over, maar toch werd zijn onbeheerd staande wagen doorzeefd met kogels. Ook Eddy Hoost werd opgehaald. En Baboeram. En Slagveer. Bij Kamperveen werden zijn honden doodgeschoten en zijn woning beschadigd door vuur uit handmachinegeweren. Kamperveen werd in zijn onderbroek meegesleurd. Ook Gonsalves werd van zijn bed gelicht, evenals nog negen anderen. Ze werden allemaal samengebracht in het Fort Zeelandia, dat grenst aan de Surinamerivier. De beestachtige slachting, die daar moet hebben plaatsgehad doet vermoeden, dat de commandogroep sterk onder invloed van drugs en alcohol verkeerde, zoals ook het geval was bij de staatsgreep in 1980. Hoe is anders de langdurige en wrede marteling te verklaren, waar vele van de opgebrachten aan hebben blootgestaan? Desi Bouterse, streng rooms-katholiek opgevoed in een internaat van de fraters van Tilburg, had gedaan wat niemand voor mogelijk had gehouden.

FASCISTISCH

Wat zich daarna binnen de Surinaamse gemeenschap afspeelde, kwam volledig overeen met de toestanden in andere landen met repressieve, fascistische regimes. Honderden doken onder, velen vluchtten weg. Bouterse gaf iedereen de kans om weg te trekken, omdat zij die op de vlucht sloegen, toch niet aan zijn kant stonden.

De brain-drain, die als gevolg hiervan ontstond, is veel ernstiger dan die in de jaren rond de onafhankelijkheid. Het waren nu vrijwel alleen de intellectuelen, die weggingen. Gewoon door de deur achter zich dicht te trekken, alle bezittingen achter te laten en te verdwijnen. Groot is het leed, dat werd aangedaan aan duizenden Surinamers, die – ondanks alles wat zich had voorgedaan – toch hadden besloten in Suriname te blijven wonen, werken en sterven.

De gevolgen voor het land zijn immens. De reeds schaarse groep deskundigen, waar het land over beschikt, werd verder uitgedund. En dit zal indringende gevolgen hebben voor het volk op net stuk van onderwijs, werkgelegenheid, gezondheidszorg en ontwikkelingsplanning. Bijna het hele advocatenkorps is uitgemoord of vertrokken. Van een eerlijke rechtsgang is nu helemaal geen sprake meer.

De gevolgen van de moord op de vijftien vooraanstaande opponenten van het regime-Bouterse wordt het beste afgetekend als we het projecteren op een eventuele, soortgelijke situatie in grotere landen. Indien eenzelfde eliminatie had plaats gehad in Nederland, zouden zeshonderd intellectuelen zijn verdwenen. Het doden van vijftien prominente deskundigen in het bevolkingsarme Suriname komt overeen met de permanente verdwijning van tienduizend intellectuelen, als hetzelfde zich had voorgedaan in de Verenigde Staten van Amerika.

VERARMD

De vlucht van nog eens honderden deskundigen en vooraanstaanden, heeft het land in velerlei opzicht verarmd achtergelaten. Vooral zijn alle leiders, potentiele leiders, tegenstanders en potentiele tegenstanders verdwenen. Ongeveer honderd jongeren van de Universiteit, ongeveer één-derde van het totale studentenbestand, zijn gevlucht. De meeste docenten ook. Twaalf journalisten namen de wijk naar Nederland. Vakbondsleiders bedachten de ingewikkeldste en onopvallendste manieren om via Guyana, Frans Guyana, de Antillen en Miami, naar Nederland te vluchten.

Een ontredderd volk ble achter, zonder voormanne zonder voorsprekers, zond pleitbezorgers. Het is precies w Bouterse wilde. De achterbl vers kan hij nu zonder ve moeite met wapens, geweld e intimidatie onder controle ho den. En met de hulp van Cu en de Sovjet-Unie. Het is zek niet zonder reden geweest, d verleden jaar, op, last van Bo terse en met volledige med werking van de extreem-link minister Naarendorp van Bu tenlandse Zaken, Cuba en d Sovjet-Unie toestemming we verleend ambassades in Param ribo te openen. Beide lande hapten gretig toe, en weze zorgvuldig hun vertegenwoo digers aan. Cuba benoemde ee voormalige, hoge functiona van zijn geheime dienst en d Sovjet-Unie zond zowaar ee hollandssprekende diplomaat.

Moskou presteerde het zel om de laatste tijd openlijk e ronduit het Bouterse-regime verdedigen, de Amerikanen e voor waarschuwend "zich ni in te laten met de interne aa gelegenheden van Suriname". Maar zaken als het zonder vor van proces doodschieten va weerloze en onschuldige bu gers, de vele gevallen van ma telingen, de grove vertra pingen van de mensenrechte de uitzichtloosheid op de he invoering van de democrati het reeds twee-en-een-half ja ontbreken van burgerrechte het zijn allemaal zaken, wa elke regering en elke werel burger voor moet opkome omdat al deze rechten en vr heden het wezen van elke me en de essentie van het mer zijn raken.

VOORTZETTING

Het laatste hoofdstuk van d Surinaamse "revolutie" is no lang niet geschreven,. Zelfs a Bouterse wordt vervangen o geelimineerd, zijn er voorlop nog voldoende anderen, die h onderdrukkingssysteem kunne en zelfs graag willen voortze ten. Zoals Sital. En de RV de bewapende burger-arm v het militaire bewind.

Het volk van Suriname z nog door vele dalen moet gaan, voordat – als dit o nog gebeurt – eens de bev ding aanbreekt.

Nu wordt echter de rekeni gepresenteerd aan dit vol dat zijn oorsprongen heeft in a werelddelen, nooit heeft g streefd naar een eenduidig nationale identiteit en zich me met de "afkomstlanden" ve eenzelvigde dan met Surinam zelfs als men nooit eerd naar het geboorteland van zi voorouders was geweest. Het het geconfronteerd worden m een polarisatie, bewust aa gewakkerd gedurende d eeuwen koloniaal bewind e daarna kunstmatig in stand g houden door inheemse, egoce trische politici.

Hier werkt nu als een boeme rang-effect het opportunisme dat velen sedert februari 198 de zijde van Bouterse en he leger deed kiezen, alleen o daardoor belangrijk te word delen en voordeeltjes. Bov alles is het wellicht de str voor de onverschilligheid, h gebrek aan vaderlandsliefde het gemis aan eenheid en e dracht om Bouterse in ee eerder stadium een halt toe roepen. Nu zit hij er, als ee soort half-god, beschermd do enkele bloeddorstige militair en omringd met een te groepje linkse hardschreeuwe die nooit eerder in hun leven maatschappelijke prestatie enig belang hebben geleverd maar een totale hervorming wi len van de gemeenschap, z gens hun ideeen en opvatting

Grote landen hebben in de gelopen drie jaar verzuimd Bo terse tot matiging te dwinge maar hebben door vergaand steunverlening en zelfs het a bieden van militaire training hem de kans geboden te groeien tot wat hij nu is. Het Surinaamse volk zijn zij antwoordelijk.

Bouterse, beter gezegd: linkse regime, zit nu steviger ooit in het zadel. En zal zi niet gemakkelijk eruit laten ten. Tot ergernis van de schaafde wereld. Tot ondergan van het land. En tot diepe lende van het Surinaamse volk.

RONNIE REN

De jurist Hans Lim A Po, rechts, overhandigde in augustus 1981 het ontwerp voor een nieuwe Grondwet aan president Chin A Sen. Het was de inleiding tot de val van het staatshoofd. Links kijken de inmiddels overleden Roy Horb en Bouterse toe.

